

Ribe Katedralskole 2007

Ribe Katedralskole er landets ældste gymnasieskole. Dens officielle fødselsdag er 13. juni 1145, hvor den allerede eksisterende skole blev overdraget til Ribe Domkirkes administration.

Forsiden:

Skolens hovedindgang med mottoet "Litteris et artibus" (oversættelse følger i næste årsskrift – det er nemlig en længere historie).

Indhold

Forord	3
Kalender	4
Translokation	8
Hvem ringer skoleklokken for?	15
Et år i solopgangens rige	23
Hjemmesidens nye forside	26
21 på studietur til Rom	31
Med 2y i Paris	34
Marmor og Ouzo – 2h i Athen	37
Studieretninger og fag på Ribe Katedralskole	40
Sussis kantine	42
Exploring Ancient Greek Language and Culture	43
Ice Climate Education 2007	45
Ny på job	48
Christiansø, fugle, fisk og folk	51
Skolen, Museet og Samlingerne	57
Ribe Katedralskole overtager hf-kurset i Ribe	59
Ny vejrstation	62
Ripenser-Samfundets Jubilæumslegat	64
Skolekomedie	68
Frode Schöns legat	69
Julelegater 2006	77
Sommerlegater 2007	78
Konkurrencer	79
Studenter 2007	80
Skolens ansatte	82
Personalia	90
Bestyrelse	92
Råd og udvalg	93
Redaktion	94

Ribe Katedralskole

Puggårdsgade 22

6760 Ribe

Telefon: 7542 0266

Fax: 7541 0566

Hjemmeside: www.ribekatedralskole.dk

Rektor

Bent Karsdal

Vicerektor

Henrik Kjar

Inspektorer

Birgit Bro

Anne Granum-Jensen

Sekretærer

Jonna Bloch

Grethe K. Kjær

Mette M. Sørensen

kontoret har åbent fra kl. 8.00 til 15.00

Pedeller

Kaj Lorenzen

Henning Skov Nielsen

Studievejledere

Jørgen Baungaard Hansen

Lise Vind Petersen

studievejlederne træffes normalt imellem kl. 9.45 og 11.15

Bibliotek

Simon Laursen, bibliotekar

Helle Berndt, biblioteksassistent

Villy Heide Langvad, IT-medarbejder

Året 2007 har været præget af, at gymnasiereformens første årgang nu er 3.g.'ere. Med 3 årgange efter gymnasiereformen har skolet justeret sit undervisningstilbud endnu en gang efter de forventninger og de erfaringer, vi har indhentet. Skolens udbud af studieretninger og valgfag kan ses i årsskriftet.

Samtidig forbereder skolen sig på at overtage hf-kurset fra Ribe Seminarium ved begyndelsen af næste skoleår. Baggrunden herfor er beskrevet i en af årsskriftets artikler.

Endelig indeholder årsskriftet skildringer af begivenheder og nyheder i skolens liv, der er uafhængige af reformer som for eksempel studieture, ny kantine og hjemmeside.

Jeg håber, at skriftet vil være til glæde for elever, forældre og alle med interesse for Ribe Katedralskole.

*Ribe, november 2007
Bent Karsdal, rektor*

Fællesarrangement med Jeppe Søe. April 2007.

Basketballkamp mellem elever og lærere. April 2007.

Kalender 2007

Januar:

- 9. Georg Mohr konkurrence
- 9. AT-huskursus
- 10. 2. og 3.g forældrekonkultation
- 12. Café
- 15. 1.g studieretningerne begynder
- 19.-26. 3.g skriver større skriftlig opgave
- 22. 1bceh afleverer opgave i naturvidenskabeligt grundforløb
- 26. 3.g afleverer større skriftlig opgave
- 26. 2.g skrive dag studieretningsopgave
- 26. 0.g-dag
- 29. Bestyrelsesmøde

Februar:

- 1. Orienteringsaften for kommende elever
- 2. 2.g afleverer studieretningsopgave
- 2. Heimdall

- 2. 1.g studieretningsintrodag
- 7. Skolekomedie
- 8. Skolekomedie
- 12.-18. Vinterferie
- 19.-23. 2.g valgfagsorientering
- 22. Synopsis-huskursus
- 23. 2.g vælger fag til AT-opgave

Marts:

- 2. Heimdall
- 5. 2.g afleverer valgfagsønsker
- 5.-9. Besøg i Güstrow
- 7. 3.g karakterer
- 13. 2.g karakterer
- 13. 2.g AT-vejledningsmøder
- 16. Karakter for større skriftlig opgave udleveres
- 16.-23. 3.g terminsprøve
- 16. Bingo-café

Forårskoncert. Maj 2007.

Franskeleverne har besøg af en visesanger. Maj 2007.

- 19.-23. 2.g AT-rejse
- 26. Besøg af 25 danskstuderende fra Belgien
- 28. 1.g karakterer

April:

- 2.-9. Påskeferie
- 13. Café
- 17. Fællesarrangement med Jeppe Søe
- 18. 2.g AT-vejledningsmøder
- 23. Bestyrelsesmøde
- 24. 1.g AT-uge
- 27. 2.g afleverer AT-synopsis
- 27. Basketballkamp mellem lærere og elever
- 27. Heimdal

Maj:

- 2. Fællesarrangement med Pia Kjærsgaard og Kristian Thulesen Dahl
- 7.-11. 2.g mundtlige årsprøver i AT

- 10. Forårskoncert
- 11. Elevrådets fodboldturnering
- 14. Fransk visesanger optræder for alle franskelever
- 16. 3.g sidste skoledag
- 16. Eksamensplan offentliggøres
- 16. 1., 2. og 3.g årskarakterer i afsluttende fag
- 16. Skriftlig eksamen begynder
- 21. 2.g skriftlig årsprøve i dansk
- 22. Optagelsesprøver

Juni:

- 1.-11. 2.g skriftlige årsprøver
- 8. 1. og 2.g sidste skoledag
- 12.-13. 1.g skriftlige årsprøver
- 25. De første studenter bliver færdige
- 29. 1. og 2.g karakterer
- 29. Translokation

Idrætstimer udendørs. August 2007.

*Studieretningstur i 3.g – klassikere på Glyptoteket.
Oktober 2007*

August:

- 13. Skolen åbner
- 15. 1. skoledag
- 15. 1.g introperiode i uge 33-35
- 27.-29. 1.g forældremøder
- 31. 1.g aktivitetsdag
- 31. Introfest

September:

- 4. 2.g valg af fag til dansk-historieopgave
- 10.-14. 1., 2. og 3.g AT-uge
- 13. Fællesmøde med Tobakken og Mikkel Schack
- 16.-21. Besøg fra Zittau
- 18. 2.g problemformulering
dansk-historieopgave
- 19. 2. og 3.g foredrag om Kina
"Fra Mao til Money"
- 20.-21. 3.g orientering om studieretningsprojekt ved
kontoret

- 20. Fodboldturnering - drenge
- 24.-28. 3.g orientering om studieretningsprojekt ved
faglærere
- 24. OD dias-show
- 27. Skolekor begynder
- 28. Bestyrelsesmøde
- 28. Heimdal

Oktober:

- 9. 1.g møde om udveksling med New York
- 9. 3.g valg af fag til studieretningsprojekt
- 12. 2.g afleverer dansk-historieopgave
- 15.-19. Efterårsferie
- 22.-24. 3.g brobygning med videregående uddannelse
- 22. Brobygning fra uge 43 – 46 for 10. klasse
- 22. Fodboldturnering - piger
- 23. Vindmølleforedrag for 1.abde
- 26. OD-café

Valgmøde. November 2007.

*Rengøring og oprydning i de naturvidenskabelige faglokaler.
Operation Dagsværk. November 2007.*

- 26. 3.g valg af område og hovedfag til studieretningsprojekt
- 29.-31. 3.g studieretningstur til Dublin, Berlin og København

November:

- 1. 1.g orientering om studieretninger og 2. fremmedsprog
- 2. Heimdal
- 5. Vælgermøde med politiske kandidater
- 7. Operation Dagsværk
- 8. 2. og 3.g karakterer
- 8. 2.g valg af fag til studieretningsopgave
- 9. Café
- 12. 3.g karrierevalg
- 12. 1.g karakterer
- 12. 1.g orienteringsaften om studieretninger og 2. fremmedsprog
- 19.-23. 1., 2. og 3.g AT-uge

- 27. 2.g problemformulering studieretningsopgave
- 27.-28. 1.g forældrekonkultation

December:

- 3. 2.g karakterer for dansk-historieopgave
- 4. 2st skrive dag studieretningsopgave
- 7.-21. 3.g skriver studieretningsprojekt
- 7. Store Heimdal
- 12. 2mrxx skrive dag studieretningsopgave
- 14. Julecafé
- 17. 2.g afleverer studieretningsopgave
- 20. 1.g eksamen i almen sprogforståelse
- 21. 3.g afleverer studieretningsprojekt
- 21. Juleafslutning i Ribe Domkirke
- 22. Juleferie

Translokationen 2007

Konkurrence og karriere

Kære studenter. Så er sidste fag overstået, eksamen bestået, bøgerne afleveret og eksamensbeviserne uddelt. Festen har allerede været et par dage, og om ikke så længe kører hestevognene herfra. Det er både udtryk for en klasses sammenhold og fællesskab og lidt symbolsk: Nu går det vidt ud i verden og frem til næste fase i jeres

liv. Det er også sådan en dag, hvor I måske ser tilbage med lidt vemod. Der er meget her de sidste tre år, der har bidraget til at give jer identitet og ståsted, men I ser sikkert også frem med forventning til det, der skal ske i fremtiden. Nu er alle muligheder åbne.

Og hvad gør I så? Nogle tjener penge for at rejse ud i verden. Nogle begynder på en videregående uddannelse med det samme. Men det fælles er, at I alle vil

vælge en uddannelse frit eller så frit som muligt ud fra jeres egne forudsætninger.

Det er jeres privilegium. Sådan har det ikke altid været.

”Engang bestemte familien og fortiden, hvad et menneske var. Nu blandes kortene på en anden måde. Selv om det er vigtigt at vælge sine forældre med omhu, fødes mennesker som spørgsmålstegn. Hvad svaret er, afhænger af hvad det selv gør – dets talent, energi og evne til at skabe alliancer. I stedet for familien er det karrieren, altså personen selv, som giver indhold til den tomme form, jeg’et er - hjulpet af den sociale kapital eller de muligheder, som familien og miljøet råder over.”

En karriere er også en løbebane. Den er en bane, som forefindes fiks og færdig, når et menneske skal finde ud af, hvem det er, og hvad det er til. Løbebaner åbner sig som valgmuligheder, når man skal vælge fremtid. Hver løbebane har sine værdier og sit sprog, sin skoling og ritualer, sine netværker og symboler på sejre og nederlag. Hver bane åbner for en særlig verden i verdenen – f.eks. politik og økonomi, teknik og videnskab, sundhed og gastronomi, sport og kunst. Hver verden er befolket af professionelle, der har gjort karriere ved at pleje en særlig kompetence. Hver verden eller hver løbebane udgør et marked, hvor mennesker konkurrerer. Og vinder sejre, og nogen gange også oplever nederlag.

Citaterne er fra en nyligt udkommet bog af Ole Thysen og Henrik Dahl. ”Krigeren, borgeren og taberen” hedder den. Hovedtankegangen er, at der er 3 holdninger til konkurrencen på en løbebane, et marked eller en verden, man vælger at satse på: nemlig krigerens, borgerens og taberens. De ses som det, vi i samfundsfag kalder idealtyper eller modeller. De findes ikke i virkeligheden. Men de siger noget om virkeligheden.

”Krigernes moral lægger op til en meget konkurrencepræget hverdag. Husk kære børn, vil forældre sige, når de forsøger at præge børnenes personlige moral, det gælder ikke om at være med, men om at vinde. Krigeren har en sag eller et princip, der driver ham frem.

Borgerforældre vil sige. Husk når I er færdige med at læse lektier, skal I også sørge for at have liv ved siden af skolen. For borgeren handler alting om ham selv. Han foretager sine vurderinger ud fra kriteriet: Hvad gavner, og hvad skader mig. Borgeren har forkærlighed for at tænke i økonomi – ikke kun som penge, men som omkostninger. Han forfølger sin karriere ad sikre og allerede betradte veje. Han er utryg og bange for konflikter.

Endelig vil forældre med tabermoral sige til deres børn: Husk kære børn, hvis det går dårligt, er det synd for jer og ikke jeres egen skyld. En sådan moral vil få

de fraskilte til at give eks'en skylden for, at forholdet gik i stykker. Den vil give medierne skylden for, at partiet tabte valget. Den vil give anmelderne skylden for de dårlige anmeldelser, og systemet skylden for, at man ikke fik jobbet.”

Sådanne typer findes som sagt ikke i virkeligheden. Men Ole Thyssens og Henrik Dahls pointe er, at alle mennesker har en krigerisk side, en borgerlig side og en taberside. Derfor ligger forskellen på rigtige virkelige mennesker ikke i, om de er krigere, borgere eller tabere. Den ligger i hvilken side, der er den dominerende, og i hvor kraftigt, den får lov til at dominere.

Der er ingen tvivl om, hvor forfatterne har deres sympati. Krigermoral og konkurrence. Hvad enten det er skolerne, arbejdspladserne, familierne, kunsten eller noget helt femte, der er præget af konkurrence, er det med til at gøre de pågældende steder dynamiske. Uanset om det drejer sig om opgaver eller om at fremsætte tilbud, bliver de bedre af konkurrence end af ingen konkurrence. Hvad enten det drejer sig om parforhold eller om at spille på violin, bliver det bedre af, at man gør sig umage.

Og på et uddannelsesområde med masser af tilbud og på et arbejdsmarked med behov for arbejdskraft med lange uddannelser er der mange karrierer, løbebaner og mange professionelle verdener. De er præget af konkurrence. Der er plads til mange sejre, og de findes på mange niveauer. Så når I kommer dertil, så vælg en uddannelse, en løbebane, en verden eller et marked og en holdning til markedet og konkurrencen, hvor I tager ansvar og bruger jeres talent, energi og evner.

Så får I den anerkendelse, som indsats og det at gøre sig umage giver. Det er det, I oplever i dag.

Med det vil jeg ønske jer hjertelig tillykke med eksamen og al mulig held og lykke i fremtiden.

Bent Karsdal

Studenternes tale 2007

Nu er vi her i dag med huerne på hovedet. Alle eksaminerne er overstået, alle bøger er afleveret, alle notaterne er blevet gemt væk – eventuelt destrueret, og tre års slid har fået en afslutning, ingen af os vil glemme. Vi er her i dag som den sidste årgang af sproglige og matematiske studenter – og vi har hver især sørget for, at ingen kommer til at glemme os.

De danske ungdomsuddannelser har de sidste tre år gennemgået store forandringer; der er blevet indført en ny gymnasiereform og gymnasiet er blevet en selvejende institution. Alle disse forandringer har betydet store mængder arbejde for skolens lærere og ledelse, men vi

har som sidste årgang aldrig følt os glemt eller tilside-sat. Al begyndelse er jo som bekendt svær, men vi har altid været i stand til at grine lidt af situationen, når det hele har været lidt for besværligt med den der nye fjol-lede reform.

Til trods for disse store forandringer har det faglige altid været i fokus, og vi er nu studenter med en god faglig ballast i bagagen, som vi kan være rigtig stolte af. Ribe Katedralskole har givet os alle muligheder for, at vi kunne udvide vores faglige horisonter uanset, om det var fortiden, nutiden eller fremtiden, der havde vores interesse. Skolen har bistået med støtte både materielt og moralsk, når vi har villet føre vores til tider tossede projekter ud i livet.

Lærerstaben på Ribe Katedralskole er en broget flok – der er både ældre, erfarne lærere, og der er yngre, nyudklækkede lærere. Denne blanding har givet os alle tiders mulighed for udnytte deres individuelle kompetencer til at udvide vores egen faglige viden. Lærerne har ikke kun været der for os, når det handlede om den faglige viden, de har også altid været der for os, når vi har haft brug for en lille snak. Hvad enten det var på skolens gange, i supermarkedet, over en e-mail eller for den sags skyld en aften i byen. Sådan en dag som i dag skal vi studenter huske at se tilbage og mindes vores lærere for alt det, de har gjort for os. Det takker vi dem for!

Derudover skal vi også huske at takke ledelsen og pedellerne som har sørget for alt det praktiske.

På skoleårets første dag plejer vi at mødes i rundgan-gen for at synge årets første fællessang. Her plejer det kun at være én mandlig lærers røst, der kan høres. Som 1.g'er glemte man ofte at synge med, fordi man blev overvældet af alle indtrykkene, og 2. og 3.g'erne sang heller ikke rigtigt med. Det var nok ikke fordi vi ikke kunne huske, hvordan det lige var, sangen lød. Det var nok i virkeligheden mere nysgerrigheden efter, hvad vi hver især havde beskæftiget os med den foregående

sommerferie, der forhindrede os i at hengive os til den gode danske sangskat. Det sociale miljø på Ribe Kate-dralskole er nemlig en lige så vigtig del af dagligdagen, som det faglige arbejde.

Ribe Katedralskole har i løbet af vores tid haft besøg af adskillige udvekslingsstudenter, der har åbnet vores øjne for fremmede kulturer. Vi har smagt mærkværdigt australsk slik og overværet udfoldelse af det japanske sprog. Udvekslingsstudenterne har bidraget med et – nogle gange nødvendigt – friskt pust i hverdagen, og vi har modtaget hver og en med åbne arme og ladet dem komme ind i vores fællesskab. Netop det har en af vo-res udvekslingsstudenter sagt om eleverne her på ste-det. Hun beskriver os som sjove, forstående, unikke og rare at være i selskab med. Disse ord rammer måske netop også, hvad vi selv opfatter som noget, vi kan stå inde for: Vi har altid forsøgt at få det bedste ud af en si-tuation, og vi har moret os, selvom lektierne til tider har fyldt lige rigeligt i tilværelsen.

Ribe Katedralskole er en lille skole, hvilket har givet os en utrolig nærhed i dagligdagen. Alle kender hinan-den, og på den måde har vi også opnået en forståelse og accept af hinanden til trods for diverse særheder og fi-nurligheder. For selvom der er få af os, så er vi alle unikke, og vi har alle dage forsøgt at gøre vores bedste for, at der skulle være plads til alle – og at alle havde det godt!

I løbet af de tre år har vi oplevet en masse forskelligt. Vi var i 2.g ude og vise hele Europa, at Ribe Katedral-skole eksisterer. Bl.a. har vi besøgt Athen, Rom, Ma-drid, Firenze og ikke mindst været på ekskursion til Va-dehavet. Disse ture har givet os en masse faglig viden, der er uvurderlig sammenlignet med at læse i en bog; men turene har også bragt os tættere sammen og styrket vores sociale bånd endnu mere.

Vores tid på Ribe Katedralskole har været præget af udvikling. Gymnasiet i sig selv har gennemgået store forandringer, vores faglig viden er vokset, og vi har

som individer gennemgået store forandringer. Alt dette er sket i disse fantastiske, historiske omgivelser, der har givet os tryghed og ro til at udvikle os i hver vores tempo. Afslutningen på denne fantastiske rejse fra usikker 1.g'er til erfaren, dannet 3.g'er sker i dag, hvor vi får vores eksamensbevis.

Nu vil vi som den sidste årgang af sproglige og matematiske studenter møde verden, og vi vil alle på hver vores måde søge at skabe succes i livet. Vi vil kunne se tilbage på Ribe Katedralskole, som det sted, der gav os en solid base for vores fremtidige liv – både socialt og fagligt. Vi studenter kan sammenlignes med det store træ, der pryder skolens logo: vi er grenene, der peger i alle mulige forskellige retninger, men alle grenene har en stærk stamme, der holder dem sammen og forbinder dem med jorden. Ribe Katedralskole er vores solide stamme, hvorfra vi går ud i alle retninger til det fremtidige liv. Lad os alle gå ud og favne verden, og lad vores gamle skole være stolt af os, og huske os som vi var, og som vi altid vil være. Lad skolen huske smilene, latteren, alle de skøre påfund og ikke mindst alle de flotte faglige præstationer. Lad os, som

studenter, forsikre lærerne om, at de med en god mavefornemmelse kan slippe os fri i den store verden, for de har gjort deres opgave godt, og vi er nu klar til at møde verden, og gøre verden til vores sted.

Jeg vil derfor bede studenterne rejse sig og lad os udråbe et trefoldigt hurra for Ribe Katedralskole! Ribe Katedralskole længe leve! HURRA! HURRA! HURRA!

Kamilla Sodborg Vinther

Ripenser-Samfundets tale

Kære rektor, kære studenter og fremmødte tidligere elever og jubilarer.

På Ripenser-Samfundets vegne vil jeg gerne viderebringe en hilsen til den gamle skole på denne festdag og en hjertelig lykønskning til årets studenter.

En student fra Ribe Katedralskole dimitteres fra landets ældste katedralskole, hvor en moderne og tidssvarende uddannelse, og skolens bygninger på en smuk måde afspejler blandingen af tradition og fornyelse. Den rekordstore tilgang af elever i det nye skoleår tyder på, at mange sætter pris på katedralskolens undervisningsmiljø.

Det er også et kendetegn, som er fremtrædende i de visioner og værdier, som er formuleret på skolen og som også rummer ønsket om at give en vifte af kompetencer med vægten lagt på demokratiske, kulturelle og medmenneskelige værdier.

Der vil blive brug for dem i jeres fremtidige liv.

For fremtiden har aldrig været mere spændende og løfterig end nu. Universiteter og andre uddannelsesinstitutioner tilbyder, i konkurrence, i lokkende publikationer nye og gamle uddannelser i tiltrækkende miljøer. For eksempel bemærkede jeg, at Aarhus Universitet alene tilbyder mere end 200 bachelor og kandidatuddannelser.

Efter endt uddannelse er der rift om jeres arbejdskraft på alle områder i en udstrækning, hvis lige ikke har været set.

Personligt kan jeg godt blive lidt misundelig, men synes også, at det må være svært at vælge, og man kan vel komme i tvivl om, man har valgt det rigtige blandt de mange tilbud; men skulle man have valgt et forkert spor, gør systemet det ikke så svært at skifte, så der tegner sig tilsyneladende en næsten problemløs fremtid.

Til trods herfor kan det for nogle blive svært at opfylde alle de succeskriterier og forventninger, som man har stillet sig selv. Forvirring, usikkerhed og ensomhedsfølelse kan indfinde sig, når de sikre holdepunkter forsvinder og savnet af en mentor eller en ”støttepædagog” - hvis man skal anvende et moderne udtryk - melder sig.

Netværk er derfor vigtige i vore tider. Nogle må skabes af jer selv, nogle findes i forvejen, blandt andre vores forening af tidligere elever fra skolen.

Der findes jo en verden udenfor computerskærmens og mobiltelefonens snævre rum. Det har I forhåbentligt allerede opdaget, eller det dæmrer måske. Mange af jer vil af denne grund søge udfordringer i udlandet. I erkendelse af at et sådant ophold kan få stor, måske afgørende betydning for den personlige udvikling, har nogle af skolens tidligere elever ønsket at støtte skolen med legater til dette formål.

Må I finde trøst, opmuntring og ny inspiration i den nye verden, og må håbet ikke svigte jer, når I møder den, med dens tillokkelser, men også dens spænding og uro, her ved afskeden med den ripensiske lilleverden.

Uanset hvor vejen fører jer hen, når I nu skilles, ønsker jeg jer alt godt i jeres videre færd, i jeres fremtidige uddannelse og virke i håbet om, at I ikke vil glemme udgangspunktet i Katedralskolen, som har forsynet jer med redskaber til at møde disse udfordringer.

Ved afslutningen af min tale vil jeg traditionen tro overrække Ripenser-Samfundets legat på 5000 kr. til en af årets studenter efter indstilling fra skolens rektor. Indstillingen lyder således:

Modtageren af Ripenser-Samfundets legat 2007 er et modigt menneske. Der skal mod til at markere sig straks fra starten af 1.g som en engageret og interesseret elev, der gerne vil være med til at præge undervisningen og klasserumskulturen med afsæt i konstruktivt medansvar og forpligtigende kammeratskab.

Legatmodtagerens karaktertræk og grundholdninger har vist sig bl.a. i faglige diskussioner, i omsorg for gæsteelever og i velfærdsarbejde for medstuderende i Heimdal-regi. Det er de samme egenskaber, der i 1.g gav anledning til en nominering som "3.g – wannabe", og som i 3.g sætter legatmodtageren i stand til at træde frem for sine medstuderende med en klar markering af

rammerne for normal, anstændig adfærd i forbindelse med skolefester.

Med sin personlige integritet og sit engagement i Ribe Katedralskoles liv kan dette års legatmodtager tjene som rollemodel for skolens elever. Det er heller ikke noget minus i denne sammenhæng at være solidt plantet i Ribe by og dens historie, hvis betydning legatmodtageren også har overbevist andre om.

Legatmodtageren er: Christian Adelhardt Nielsen, 3.x

På Ripenser-Samfundets vegne vil jeg hermed indbyde årets studenter, årets jubilarer, skolens bestyrelse og tidligere ansatte og nuværende lærere til receptionen, som afholdes umiddelbart efter translokationens afslutning.

Knud W. Kastrup

Hvem ringer skoleklokken for?

Domkirkens såkaldte skoleklokke i rytterspiret mod øst har længe været opfattet som den klokke, der i hine tider kaldte byens peblinge til undervisning på Katedral-skolen. Men dens reelle baggrund viser sig at være nok så vanskelig at definere.

Ribe Katedralskoles historiske forbindelse til byens store kirke er velkendt og omfattende, selvom den nu om stunder formelt er meget beskeden. Forbindelsen har tilmed i mange år haft sin helt egen *lyd* i den såkaldte ”skoleklokke”, der ringer tre gange dagligt i det lille kobberklædte spir over domkirkens korsskæring, hvorfra den spinkle lyd forekommer både ripensere og turister en historisk og kærdkommen hilsen omtrent fra

Skoleklokken i rytterspiret fra 1897. I forgrunden den lidt større spirklokke mod øst, støbt 1869 af Meilstrup i Randers. Den har ikke længere snoretræk og ringer ikke. Bemærk, at begge knebler er sikrede med stålwire – det ville jo også være uheldigt, om de under svingning fløj af!

tidernes lærde morgen. Ringningen med skoleklokken, der er den mindste af spirets to klokker (diameter 40 cm hhv. 47 cm) sker i dag fortsat på de tidspunkter, som blev besluttet i oktober 1967, da det automatiske ringeanlæg blev bestilt og senere installeret: 7.45, 10.10 og 13.45. Selvom om ringningerne formentligt høres af flere hundrede mennesker hver eneste dag – heraf mange oven i købet samtlige ugens seks hverdage – er nok de færreste helt fortrolige med disse faste klokkeslæt. Men sådan har det altså været i årtier! Det skal dog nævnes, at ringningen klokken 10.10 formentligt er en fejl: klokkeslættet må oprindeligt være aftalt til klokken 10 præcis, men det er uklart, hvornår tidspunktet er skredet.¹

Klokkens populære tradition siger, at den en gang i forlums tid angav hhv. skoledagens begyndelse og afslutning med ringningen klokken 10 som signal til frokost eller anden markant afbrydelse af undervisningen. Forklaringen er blevet taget for gode varer sammen med en god portion historisk tolerance vedrørende den konkrete praksis til forskellige tider: om klokken nu også ringede præcis 7.45 i middelalderen, kunne man vel næppe vide, men det var nok sandsynligt, al den stund den skulle ”ringe ind” til første lektion. I forbindelse med arbejdet på min lille bog om ”Ribe – byens oplevelser” ønskede jeg det så vidt muligt bekræftet og slog efter i den foreliggende litteratur, især Bjørn Kornerups monumentale ”Ribe Katedralskoles Historie” i to vægtige bind fra 1947 og 1952. Det viste sig dog en skuffelse, for intetsteds nævner Kornerup, at kirken ringer elever, poge, peblinge, disciple, sinker – eller hvilket navn dette mylder af unge mennesker har måttet identificeres med – til skole. Kornerups arbejde er jo enestående som

studie i dansk skolehistorie, og han ville næppe have undladt i det mindste en kildehenvisning vedrørende domkirkens klokkers anvendelse i forbindelse med kirkens egen skole. Hvis en sådan kilde altså fandtes!

Siden har jeg – når lejlighed bød sig – været på jagt efter denne kilde, men hidtil reelt forgæves. Det følgende er derfor primært en ny argumentation for skoleklokkens ringetider sammen med et forsøg på at nærme sig et svar på, hvad denne klokke i grunden har med Katedralskolen at gøre, og det vil forme sig som en gennemgang af den eksisterende viden om klokkens historiske anvendelse. ”Skoleklokken” i rytterspiret har haft sit navn i mands minde, og det er derfor ikke uden en vis ængstelse, at jeg nærmer mig denne rekonstruktion af ringepraksis, men egen nysgerrighed såvel som behovet for historisk sammenhæng driver mig alligevel til den følgende gennemgang og konklusion.ⁱⁱ

Tilgængelig viden om skoleklokken

Granskningen begynder naturligt i Danmarks Kirkers beskrivelse af Ribe Domkirke (1979-83), hvor der side 512-519 er en omfattende gennemgang af nuværende og tidligere klokker i Domkirken. Her kan man konstatere, at den nuværende klokke – kaldet ”store spirklokke” – ”nu benyttes til skoleringningen (automatisk)”. Klokken identificeres entydigt: den er fra 1770 og støbt af Johan Nicolaus Bieber i Hamburg, der fra 1769 til 1793 leverede i alt fem klokker til det syd- og sønderjyske område, bl.a. også til kirken i Darum. Af disse klokker fra Bieber er Domkirkens med sin diameter på 40 cm den mindste og bærer inskriptionen ”Me fecit Ioh: Nic: Bieber: in Hamburg 1770” (”Mig gjorde Joh. Nic. Bieber” etc.) samt Christian VII’s monogram. Den er en omstøbning af en tidligere klokke, hvis alder ikke kendes, men som ifølge Danmarks Kirker slog kvarterslagene via en særdeles lang trækforbindelse fra urværket i Borgertårnet til rytterspiret! Det må have været en ganske særlig indretning, der over en afstand

på næsten 50 meter igennem det nordre sideskibs hvælv og med flere koblinger indtil ca. 1740 aktiverede klokken.

Den tidligst kendte illustration af rytterspiret. Bemærk spirets synlige klokke(r). Illustrationen kan ikke dateres mere præcist end til tiden mellem 1743 (spirets opsætning) og 1790 (nedbrydningen af det første Mariatårn, der skimtes bag kirketaget). Tuschtegnung i Det Kgl. Bibliotek, signeret C.F. J(esa?)lie.

Kilden synes relativ usikker, og Danmarks Kirker er da også noget i splid med sig selv, idet anordningen både sættes i forbindelse med klokken i rytterspiret (s. 512) og med et klokkespir, der indtil senest 1654 var placeret på kirkens nordre korsarm (s. 294). Uanset placering var klokkens funktion – i hvert fald i perioder – altså at slå kvarterslagene i direkte mekanisk forbindelse med urværket, og den kan indtil opbygningen af det ”nye” rytterspir 1738-40 ikke have haft nogen praktisk relation til skolens undervisningstider. Der kan på den tid næppe have været en fungerende skoleklokke, simpelthen fordi de klokker, der hang i det første Mariatårn, var for kraftige – de mindste og nu forsvundne målte ca. 85 cm i diameter, blot lidt mindre end de to i det nuværende tårn.

Hverken på dette foto af Ribe-fotografen Bodil Hauschildt (o. 1890) eller på andre detaljerede billeder fra 1800-tallet – f.eks. Vilhelm Dahlerups skitsetegninger, som er afbildet i Danmarks Kirkers beskrivelse af Domkirken – kan man reelt se klokker i rytterspiret, og det er uklart, om de har været der igennem hele 1800-tallet? Bemærk i øvrigt det åbne vindue hos overboerne!

Faktisk forholder det sig således, at klokker i Domkirken, der tilskrives en funktion som ”skoleklokke”, ikke omtales før januar 1941(!), hvor en artikel i Ribe Stiftstidende fortæller om kirkebetjent Kjellerups registrering af kirkens klokker og deres inskriptioner. Registreringen skete på foranledning af organist P.S. Rung-Keller, der arbejdede på en national registrant over kirkeklokker, der udkom et par år senere, og artiklen opgiver blot: ”5. Skoleklokken” og dens inskription. Navnet behøvede dengang tilsyneladende ikke nærmere forklaring! Klokken var nedtaget i forbindelse med Domkirkens store restaurering og blev 1900 genopsat i det nykonstruerede rytterspir, men bliver ikke nævnt hverken af domkirkens historiker Jacob Helms eller arkitekten H.C. Amberg i nogle af deres publikationer. I januar 1892 skrev arkitekten Frederik Uldall en artikel i Ribe Stiftstidende om kirkens middelalderlige klokker, men her blev skoleklokken heller ikke omtalt: den oprinde-

lige klokke blev jo omstøbt af Bieber 1770 og var derfor strengt taget ikke middelalderlig.

I Domkirkens menighedsråds referater efter 1903, hvor der selvsagt efter kirkens genindvielse var utallige praktiske ting at tage vare på, dukker der imidlertid en interessant note op: her hedder det i referatet fra 27. november 1908, at ”Ringningen klokken 10 bibeholdes, fordi der er fremsat Ønske herom fra flere Sider”. Skoleklokken nævnes ikke med navn, men denne 10-ringning stemmer overens med et ringeregulativ fra 1846, hvor der foreskrives ringning ”med den lille Klokke”

klokken 7 – dog ”ikke fra Michaelis’ Dag til 31. Oktober”, hvor den faldt sammen med den almindelige morgenringning – og altså klokken 10 samt om eftermiddagen klokken 14. Det fremgår ikke, hvor den ”lille klokke” hang, men sandsynligheden taler for, at det har været den ene spirklokke, fordi alle fire klokker i datidens Borgertårn var betydeligt større end denne. Spirets klokker blev i øvrigt helt op til 1897 ringet med et tov på næsten 30 m, der hang ned igennem korsskæringens kuppel, der havde et nu tilmuret hul på små 2 m.

Først i 1967 dukker skoleklokken op igen i menighedsrådets sagsakter, da man står overfor automatisering af dens ringning. Den daværende kirkeværge, fhv. lektor Ejnar Askgaard, skrev i en henvendelse til det særlige kirkesyn bl.a., at automatiseringen ville blive en stor lettelse for den aldrende kirketjener, som hidtil havde måttet gå på kirkeloftet for at ringe med klokken *tre gange hver dag!* Klokkeslættene har dog ikke kunnet findes. Det virker desuden, som om benævnelsen ”skoleklokke” ikke falder alle lige naturligt, for Askgaard henviser konsekvent til klokken som ”den ene klokke i kirkens spir” – til trods for, at han havde været kirkens kasserer og senere kirkeværge i ca. 30 år, og til trods for at den kgl. bygningsinspektør, arkitekt Knud Lehn Petersen, Odense, gentagne gange henviser til den som ”skoleklokken”. Dog anvendte Askgaard udtrykket i 1969 i en lille artikel i *Ripenser-Bladet*, men også her uden en egentlig forklaring. I forbindelse med automatiseringen må ”nogen” jo have besluttet de tre klokkeslæt: 8.45, 10 (10.10?) og 13.45, og sandsynligvis er det besluttet på grundlag af den hidtidige, manuelle ringepraksis. Men intetsteds – heller ikke hos firmaet, der installerede ringeanlægget, Thubalka i Vejle – er det lykkedes at finde notater herom.

Kirke og skole indtil skolereformen 1805

Skoleklokkens praksis og tradition må derfor søges rekonstrueret ud fra kendte, historiske forudsætninger:

Med skolereformen fra 1805 ophørte skolens kirkelige tilhørsforhold, og den kom i stedet til at høre under den statslige universitets- og skoledirektion. Tidligere tiders terperi af latin, græsk og religion erstattedes af fag som dansk, sprog, historie, geografi, naturhistorie og i det hele taget fag, sådan som det med visse indlysende variationer kendes i dag. Også lærerne, der havde fungeret som generelle klasse-lærere erstattedes af egentlige fag-lærere. Det er i forbindelse med denne reform, at begrebet ”katedralskole” indføres – i Ribe såvel som i andre byer med katedralskoler. Ribes navnkundige teolog og historiske forfatter Peder Terpager (1654-1738) anvender ganske vist udtrykket ”schola cathedralis” i sin latinske beskrivelse af Ribe fra 1736, men ellers dukker det først op på tryk efter 1805 – hvormed signaleres skolens rige tradition og forbindelse med domkirken. I denne sammenhæng er det vigtigste imidlertid, at elevernes pligt til ”sangopvartning” i kirken med udgangen af 1805 endeligt bortfaldt. Hermed forsvandt den sidste rest af et praktisk arbejdsfælleskab mellem kirke og skole.

I middelalderens kirkeskole og indtil reformationen var både lærere og elever naturligvis i kirkens tjeneste: både præster og munke rekrutteredes fra disse skoler, og eleverne gjorde fra de yngste klasser tjeneste i den katolske kirke som messe- og kordrenge. Ved reformationen og dermed kongens overtagelse af kirkerne og alt deres gods bestemtes det i Christian III’s Kirkeordnans fra 1539, at kirken fortsat skulle have ansvaret for skoleundervisningen, og eleverne fortsat gøre kirketjeneste. Nu dog ”kun” som korsangere. Det vil sige, at skoledagens kirkelige praksis herefter alene handlede om sang og musik! Kirken benyttede og honorerede ganske vist ældre elever som degne i de omkringliggende landsbykirker, men denne praksis lå vel at mærke uden for skolens egne forpligtelser.

Det var eleverne i de øverste klasser, der gjorde koretjeneste. Der kan ikke sættes nogen præcis aldersgræn-

se for disse, for skolens klasser – eller ”lektier”, som de kaldtes – var ikke bestemt af alder, men alene af den faglige tilrettelæggelse. Skolen i Ribe havde efter reformationen i regelen 5 lektier, og for at kunne dække kirkesangens nødvendige stemme-registre fra basser til (dreng-) sopranoer, må drengene være ”hentet” fra 3.-5. lektie i en aldersfordeling fra ca. 10 til ca. 17 år. Kirkeordinansen fastsatte skoledagens omfang og bestemte bl.a., at dagen begyndte klokken 6 om morgenen. Indtil 8 undervistes der i latinsk grammatik, hvorefter kordrengene skulle bevæge sig hen i kirken, mens de yngste elever overhørtes. Senere læstes der latinsk lyrik, mens der klokken 14 atter var kortjeneste. Forinden øvedes der ”diskant-sang”, dvs. ikke almindelige sange og salmer, men mere kunstfærdige korsatser, der bl.a. forudsatte diskant-stemmer, der dengang ikke blot betød lyse overstemmer, men modstemmer i det hele taget. Skoledagen sluttede med nok en omgang latin – tilpasset efter klassetrinet.

Gudstjenester og skolesang

Den kirkemusikalske praksis efter reformationen ændrede sig flere gange, ligesom lokale forhold havde betydning. I Ribe gjaldt det således, at der foruden Domkirken også skulle gøres sangtjeneste i Sct. Catharinæ Kirke af de elever, som nød kost enten i Puggaard eller i det ”almindelige Hospital” for byens fattige og syge, der var blevet indrettet i det nedlagte kloster ved kirken. Antallet af gudstjenester ændrede sig naturligvis også i løbet af de første hundrede år efter reformationen. Man bibeholdt i vidt omfang de katolske tidebønner – dvs. de mindre gudstjenester, der var bygget op omkring enkelte messe-led, og som fandt sted på andre tidspunkter end højmessene – og desuden også på hverdage.

De bedst kendte tidebønner er morgen-gudstjenesten, matutin eller ”otte-sang”, der, som navnet antyder, var tænkt til klokken 8, og vesper, der var en slags aftensang, men som overvejende afholdtes allerede klok-

ken 14. Disse to tidebønner var foreskrevet i Kirkeordinansen, men i løbet af det luthersk-ortodokse 1600-tal opstår der talrige variationer og især: flere gudstjenester! Peder Terpager omtaler således i 1736 gudstjenester fra klokken 4.30 om morgenen – både på søndage og hverdage. Søndagene fortsatte med froprædiken klokken 5 og højmesse klokken 8 til 10. Klokken 12 eller 13 var der ”Tolvprædiken”, mens vesperen afsluttede helligdagen fra 14-15. De elever, der havde fri kost i hospitalet, måtte synge ved samtlige søndagens gudstjenester – fra klokken 4.30 til 15, mens skolens øvrige ”tjenstgørende sangere” skiftedes til at synge til gudstjenesterne fra klokken 8. Ifølge Terpager kunne morgentjenesten afholdes allerede klokken 6 (om vinteren klokken 7) – og som nævnt tilsyneladende i perioder til lige klokken 4.30 ligesom søndag! – men der er næppe tvivl om, at traditionen medottesang klokken otte råde- de gennem størstedelen af både 1600- og 1700-tallet. F.eks. findes denne praksis nøje beskrevet i Henrich Ussings ”Kirkeforfatningen” fra 1788.

I denne sammenhæng kan vi desværre ikke beskæftige os med selve sangrepertoiret, som for en stor dels vedkommende var antifoner, dvs. vekselsang mellem præst og typisk et enstemmigt kor, som det i begrænset omfang også kendes fra vor tids gudstjenester: præst: ”Herren være med jer” med korsvar:

Spor efter musikalsk aktivitet på stolene i Domkirkens kor. Nogle må have krævet flere gudstjenester for at blive færdige – måske var det derfor, der kunne være kamp om faste pladser!?

”Og med din Ånd!”. Hertil kom en række ”standard-værker” i tilknytning til messe-leddene, som f.eks. den ambrosianske lovsang ”Te Deum”, der kunne have forskellig, musikalsk udformning, og som med salmen ”O, store Gud vi love dig” stadig kan findes i vor tids gudstjeneste. Helt fra reformationen lagde man stor vægt på latinskoleelevernes musikalske uddannelse, og kirken betalte i flere omgange – f.eks. i 1655 og 1656 – et særskilt vederlag til skolens rektor for hans tilsyn med kortjenesten.

Fra reformationen indtil 1805 havde sangerne plads på korstolene – både i Domkirken og i Sct. Catharinæ Kirke. Som det vil være de fleste bekendt, bærer stolene begge steder tydelige spor af, at eleverne ikke altid har været særligt optaget af deres musikalske pligter. Stolenes virvar af indridsninger er et godt billede på de forhold, der ofte herskede under kortjenesten. Således kan man i Kornerups Katedralskole-historie læse (f.eks. i bind II, side 99ff) livlige beretninger om interne magtkampe blandt såvel lærere som elever, og om hvordan dette bl.a. i 1692 gav sig korporligt udtryk i sangernes kamp om de bedste pladser i korstolene. Langt senere – i 1783 – vakte det skandale, at der under søndagens vesper havde udspillet sig en drabelig kamp med legemsbeskadigelse(!) mellem skolens elever og nogle af byens håndværksdreng. Blandt anden uorden giver Kornerup eksempler på ”sang-vægning” og øvrig munter sabotage med efterfølgende disciplinære straffe som f.eks. nedsættelse af de formasteliges kostpenge. De jævnlige påtaler, reguleringer og straffe m.v. vidner om, at disse hverdagsgudstjenester ikke stod i høj kurs – naturligvis ikke hos eleverne, men øjensynligt heller ikke hverken hos præster, lærere eller menighed. Faktisk havde allerede rektor Falster i 1738 hårdt (men forgæves!), modarbejdet biskoppens krav om, at *samtlig*e skolens elever deltog i korsangen, og i sidste halvdel af århundredet blev det flere gange forsøgt helt at afskaf-

fe korsangen. Begrundelserne var mange, bl.a.: 1) ottesangen foregik oftest uden en eneste tilhører, 2) elevernes to daglige vandringer til og fra kirken var især om vinteren farlig for deres helse, og 3) den idelige rejse- og sætten-sig under gudstjenesten sled for meget på elevernes tøj. Mod slutningen af 1700-tallet var det generelt accepteret, at kortjenesten havde overlevet sig selv og måske snarere var til irritation end opbyggelse. I Ribe holdtes den i hævd helt hen omkring 1800, men med skolereformen fra 1805 afskaffedes den endeligt.

Skoleklokkens funktion

Der kendes reelt ingen bestemmelser om kirkens anvendelse af en klokke til at kalde skolens elever til kortjeneste. Men klokkerne blev selvsagt anvendt til at markere begyndelsen af samtlige gudstjenester, tidebønner og ugeprædikener – uanset hvornår disse til forskellig tid blev celebreret. At kirken på noget tidspunkt skulle have ladet en af sine klokker markere begyndelse eller afslutning på skolens undervisning forekommer usandsynligt, især fordi kirken jo skulle betale en klokke for arbejdet. Selvom man i givet fald kunne have honoreret en ældre elev, ville det være ren beskæftigelsesterapi uden reel nytteværdi for kirken. De nu kendte ringninger klokken 7.45, 10.10 og 13.45 kunne desuden ikke markere undervisningens begyndelse, fordi den i de fleste perioder begyndte meget tidligt og i umiddelbar forlængelse af ottesangen – ofte klokken 6! Katedralskolens havde efter 1805 lektions-start klokken 8, 10 og 14 (hhv. første, tredje og femte lektion) – den sidste efter en lang middagspause 12-14. Men der var jo ingen særlig grund til, at skoleklokken angav tredje lektion, når ingen andre ledsagedes af klokke-ringning.

Måske kunne klokken have været knyttet til den kommunale skole, der 1834-1891 havde til huse i Den gamle Arrest. Men det må sikkert afvises, når det ikke nævnes i regulativet fra 1846. Den foreskrevne 10-ring-

ning var derfor snarere en udokumenteret, men i katedralens kirke-historiske selvbevidsthed rekonstrueret ringetradition, der gav mindelser om tidligere tiders mange gudstjenester – klokken 7: matutin/ottesang, klokken 10: hverdagens påmindelse om den ”hellige” højmesse-tid, og altså klokken 14: vesper.

Kirketjener Henrik Ravn kontrollerer skoleklokkens ringemaskine, som kræver jævnlig service. Turen op på og hen over kirkeloftet til rytterspiret er lang – til gengæld er både udsigten og den automatiske ringning en fornøjelse.

Ottesangen og vesperen hhv. klokken 8 og 14 var altså gældende igennem størstedelen af den lange periode mellem reformationen 1535 og skolereformen 1805. Men det forklarer stadig ikke ringningen klokken 10 (og slet ikke 10.10)! Forudenottesang og vesper afholdtes der ganske vist i sidste halvdel af 1600-tallet i lange perioder tillige den ovennævnte ”ugeprædiken” klokken 12 – onsdag og fredag ifølge Kinchs ”Ribe Bys Historie” (bind II, side 547) endda med en messe. Men den var ligesom søndagens 12-gudstjenester primært en ”katekisme-tjeneste” til fordel for byens tyende, hånd-

værkssvende og den øvrige almue. Og var som denne placeret klokken 12 eller 13. Det tidligere nævnte ringeregulativ fra 1846 nævner intet om baggrunden for de tre ringninger med ”den lille klokke”.

Både på grund af 1600-tallets mange gudstjenester og på grund af 1700-tallets stigende utilfredshed med sangpligterne henstillede kirken gentagne gange til skolen om, at eleverne mødte i god tid, så tjenesten kunne begynde uden forsinkelse (se Kornerup I, 429). På denne baggrund giver det god mening, at skoleklokken ringer hver dag klokken 7.45 og 13.45, der med et kvarters varsel ville give eleverne god tid til at samles i skolen og sammen begive sig til kirkens kor. Vi ved ikke, om det var forudsætningen for klokkens ringetider, og de aktører, der kunne have fastsat dem i 1967: den daværende domprovst, kirkeministeriets klokkekonsulent, museumsinspektør Hans Stiesdal fra Nationalmuseet, der havde beskæftiget sig med Domkirkens ur og klokker, er alle døde. Måske kunne den daværende domorganist, Ernst Vesterlund, eller dirigenten og organisten Mogens Wöldike, der i 1933 havde været konsulent i forbindelse med kirkens klokkespil, fortælle et og andet? Men også de er borte, ligesom hovedforfatteren til Danmarks Kirkers bind om Ribe Domkirke, Elna Møller, og ingen andre nulevende personer kender mig bekendt forklaringen.

Det må derfor ind til videre konstateres, at skoleklokkens historiske praksis kun delvis kan forklares. Og at dens aktuelle ringetider er en løs rekonstruktion af en 850 år lang, praktisk og formel forbindelse mellem skole og kirke. Uden tvivl har man blandet forskellige ringetider sammen og samtidig villet give rytterspirets klokker en ”funktion”. Siden er navnet blot blevet misforstået som en slags moderne skoleklokke, mens det i virkeligheden har en både historisk og musikalsk mere spændende forklaring. Derfor bør klokken naturligvis også for fremtiden ringe klokken 7.45 og 13.45. Således giver traditionen mening, hvilket nu al-

tid er den bedste forudsætning for netop at fastholde en tradition. Det er også klart, at skoleklokken i grunden bør ringe klokken 10 præcis. Men når alt kommer til alt: nu har den ringet så længe, den generer jo ingen, og måske viser man netop med denne aldeles ulogiske ringning klokken 10 minutter over 10 den bedste respekt for

en klokke, der før og efter omstøbning og uanset funktion har ringet over Ribe i mere end 500 år. Lad den blot ringe – og høres – skolens egen klokke! Til opmærksomhed og refleksion, som en klokke bør!

Karsten Eskildsen

ⁱ Domkirkens ringetider er i øvrigt: morgen og aftenringning hhv. kl. 7.10 og 19.10 med Mariaklokken (1436), der hænger i Borgertårnet og sammen med Mariatårnets to klokker ringer til gudstjenester (hhv. 30, 15 og 3 min. forinden) og 10 min. før bryllupper og begravelser (tillige efter). Mariatårnets nederste, den såkaldte tolvklokke, anvendes til bedeslag. Domkirkens største klokke, stormklokken (1599), anvendes i dag kun til timeslag, mens Mariaklokken slår kvarterslagene.

ⁱⁱ Diskussionen vedrørende skoleklokken baserer sig på følgende litteratur og kilder:

- a) Bjørn Kornerup: *Ribe Katedralskoles Historie I-II*. København 1947 og 1952
- b) Danmarks Kirker, Ribe Amt, bind 1, hefte 1-8. Udg. ved Elna Møller m.fl. Nationalmuseet, København 1979-83
- c) J. Kinch: *Ribe Bys Historie og Beskrivelse I-II*. 1869 og 1882
- d) Indbydelsesskrifter "til den offentlige Examen i Ribe Cathedralskole" 1819-1836
- e) Matth. Galthen: *Beskrivelse over Kiøbstaden Ribe fra sin begyndelse indtil nærværende Tid*. Odense 1792
- f) Peder Terpager: *Ripæ Cimbricæ* (etc.). Flensburg 1736.
- g) "Ribe Oldemoder": afsnittet "Statuta Choralia", der nøje angiver regler for kortjenesten i 1400-talet, men ikke nævner nogen klokke
- h) Bendt Gammeltoft-Hansen: *Den danske kirkes klokketraditioner*. Utrykt manuskript (217 s.) 1984
- i) Den danske Kirkeordinans af 1539. Findes bl.a. på www.lutherdansk.dk
- j) Ribe Katedralskoles Jubilæumsskrift 1995
- k) Ribe Domkirkes inspektion: arkivalier i Landsarkivet Viborg. C 630: Kirke- og forhandlingsprotokoller 1777-1906, regnskaber 1741-67, 1780-92, 1802-1915
- l) Mødereferater og sagsakter fra Domkirkens menighedsråd 1903-1979
- m) Drøftelser med Kirkeministeriets fhv. og nuv. klokkekonsulenter, hhv. Bendt Gammeltoft-Hansen og Erik Kure, arkitekt Ebbe Lehn Petersen, museumsinspektør ved Danmarks Kirker Nationalmuseet, Ebbe Nyborg samt Ribes museumsfolk, funktionærer og menighedsrådsmedlemmer ved Ribe Domkirke – både tidligere og nuværende.

Et år i solopgangens rige

Japan er et fantastisk land. Et land fuld af modsætninger og vidundere. Et land hvor en befolkning bestående af 120 mio. japanere er samlet på et areal, der svarer til 15% af den samlede landmasse, da resten af landet på grund af tætte skove og bjerge er ubeboeligt. Men på trods af pladsmangel har japanerne plads til at modtage folk udefra. De elsker det faktisk! Det fik jeg at føle på egen krop og sjæl, da jeg i et år boede i Riget, hvor Solen står op.

For mange er et udvekslingsår resultat af skoletræthed, men for mig var det den ultimative mulighed for at udleve en drøm. Jeg har længe været kronisk besat af alt japansk; japansk musik, manga, japanske film og mad - alt. Jeg havde altid drømt om at komme til landet og *møde* den kultur, jeg har elsket på afstand. Så da jeg gennem udvekslingsorganisationen YFU fik muligheden for at komme til Japan, vinkede jeg farvel til kartoflerne og flæskestegen og kastede mig ud i mit livs hidtil største eventyr.

Af sted gik det med afgang fra Billund lufthavn klokken alt for tidligt om morgenen efterfulgt af en nonstop elleve timer lang flyvetur til Tokyo. Første oplevelse i Japan blev opholdet i Olympic Center, Conference Center. Her blev alle YFUs studenter samlet til et crash-kursus i japansk sprog og kultur.

Vi blev blandt andet instrueret i japansk bade-etikette og korrekt anvendelse af de traditionelle toiletter! Efter disse vigtige informationer fulgte en række råd om opførsel og om, hvad der blev forventet af en udvekslingsstudent.

Det fede (og til tider mindre fede) ved et udvekslingsophold er hverdagen. Et udvekslingsophold er ikke bare sightseeing til de kendte steder, man får det hele med, alle de små detaljer i hverdagen, man ellers aldrig ville få at se. Det er ikke bare en gennemrejse, men en mulighed for at blive del af en fremmed kultur – og til sidst er den slet ikke så fremmed alligevel.

I et land som Japan, hvor uddannelse er alt, mærker man særligt, at man er udvekslings*student*. For som alle andre skal man deltage i undervisningen. Jeg var heldig at skulle begynde på Osaka Jogakuin, en populær pro-

testantisk pigeskole. Osaka Jogakuin er kendt for sit høje engelskniveau og gør meget ud af skolens udvekslingsstudenter. For mit vedkommende var det en ret brat indtræden i rampelyset. Da jeg var skolens eneste ikke-japanske elev, blev jeg hurtigt kendt blandt både elever og lærere. Skolen sørgede for, at jeg fik undervisning i japansk, som endte som 8 timers eneundervisning i japansk med forskellige lærere. En absolut nødvendighed i et land, hvor selv *godt* engelsk forekommer uforståeligt for alle andre end japanerne

selv. Men da al undervisningen jo ikke kun var for sjov, skulle jeg deltage i prøverne med skolens andre elever og holde taler om Dansk kultur – på japansk! Hvis du tilfældigvis skulle lide af sceneskræk, skulle du opleve at stå foran 800 japanske skolepiger og holde en tale på et sprog, du først lige er begyndt at lære; det er en oplevelse! For mig kom skolen til at betyde næsten lige så meget, som den ville have gjort for en japansk elev. Jeg tilbragte sammen med alle mine japanske skolekammerater også størstedelen af mine vågne timer i skolen. Undervisningen starter om morgenen og forsætter ofte til klokken halv fem, og bagefter er der klub. I tilknytning til skolen er der et utal af klubber. Der findes alt fra tennis-klubber til manga-/anime-klubber, alle sammen styret enten af en af skolens lærere eller af en af de ældre elever. Jeg fandt mig selv til rette i kunst-klubben, hvor klubmedlemmerne kunne komme hver dag. Ofte var jeg først hjemme klokken syv eller senere.

Mange japanske piger ville faktisk misunde mig for at gå på Osaka Jogakuin, da skolens uniform var egnens mest populære. Skoleuniform er en selvfølge i det japanske skolesystem. Da jeg var derovre herskede mo-

den med ”hængerøvs-busker”. Og da de unge hippe japanske fyre jo også ville se tjekkede ud i deres uniformer, måtte de justere bukserne, til de sad, som de skulle. Det er dog lidt af et trick, når de er syet til at sidde oppe ved taljen. Løsningen er så at rende rundt med oplysnede busker, kun holdt oppe af et bælte. For pigerne gjaldt det samme, så som del af moden gik de alle rundt med store sweatere for at dække over den åbne lynlås. Andre piger på skolen ønskede derimod lårkorte nederdele, men desværre for dem findes de kun knælange. Det kan dog fikses ved at rulle nederdelen sammen ved taljen, hvilket kunne resultere i overraskende korte nederdele, der bestemt var alt andet end knælange! Så i sidste ende var der altid et væld af forskellige længder og variationer på den faste uniform, så ingen kan komme og sige, at man mister identitet i uniformer.

Jeg selv var knapt så fritstillet. Allerede på min første skoledag fik jeg indgående forklaret skolens regelsæt. Da jeg allerede skilte mig ud, måtte jeg overholde alle regler til punkt og prikke, ellers ville min kontaktlærer tabe ansigt! Det ville sige: ingen makeup, ingen hårfarvning, ingen smykker, ingen parfume og et væld af andre regler, der skulle overholdes. Dog viste disse regler sig at være knap så strikse, som de lød, selvom det er en mundfuld at sluge for en individualitetselskende dansker.

I fritiden var jeg i byen med veninder fra skolen. Sammen var vi ude og synge karaoke, tage purikura (små gruppebilleder, som kan tages i fotobokse) eller shoppe. Ellers deltog jeg i kunstklubbens udstillinger og aktiviteter eller blev inviteret med til andre klubber.

Et helt andet kapitel er min værtsfamilie. Jeg boede hele året ud hos familien Kamakura. En familie bestående af far, mor, en stadig hjemmeboende datter på 25 år, en for nylig udflyttet søn og den ældste datter, der nu boede i Kobe med sin mand og sine to døtre. Min værtsfar og -mor drev deres eget tøjrenseri og havde derfor en meget travl hverdag. De arbejdede begge 6 dage om

ugen og var altid først hjemme sent om aftenen. Men på trods af den travle hverdag var der stadig tid til mig. Min værtsmor hjalp mig altid fantastisk med alle mulige problemer. Det var også min værtsmor, der gav mig mit japanske navn: Kuri. Hverken hun eller de fleste andre japanere kunne udtale mit navn, så derfor blev jeg døbt Kuri-chan, lille kastanje. Min værstfar stod for at slæbe mig af sted til alle mulige steder sammen med sine børnebørn. På den måde endte jeg med at komme på sommerudflugt til havet, ture i zoologisk have og på besøg ved den lokale seværdighed: Osaka Castle.

Mit år i Japan som udvekslings student har været mit livs største oplevelse. Det er en helt fantastisk oplevelse at tage til et fjernt land og finde sig selv. Man lærer så mange nye ting om sig selv og verden omkring én, men vigtigst af alt lærer man at se sig selv og verden med andre øjne.

Før jeg tog af sted til Danmark, lovede jeg min værtsmor at vende tilbage, og det løfte har jeg tænkt mig at holde. Japan er et land, man ikke kan andet end elske.

Kristine Schmidt

Hjemmesidens nye forside

Det første, man møder, når man søger efter Ribe Katedralskole på internettet, er skolens forside – og den skal derfor både gerne give et umiddelbart indtryk af, hvem vi er, og hvordan vi opfatter os selv som skole – og være til at huske. Det er en oplagt fordel, hvis den ikke ligner alle mulige andre gymnasiehjemmesider (som er ret ens, landet over). Samtidig skal den hurtigt kunne føre brugeren videre til det, han gerne vil vide – den skal være nogenlunde overskuelig. Og den skal fortælle om skolens daglige liv.

Sådan var, i det store og hele, det opdrag, vi fik, da vi gik i gang med at lave en ny forside. Den første tanke var, at det, der ville vække folks association til Ribe, måtte være byens helt specielle *skyline* – domkirketårnene. Samtidig skulle der gerne sendes et signal om, at

der er noget spræl i den gamle skole – så måske nogle farver og former? Borgertårnet på domkirken er ret firkantet og står egentlig i en fin modsætning til Mariatårnet med dets spir – og det kunne bruges som grundlæggende struktur i siden; til at tegne de første vigtige linjer. Resten af siden forsøgte jeg at fylde med nogle kvadrater i sprælske farver, og jeg forsøgte at holde hele siden synlig på skærmen på en gang. Men det gik ikke. Det var ikke muligt hurtigt at få overblik over siden. Der var for mange spraglede flader, og domkirken kom til at fylde lovlig meget – som man kan se selv.

Måske skulle man helt opgive at bruge et symbol, der hurtigt ville vække associationer til Ribe – ud med tår-

nene! Struktur-princip på siden kunne være bogstaverne RK, som vi selvfølgelig ofte bruger på skolen – og så skulle der bare nogle sprælske farver på. Forsøget faldt ud som man ser – og det var ikke rigtig godt. At man var i Ribe, kunne man vel ikke være i tvivl om,

men 'overskriften' fyldte godt nok en hel del og var vel lovlig spraglet; og linjerne søgte nedad mod højre, og hvad skulle de dog pege på? Som baggrund for tekst var de udelukkede; man ville ikke kunne læse, hvad der stod foran dem.

Hvis man kunne anvende effekten af linjerne ned mod højre, kunne der imidlertid muligvis komme noget godt ud af det. Jeg forskød R opad og ud af fladen (og antydte således, at der er mere ved RK, end man lige kan se ...) og lod K stå sådan, at det lige knap delte bil-

ledfladen i to. Det tomme rum, der opstod bag det næsten forsvundne R fyldte jeg så op med den samme domkirkebaggrund, som var blevet brugt i første udkast – skolens dybe historiske rødder blev antydnet. Og for ikke at lade disse elementer, der egentlig bare skulle strukturere siden, fylde for meget, gjorde jeg dem grå i forskellige nuancer. Det så mere lovende ud. Men ingen kunne jo vide, det var Ribe Katedralskole, man så på. R'et var svært at se, og domkirken fyldte igen meget.

Det var en mulighed at benytte skolens gode gamle logo, der er så grafisk vellykket – træet i skolegården omringet af skolens navn og motto – 'Litteris et arti-

bus'. Men hvordan skulle det se ud? Ensfarvet, flerfarvet? Hvor stort? Skulle det være delvis gennemsigtigt, så tårnene blev til at se igennem det? Hvor skulle det aktuelle stof fra skolens hverdag være, og hvor skulle de links stå, der hurtigt ville føre brugerne ind, hvor de gerne ville hen? Spørgsmål, der muliggjorde utallige svar – og genererede følgende muligheder blandt mange andre.

Personligt var jeg godt tilfreds med den løsning, der var ved at tegne sig. Linksene lå i forlængelse af det skjulte R's skrå fod og bestyrkede således strukturen. Men der blev lidt tomt forinden til venstre; og som Jesper

Bunk påpegede (uden hans vedvarende og præcise kritik af de forskellige udkast, ville arbejdet have taget langt længere tid og formentlig ikke være endt tilfredsstillende), kunne man ikke længere se 'RK', medmindre man vidste, det skulle være der. Og ledelsen ville gerne have mere end fire links på forsiden.

Jeg havde nærmest som en selvfølge antaget den røde farve til logoet. Men med årsskiftet 2008 har sko-

len jo også en HF-afdeling – og siden måtte inddrage et symbol for HF. Derfor et forsøg med noget HF-blåt på siden; og et RK i mindre format, der måske kunne vække brugerens opmærksomhed på det store RK, kombineret med skolens adresse og telefonnummer. Men det løste langt fra alle problemer. For det første gjorde den blå farve på logoet fladen for kedsommelig – logoet måtte nødvendigvis have en mere kontrasterende farve. To forskellige farver på skolens navn forekom mig forvirrende mere end pænt. Og frem for alt måtte bogstaverne laves som dele af selve billedet, der danner grundlag for siden – de kunne ikke være bogstaver, man kunne vælge med musen. Og det var afgørende – det skulle man virkelig kunne. For slet ikke at tale om, hvor alle de mange links skulle anbringes – og hvordan de skulle se ud.

Det blev mere og mere oplagt, at billedet fra skolens dagligliv skulle op i højre hjørne. Det var også oplagt, at RK-elementet måtte høre hjemme i nederste venstre hjørne; og det skulle være så stort, at man virkelig kunne se det. Linksene måtte altså over nederst til højre; det var så meget mere kærkomment, som det er dér, de fleste højrehåndede typisk vil anbringe musens pil – uden selv at vide det. Pilen ville altså være præcis der, hvor den skulle bruges. Skolens adresse og telefonnummer mm. måtte så nødvendigvis nederst på siden – i et langt 'bånd'.

Eksperimenter gjorde det klart, at det var nødvendigt at bryde logo'ets cirkel – ellers ville det dominere for meget over resten af kompositionen. Og i det endelige resultat, som nærmede sig, blev træet ikke gennemsigtigt – selvom det så er svært at få øje på tårnene.

Tilbage stod problemet links. Jeg valgte at 'snitte' et stykke af R's højre ben og sprede røde versioner af dette udsnit ud over den nederste højre del af brugerfladen. Nogle af snittene vendte jeg om, og jeg gjorde dem forskellige af størrelse. Derved kunne de vigtigste af de links, ledelsen ønskede, være store, og de mindre vigti-

ge links være små. Hvis de lå tæt på et af de store links' indhold, kunne de være fysisk tæt på også – som en slags 'unger'. Endelig kunne det gøres sådan, at linkene blev blå, når man lod musen køre hen over dem – så var det blå alligevel til stede, og man ville vide, når man var ved at aktivere et link (den normale reaktion i et link).

Der er på den måde en forskellighed ned over siden – en regelmæssig rund form til højre brydes for neden af et par bogstaver, der gør opmærksom på sig selv ved denne indtrængen, og til venstre finder man en sprængt uregelmæssighed af trapezer, der samtidig er produkter af det store R's højre fod. Bogstaverne nederst til venstre modsvare i grove træk billedets firkant øverst til højre – fladen er delt i fire hovedelementer, der ikke er ens eller lige store. Og man kan, hvis man er opmærk-

som, se det små reproducere det store – hvad skoler jo gerne skal kunne. Et forsøg på regelmæssighed parret med dynamik, tradition i dybden og nyhed i overfladen – altså: Ribe Katedralskole.

Eller det var i hvert fald meningen.

Simon Laursen

21 på studietur til Rom

Den 15. marts tog 2.1 af sted fra Bramming banegård mod København for at flyve til Rom næste morgen. Overnatningen i København var op til hver enkelt, så nogen sov hos venner, familie eller bekendte, mens de sidste valgte at tage i byen. Nogle var således mere friske end andre, da vi dagen efter mødtes i lufthavnen, hvorfra flyet lettede for at flyve mod Ciampino-lufthavnen i Rom.

Vel ankommet til lufthavnen i Rom måtte lærerne alliere sig med elever, da vi skulle finde en måde at komme videre til vores hotel på. Heldigvis var tre af italienskholdets elever med, så det klarede de nemt.

Vi troede nu, at vi skulle falde lidt til på hotellet og slappe af, men programmet var stramt, så efter at have kastet et blik på værelserne, gik turen til Colosseum. Her kunne vi desværre ikke komme ind, da køen var for lang, men udefra var det meget flot. Herefter gik vi videre til Forum Romanum, hvor alle klassikerne havde fået en sten eller en væltet bygning, de kunne fortælle lidt om. For os mus'ere var det utroligt spændende, og vi lærte meget. Efter en lang, varm, svedig første dag i Rom blev vi sluppet løs og undersøgte byen på egen hånd.

Tidligt lørdag morgen skulle vi af sted igen. Denne gang skulle vi se Vatikanmuseet, og alle i klassen havde forberedt et oplæg om en skulptur derinde. Vores lærere, Dorte Gunge, Anne Granum og Jacob Bastholm havde fået os til at stå tidligt op, da vi helst skulle undgå en lang kø uden for museet. Dog var dette ikke tilfældet: Efterhånden som vi bevægede os ned langs køen, måtte vi erfare, at det kunne blive en lang formiddag i den bagende sol. 4 timer senere stod vi langt om længe inde i Vatikanmuseet, hvor klassens to studieretninger gik hver til sit for at høre hinandens oplæg.

Efter de kulturelle timer i Vatikanmuseet, gik vi videre til Peterskirken, hvortil vi havde fået udleveret opgavesæt med nogle spørgsmål, som vi skulle svare på derinde. Dog skulle vi lige igennem et security-check, der lignede dem i lufthavnen. Umiddelbart var det lidt dramatisk, når det "bare" var en kirke, men da vi kom derind, var det forståeligt nok, i betragtning af alle de gamle skulpturer, som har været der i flere hundrede år. Udover de utrolige skulpturer og malerier var selve kirken en oplevelse i sig selv. En så stor kirke skal man lede længe efter. Efter besøget i Peterskirken skulle vi splittes endnu engang, da mus'erne skulle til en barokkoncert i Sala Baldina. Det var en god koncert. Dog kan en sådan koncert godt blive trættende, men da nogle af eleverne havde oplevet at få knapt så flinke blikke tilsendt fra vores musiklærer Dorte Gunge sidste år i Berlin under et symfoniorkesters øvningsseance, turde ingen falde hen. Vi fik således alle nydt koncerten fuldt ud - bortset fra Dorte, der ligeså stille var faldet hen, da ekstra nummeret begyndte. Det er okay, Dorte.

Næste dag, søndag, skiltes vi igen allerede fra morgenstunden, og da mus'ernes program var utroligt spændende (hvilket der er bevis på, da Jacob valgte at tage med på vores tur), vil der blive skrevet om den. Søndag blev en herlig dag rundt i Rom: vi var alle glade, da vi skulle se kirker. En hel dag med barokkirker ventede os. Nogle var lidt kedelige, og andre var utrolig flotte, eftersom katolikkernes kirker er udsmykket med mange malerier og skulpturer. Om aftenen skulle vi ind og se en opera, Tosca, som handler om ulykkelig kærlighed. Vi kendte den alle ud og ind, da vi i dagens løb havde spillet den igennem med guidance fra Dorte. Mange af os havde derfor set meget frem til operaen, og vi blev måske noget overraskede over, at lokalet var lidt

nen ude. Dette var desværre ikke tilfældet, så vi måtte bestige vulkanen i regn og modvind. Da vi endelig kom op til toppen, hvor vi alle gik foroverbøjede med blikket rettet mod jorden, kiggede vi op og kunne intet se! Vi kunne intet se oppe på toppen – ingen udsigt, ingen vulkan, nothing. Men det slog os ikke ud, vi blev gladelig stående for at høre Jacob fortælle os om vulkanen (de fleste fakta havde vi selv, da vi inden turen havde skrevet rapporter om Vesuv). Efter vulkanturen skulle vi videre til Herculaneum, hvor klassikernes humør allerede var helt oppe igen. For nogle mus'ere tog det lidt tid at kom-

me i den rette stemning, men humøret kom til sidst. I Herculaneum havde vi alle fået en bygning, vi skulle holde et oplæg om, og nogle af oplysningerne var mere interessante end andre, men igen: det var en god oplevelse.

lille, men alligevel var vi spændte. Så begyndte musikerne af spille. Dog ikke dét symfoniorkester man skulle tro. I stedet havde de arrangeret en masse synthesizere der, alt efter hvilken sang det var, skiftede funktioner, så de lød som et symfoniorkester. Den aften var blevet lidt overvurderet, men alt i alt var det en god omend dog mærkværdig oplevelse, og operasangerne sang rigtig godt.

Tirsdag startede vi ud sammen, vi skulle endnu engang på rundtur i byen, hvor vi skulle høre om danske kunstnere, der levede i Rom i 1800-tallet, f.eks. H.C. Andersen. Vi så hvor han havde boet, hvor han skrev og så endda "Caffé Greco", hvor der hænger et brev skrevet af ham. Herefter blev vi endnu engang opdelt. Mus'erne skulle nu på feltarbejde, som Dorte kaldte det. Vi skulle finde nogle italienere på gaden og spørge dem ud om den musik, de hørte og finde deres musiksmag. Vi kom frem til, at ingen af de unge hørte opera, men var stolte af den. Heller ingen hørte Eros Rammazotti eller Laura Pausini, som nok er de italienske musikere, der er

Mandag var vejret skiftet til lortevejr, hvilket vi alle egentlig var ret trætte af, da vi netop denne dag skulle bestige vulkanen Vesuv. Det var en lang køretur derop, og da vi kom til vulkanen, satte vi os mere og mere op i sæderne, da vores kære buschauffør skulle køre os op ad nogle meget smalle veje med heftige sving. Men vi kom derop og skulle bestige en god del af vulkanen for at komme op til toppen. Inden vi begyndte at gå, fik vi købt et lille regnslag, som vi håbede kunne holde reg-

nen ude. Dette var desværre ikke tilfældet, så vi måtte bestige vulkanen i regn og modvind. Da vi endelig kom op til toppen, hvor vi alle gik foroverbøjede med blikket rettet mod jorden, kiggede vi op og kunne intet se! Vi kunne intet se oppe på toppen – ingen udsigt, ingen vulkan, nothing. Men det slog os ikke ud, vi blev gladelig stående for at høre Jacob fortælle os om vulkanen (de fleste fakta havde vi selv, da vi inden turen havde skrevet rapporter om Vesuv). Efter vulkanturen skulle vi videre til Herculaneum, hvor klassikernes humør allerede var helt oppe igen. For nogle mus'ere tog det lidt tid at kom-

mest kendt i Danmark. Efter denne opgave fik vi for første gang fri til at shoppe lidt, og slappe af.

Dette var den sidste dag i Rom, da vi næste morgen tog en bus til lufthavnen - vi skulle hjem. Vi ankom i Bramming sent om aftenen, hvor alle nok glædede sig til at se deres familier og deres egen seng (nogen havde

en så sød mor, at hun havde puttet nyt sengetøj på). Det var enden på en fantastisk studietur, som vi kun kan se tilbage på med et smil på læben.

*Signe Dalsgaard Christoffersen og
Maj Andersson Dalsgaard Nielsen*

”Med 2y i Paris”

I marts 2007 tog 2y (I ved, klassen med biologi, matematik og idræt/kemi) på studietur til det underskønne Paris. Det blev 5 dage fyldt med sjov, spas og gøgl, kærlighed og en masse unge mennesker sprængfyldt med energi. Det lykkedes os også i at klemme et foredrag eller to ind i ny og næ.

Efter mange måneders spændt venten oprandt endelig afrejsedagen. Men efter check-in i Billund Lufthavn viste det sig, at det specialfly, som var blevet indsat til at flyve os begavede unge mennesker til drømmedestinationen, var blevet forsinket. Snarrådige og optimistiske som altid fordrev vi dog tiden med at spille kort, fråde chips, slik og den fortrinlige kage, som nogle havde bagt, samt med starhunting (ja, med gevinst: Lars Larsen, we love you!!) Jow, vi fik i den grad sagt farvel til det ganske danske land med manér!

Efter indlogeringen på vores ”geniale” hotel Trois Nations beliggende ved Place de la Republique, trængte alle til at få noget i skrutten og til en god nats søvn. En gruppe valgte at stille sulten på den nærliggende

Mc. Donald, som lod noget tilbage at ønske, hvad betjeningen angår!

Næste morgen blev der serveret en udsøgt morgenkomplet bestående af en croissant og en baguette med marmelade. For at undgå at flænse spiserøret på baguetten, kunne man vælge mellem the eller pulver-chocolat-chaud. Mmm...!

De følgende dage bød på et væld af kulturelle og gastronomiske oplevelser, samt besøg på spændende museer, som var fagligt relevante. For eksempel så vi en yderst interessant kollektion af diverse kryb, hovedsageligt edderkopper, var på Naturhistorisk Museum og tilbragte en hel dag på det meget smukke Chateau de Versailles, hvor, som I ved, Versailles-traktaten blev nedskrevet/underskrevet, whatever... undskyld, historielærere! Det berømte slot havde som forventet mange besøgende, men efter en time i kø og en smule forvirring blandt lærere og elever, kunne vi endelig træde ind i de mange bedårende sale, hvis historie vi kunne høre i vore head-set. Der var bl.a. en kirke og en opera, hvor det aldeles ikke er tilladt at tage billeder med blitz! Men beslutningen om at hjælpe personalet ved at stille sig op og råbe ”No flash, please!” til den brogede skare af turister, der gik igennem salen, faldt ikke i god jord hos den emsige ”no flash, please”-dame. Og her prøver man bare at være flink!!! Efterfølgende var vi nede i parken, hvor vi så Marie Antoinettes private lille landsby. Det var alt sammen utroligt smukt, og samtlige elever ønskede, at de havde en at dele det med. Ungdommen så røde hjerter og hørte fuglekvidder.

I fritiden blev den nok mest geniale opfindelse nogensinde, nemlig metroen, flittigt benyttet! Det herlige befordringsmiddel tog os til nogle exceptionelt smukke steder som for eksempel Eiffeltårnet og Moulin Rouge.

Nogle gange tog den os bare rundt i Paris' undergrund uden noget bestemt mål. Et andet sted, vi tilbragte meget af fritiden, var på vores stambar, hvor vi havde VIP-status, hvilket indebar særlige åbningstider, ekstra import af øl og særbehandling fra bartenderens side. Dette fantastiske sted, hvor vi havde meget sjov med at vise den parisiske befolkning, hvordan man fester, er i daglig tale kendt som Le Bounty. Lige meget hvor trætte folk var efter at være blevet hevet rundt i byen hele dagen til foredrag om mærkning af fugle ved Tjernobyl eller på besøg ved den skønne Notre Dame, var man altid klar på en lille tur ned forbi yndlingsbaren. Midt i

ugen kunne Jørgen fejre sin 18-års fødselsdag, så alle, inklusiv Finn og Bønke, blev slæbt med i byen.

Onsdag var dagen, hvor Mona Lisa blev vist frem, og alle sammen var vi lige så betagede af de smukke bygninger og glaspýramiden, som af kunstværkerne, og der blev flittigt snakket *Da Vinci Mysteriet*. Torsdag blev der taget afsked med byen på Le Bounty, og alle var glade for, at de havde pakket, før vi tog i byen og ikke skulle stå med det om morgenen, da vi hastede af sted til Charles de Gaulle, hvor det dog endte med, at vi skulle vente flere timer på gulvet foran check-in. Endelig åbnede de så, og vi kunne checke ind, men med ét

forlød det, at vi skulle skynde os til security, hvorefter det føltes som om samtlige folk i lufthavnen løb mod båsene. Vi kom fra hinanden og blev af lufthavnspersonale hastet af sted til flyet, hvor vi var de sidste, de ventede på. Omsider, efter mange timers venten, kunne vi sætte kursen mod Danmark.

Det var en tur, vi nok ikke lige glemmer foreløbig. Hvis vi ikke var sammentømrede før turen, så er vi det i hvert fald nu! Det var en helt utrolig sjov tur med op-

levelser, som man ikke lige får hver dag. For eksempel så er det ikke lige hverdagskost at støde på et optog til ære for veteranerne, som kæmpede i krigen mod Algeriet, mens man stroller ned ad Champs-Élysées, eller at flygte fra en påtrængende franskmand, som vil kurtisere en i lyset fra et blinkende Eiffeltårn.

Tak for en fantastisk tur 2y!

Anne Højlund og Stefanie Bruun

Marmor og Ouzo - 2h i Athen

Det var en mørk og fugtig marts morgen nær Nørreport station, da 2h søvndrukne og tungt oppakkede tumlede ud fra Hotel Jørgensen. Destinationen var Athen, emnet demokrati i oldtiden og rejsen lang. Lise Vind Petersen og Allan Gade Jacobsen ledsagede 2h, og repræsenterede henholdsvis oldtidskundskab og samfundsfag.

Rejsetiden blev tilbragt i selskab med en miniparlør, som lærte os en masse spændende ting om den græske kultur. Vi lærte, at det er meget uhøfligt at vende håndfladen mod folk. Oprindeligt var det nogenlunde det samme som at kaste en forbandelse. Hvis man i Grækenland skal vise, at man vil have 5 ting af noget, skal man altså sørge for at have hånddryggen op. Vi lærte at *Næ* betyder Ja, *Óchi* Nej, og hvis man vifter væk, signalerer man, at folk skal komme nærmere. Men det sjoveste vi lærte var, at en måde at nægte på var et nik bagover ledsaget af opspilede øjne og eventuel en lille tungelyd!

Straks da vi trådte ud af Athens lufthavns pudsede glasdøre, mærkede vi forandringen i luften – den sydlandske brise og det venlige folk gav os en varm velkomst. Den pludselige klimaforandring gav os fornyet energi, og vi slog lejr på det fremragende Hotel Aristoteles. Det var søndag i Grækenland, og 2h skulle på rundvisning i Athen. Vi opdagede hurtigt, at Athen var en meget smuk – men også beskidt og trafikeret by. Da det var blevet tid til at indtage lidt feta med tilbehør, fandt vi en hyggelig udendørs græsk restaurant, og bestilte naturligvis den græske specialitet Retsina. Retsina er en hvidvin med harpiks i, hvis delikate smag mindede os om at tygge på en gren.

Mandag var dagen, dagen hvor vi skulle opleve Akropolis' vidundere. Vi travede den lange vej op ad den stejle bjergside for til sidst at finde frem til arkitektoniske skatte som Parthenon, Erechteion og en flok ka-

ryatider. Helhedsindtrykket af Parthenon var en meget blandet oplevelse. På den ene side var det utroligt velbevaret, men samtidig blev det skæmmet af utallige stilladser. Om aftenen spiste vi samlet. Vi fik græske specialiteter i form af souvlaki, græsk salat, tzatziki og et stort glas Mythos.

Tirsdag lagde vi ud med et besøg på Det Danske Institut, der, som følge af balladen om Ungdomshuset, havde været udsat for et bombardement med maling. Lederen af Det Danske Institut holdt et foredrag om arkæologi specielt for os. Efterfølgende blev vi inviteret op på tagterrassen til et glas juice – som modsat den på hotellet ikke var sundhedsfarlig. Så gik turen mod Athens famøse torv, Agora, som i byens storhedstid fungerede som hang-out-spot for gode gamle kendinge som Perikles, Sokrates og co. Her så vi bl.a. det store Hefaistostempel, som er et af de bedst bevarede tempeller i Grækenland. Agora var i oldtidens Grækenland demokratiets vugge, det var her man engang afholdt folkeafstemninger og hørte politiske taler. 2h's elever havde til opgave at forberede oplæg om de forskellige ting, vi så, og på Agora blev der afholdt foredrag om de forskellige institutioner og deres funktioner, demokratiets opståen samt Perikles. Aftensmaden blev indtaget i mindre grupper, og Edith var så heldig at få bestilt en fiskeret, der smagte af viskelæder. Mums!

Delfi-dag; Onsdag drog vi ud på en færd mod Oraklet i Delfi. Busturen dertil varede mindst 100 timer, og vi oplevede både sol, regn, hagl, lyn og torden undervejs. Da vi langt om længe ankom til Delfi, var vejret noget køligere, end vi ellers var vant til, så mormors hjemmestrikkede og regnjakkerne kom hurtigt frem. I Delfi så vi bystaternes forskellige skatkamre, Apollontemplet, som tidligere havde huset Oraklet i D, og det

2h lytter intenst til deres lærere Lise Vind Petersen og Allan Gade Jacobsen foran Parthenon.

berømte amfiteater. Rundturen i det udendørs Delfi sluttede af med, at klassens hårde kerne vandrede op til toppen af bjerget for at se helligdommens stadion. Her blev der udfoldet forskellige former for fysisk aktivitet, blandt andet kapløb, hop og en smule taekwondo. Efterfølgende så vi museet i Delfi. Besøget kan bedst beskrives med et citat fra artiklen om 3x's tur til Athen trykt i

årsskriftet 87/88: *"Når man står overfor Delfimuseets Kleobis og Biton – lammet af den arkaiske kraft, der udstråler fra selve den rå sten, bryder den viden, som man fik fra bøgerne, ud af hjernen, og får en krop."*

Vores sidste dag i Athen oprandt. Vi skulle på nationalmuseet og blev mødt af regn. Regnen var ganske voldsom, men heldigvis opholdt vi os indendøre og ana-

lyserede skulpturer. Foruden de antikke hvide statuer så vi nogle rekonstruktioner af bemalede statuer, som de har set ud i oldtiden. Derefter havde vi frihed til at gå på opdagelse – men det regnede. Noget af fritiden blev brugt på at købe souvenirs. De græske købmænd var utroligt handelsvillige. Så snart vi trådte ind i butikkerne, blev der råbt: ”Special price for the Danish girls, I give 50% off!” Og hvis vi spurgte om prisen på en vare mærket med 20 Euro, sagde den handlende på gebrokkent engelsk: ”20 Euro? No no no, 10 Euro for you. No, 8 Euro for pretty Danish girls!” Købmændene pruttede sig selv ned i pris. Derfor blev der fragtet både ”Gucci” og ”Dior” tasker med hjem. Som sædvanlig var vi på restaurant om aftenen, og denne restaurant var mere

besynderlig end nogen af de andre. Her fandtes vin i plastikflasker med skruelåg, og bestilte man en cucumber salad fik man først græsk salat, og hvis man klagede, fik man cabbage salad. Senere på aften skulle turen rundes af i det græske natteliv, der bl.a. bød på vodka-cola half and half, gratis Ouzo og (meget overraskende) de gode gamle klassikere indspillet af Nik og Jay.

Fredag vågnede 2h op med en seriøs omgang græske tømmermænd, så morgenmaden bestod af chips, græsk mad fra McDonalds og græsk cola. Det var vores sidste *Jámmas og adío* fra det skønne Hellas, eller som Louise Sloth ville have sagt: ”Viva España!”

Anne Lorenzen og Stine Højrup Larsen

2h er tilskuere til et imaginært skuespil ved Akropolis.

STUDIERETNINGER OG FAG PÅ RIBE KATEDRALSKOLE

Gældende for elever, der starter august 2008

	naturvidenskabelige		samfundsvidenskabelige		kunstneriske		sprogliche			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Studieretninger	Matematik A Fysik B eller A Kemi B eller A	Biologi A Matematik B Muligt 3. studieretningsfag: Idræt B eller kemi B	Samfundsfag A Matematik B eller A Muligt 3. studieretningsfag: Psykologi C	Samfundsfag A Engelsk A Matematik B	Musik A Matematik A Muligt 3. studieretningsfag: Fysik B	Musik A Engelsk A Muligt 3. studieretningsfag: Billedkunst C	Tysk fortsættersprog A Engelsk A Muligt 3. studieretningsfag: Samfundsfag B Muligt valgfag: Psykologi B (kun muligt på denne studieretning) i alt 2 sprog på denne studieretning	Italiensk begyndersprog A Engelsk A Desuden 2. fremmedsprog, dvs. i alt 3 sprog på denne studieretning	Spansk begyndersprog A Engelsk A Desuden 2. fremmedsprog, dvs. i alt 3 sprog på denne studieretning	Latin A Græsk A Desuden Engelsk og 2. fremmedsprog, dvs. i alt 4 sprog på denne studieretning
Fælles fag	Ved siden af alle studieretningerne skal man vælge <i>ét andet fremmedsprog end engelsk</i> (dette gælder dog ikke studieretning nr. 7). Man kan vælge: Et begyndersprog på A-niveau: russisk, italiensk, spansk, fransk, tysk, <i>eller</i> et fortsættersprog på B-niveau: tysk, fransk. Undervisningen i dette andet fremmedsprog begynder samtidig med studieretningerne. <i>Øvrige fælles fag:</i> naturvidenskabeligt grundforløb, almen sprogforståelse, almen studieforberedelse historie A, dansk A, engelsk B matematik C, fysik C, biologi C, kemi C (studieretning 1-4), <i>eller</i> naturgeografi C (studieretning 5-11), samfundsfag C, oldtidskundskab C, religion C, musik C <i>eller</i> billedkunst C eller dramatik C, idræt C									
Valgfag	<i>Valgfagene ligger i 3.g og er følgende:</i> C-niveau: filosofi, psykologi, erhvervsøkonomi, datalogi, naturgeografi, kemi B-niveau: matematik, fysik, naturgeografi, biologi, kemi, samfundsfag, musik, billedkunst, idræt, psykologi A-niveau: matematik, kemi, engelsk, fortsættersprog (tysk, fransk) For studieretning 7 er der dog valgfag allerede i 2.g									

Det første halve år - grundforløbet - er på Ribe Katedralskole fælles for alle nye elever uanset hvilken studieretning, den enkelte regner med at vælge.

Man skal dog, før man starter på Ribe Katedralskole, vælge et af de kunstneriske fag: billedkunst, musik eller drama, og man skal angive, hvilken studieretning og hvilket 2. fremmedsprog, man regner med at vælge.

I grundforløbet vil man som ny elev møde mange af de fag, der er relevante, for at man på det bedst mulige grundlag kan vælge en studieretning. Desuden vil skolen ved forskellige arrangementer grundigt orientere om valg af studieretning og 2. fremmedsprog.

Valget af studieretning og valget af 2. fremmedsprog skal sammentænkes og vælges derfor samtidig på Ribe Katedralskole.

Nogle kombinationer af studieretninger og sprog giver plads til valgfag i 3.g. Andre kombinationer og sprog betyder, at man allerede har opfyldt kravene om antal fag i en studentereksamen.

Det endelige valg af studieretning foretages den 1. december, og undervisningen i studieretningerne og 2. fremmedsprog begynder midt i januar.

De fælles fag er fordelt over alle tre år, således at nogle er treårige, mens andre er et- eller toårige. En del af de fælles fag møder man allerede i grundforløbet og andre optræder først i 2. eller 3.g

Sussis kantine

Der breder sig en liflig duft af kyllingesnitter fra skolens kantine, der ligger i det, der oprindeligt var piger-nes gymnastiksal. Allerede tidligt om morgenen er Sus-si i gang med at forberede dagens menu, og i ti-frikvar-teret står eleverne i kø for at få den værste sult stillet.

Så kan de lige holde den gående til det egentlige spi-sefrikvarter mellem 11.15 og 11.45. Her er trængslen endnu større, for nu flokkes også lærerne om Sussis mad. Vi kaster længselsfulde blikke mod dem, der for-tærer pita-brød fyldt med sprød salat og senere med stort velbehag gnasker pandekager i sig.

Senere i frikvarteret efter 5. time er der også mulig-hed for at købe frugt og noget til den søde tand.

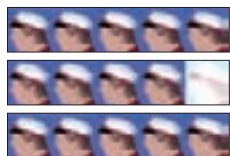
I morgen står den på lasagne, og måske er vi så hel-dige at få pølsehorn sidst på ugen.

Men det overlader vi til Sussis fantasi og kreativitet. Sussi siger, at hun synes, at det er sjovt at variere tilbu-dene, og hun har allerede haft en forrygende succes med kantine, som hun åbnede ved skoleårets begyn-delse.

Kantinens kapacitet er lille, men Sussi og Karsdal har en plan: De ønsker at udvide kantine!

Sussis mad er meget populær, og det er første gang i skolens historie, vi har en kantine.

Kirsten Beck

Kreativitet

Sund mad

Sprudlende humør og energi!

Sixth Annual European Competition in ”Exploring Ancient Greek Language and Culture”

Den danske vinder af den europæiske græskkonkurrence 2007 var Jeppe Beier Berndsen fra Ribe Katedralskole. Prisen til vinderen er en uges ophold i Grækenland incl. en prisoverrækkelsesceremoni i Athen.

En studietur består som bekendt på ingen måde alene af de programsatte punkter, men er derimod et sammensat hele, en kombination af det programsatte, det kultur- og kunstrelaterede, og af det ikke programsatte, navnlig det sociale aspekt af rejsen, små ting, hele det fællesskab, der opstår, når man rejser som en gruppe, det er os og dem; men på en positiv måde. Det kulturelle program på en studietur byder bestemt på mange særegne og fantastiske oplevelser, men det, der kan gøre turen unik, er de oplevelser, man får sammen med sine rejsefæller. Ting er jo kun ting, men mennesker er mennesker. Sådan har jeg i hvert fald haft det, efter at jeg i sommers var på en uges rundrejse i Grækenland. En rejse jeg var så heldig at vinde i en konkurrence i (old)græsk. Med på rejsen var min græskunderviser Lisbeth Thygesen.

Tiden i Grækenland tilbragte vi sammen med 24 elever

og lige så mange lærere fra omtrent samme antal lande. Det var elever, der også havde vundet opholdet gennem konkurrencer i deres respektive lande. Hele rejsen var på forhånd planlagt af et græsk rejseselskab, og indeholdt mange overvældende oplevelser. Opholdet formede sig som en rundrejse. Først havde vi 3 overnatninger i Athen, derefter tog vi videre til Tolo, en lille meget charmerende turistby på en strand, hvorfra vi i

bus gjorde udflugt til diverse seværdigheder. Videre gik turen efter 2 overnatninger i Tolo til Olympia, hvor vi blev en enkelt nat, og den sidste nat tilbragte vi i Delfi. Den efterfølgende dag sluttede vi ringen, hvor vi startede, på The President Hotel i Athen, der nu var rammen om en vemodig afsked.

Vi så på vores lille odysse alle de store seværdigheder, Akropolis, teatret i Epidauros, bygningsanlægget i Mycenæ, helligdommen i Olympia, det overvældende Delfi, rigt udsmykket og nærmest vulgært luksuriøst som det er, og vi så alle de imponerende museer. Bronzestatuen af Poseioden, vognstyreren og alle de andre, "Ajax' guldbæger" (eller i hvert fald en af de homeriske helte, jeg husker ikke helt, hvilken), og "Agamemnons guldmask". Det var en kæmpe oplevelse at få lov til at se *alle* disse ting. Jeg tvivler på, at jeg, hvis jeg selv skulle have stået for planlægningen, og selv skulle have arrangeret logistikken, nogensinde havde turdet drømme om at nå alle disse vidundere på blot 7 dage. Da det var en konkurrence, vi havde vundet, var der også en prisoverrækkelsesceremoni i Athen på højen Pnyx, der i denne lørdags udgave af "Politikken" (20/10) omtales som det sted, hvorfra Akropolis ses bedst. Det var virkelig også smukt i solnedgangen.

Det, der står tydeligst for mig i erindringen af det kulturelle program, er stemningen i Delfi og Olympia, hvor man virkelig stadig kunne fornemme, hvordan det i antikken må have sydet af liv. Det er sådan noget, der er svært at fange på billeder, fordi hele landskabet omkring helligdommene indvirker på oplevelsen. Jeg er dog ikke et eneste sekund i tvivl om, hvad der har været den største oplevelse på denne tur: samværet med de andre deltagere. Det var helt unikt at få lov til at tilbringe en uge med et så intenst samvær med unge fra så mange og så forskellige lande. Der var både folk fra Rusland, Rumænien, Georgien, og sågar Mexico, men også fra mere velkendte nationer som Spanien, Italien, Tyskland og Schweiz, og der var, efter de første par da-

ges nervøse trækninger, en dejlig stemning os deltagere imellem, også i forhold til lærerne.

Særligt var der en italiensk professora, der på trods af, at hun ikke talte et ord engelsk, ikke holdt sig tilbage fra at bidrage til den sociale helhedsoplevelse. Hun forsøgte ved flere lejligheder ihærdigt at få sin medbragte kvindelige elev sat sammen med en af os unge herrer. Samme italiensk professora var til stor irritation for vores græske cicerone kvinden bag et kapløb ude på det antikke stadion i Olympia, der absolut skulle finde sted lige netop på det tidspunkt, hvor vores guide havde valgt til at fortælle om stadionet. Men det kunne hun altså ikke få lov til. Det stemningsfulde landskamp-løb på den antikke bane, der endnu står med originale startblokke, fik en værdig afslutning, da den italienske professora kunne overrække den danske vinder en krans, plukket og flettet af grene fra nogle af de mange oliventræer på Olympia-helligdommen.

Jeg har fået en oplevelse for livet, og i tilgift sikret mig væsentligt reducerede hoteludgifter ved en eventuel tour de Europa. Tak.

Jeppe Berndsen

Ice Climate Education 2007

Det hele startede med, at jeg i slutningen af 2.g deltog i en klimakonkurrence udskrevet af polarforskeren Arved Fuchs. Førstepremien var en uges ophold på Svalbard, hvor man sammen med andre unge fik muligheden for at lære mere om de globale klimaforandringer, der allerede nu påvirker de arktiske egne. I min opgave gav jeg i en række artikler mit bud på hvordan Arktis i 2040 vil være påvirket af drastiske klimaforandringer, således at havisen er smeltet om sommeren. Jeg deltog selvfølgelig med det håb, at jeg ville være så heldig at vinde, men havde alligevel ikke turdet håbe på, at det ville lykkes. Derfor var min overraskelse også stor, da jeg fik at vide, at jeg havde vundet og skulle af sted til Svalbard i min sommerferie.

Det store tema for ugen på Svalbard var de globale problemer med klimaændringer. Det var derfor også meget vigtigt for arrangørerne at få deltagere med fra flere forskellige lande. Det var fantastisk at det var lykkedes at få deltagere helt fra Kina. Udover to kinesiske deltagere var der deltagere fra Tjekkiet, Tyskland, Norge, og så var der mig som den eneste deltager fra Danmark. Meningen med lejren var fra Arved Fuchs' side at skabe opmærksomhed omkring klimaændringer, og især opmærksomhed om problemerne med, at havisen på Nordpolen år for år bliver tyndere og tyndere. Derfor blev vi også hele ugen fulgt af et tysk kamerahold, der havde til opgave at lave en udsendelse om projekt.

Det gik først for alvor op for mig, at jeg havde vundet, da jeg en lørdag i juli sagde farvel til min familie i Kastrup lufthavn og satte kursen mod Svalbard. Det var med stor spænding men også en smule nervøsitet, at jeg tog af sted, for jeg havde ingen anelse om, hvad jeg kunne vente mig af turen. Nervøsiteten forsvandt dog hurtigt da jeg på vej til Oslo kom i snak med to af de ty-

ske vindere. Og da vi om aftenen landede i Longyearbyen var forventningerne til ugen allerede tårnhøje.

Jeg havde inden turen prøvet at forestille mig hvor enestående naturen på Svalbard ville være, men jeg må alligevel indrømme, at det syn jeg der mødte mig, da jeg ankom, alligevel overgik mine vildeste fantasier og bekræftede mig i, at det er værd at bekæmpe klimaændringerne for at bevare den enestående natur, der findes i de arktiske egne. Da jeg stod ud af flyveren på Svalbard blev jeg ramt af en kold blæst, samtidig med at solen skinnede fra en næsten skyfri himmel, og lige meget hvor man så hen, var man omgivet af høje fjelde med sne på toppen. Der var ikke et træ at se, ikke engang små buske. Men plantelivet var alligevel rigt, hvilket vi som deltagere fik lov at sande i løbet af ugen, hvor vi så hvordan der over alt mellem stenene groede små men alligevel farverige blomster.

Dyrelivet på Svalbard kom vi også til at opleve i stor stil. Vi havde knap fået vores kufferter op på vores værelser efter ankomsten, før vi fik den første af en lang række fantastiske oplevelser. Ud ad vinduet fik vi øje på et par rendyr, der lige så roligt gik forbi nede på vejen. Vi blev utroligt fascinerede af synet, men fandt også ud af, at det var meget normalt, og vi fik da også i ugens løb set en del rendyr. Udover rendyr så vi en aften også en polarræv. Svalbards fugleliv fik vi rigtig lov at opleve, da vi onsdag var ude på en sejltur med Arved Fuchs' skib Dagmar Aaen. Da vi sejlede hen langs kysten kunne vi se hvordan de forskellige fugle havde bygget reder på de stejle klippesider.

Isbjørne som er det dyr, som de arktiske egne er mest kendt for, så vi desværre ikke nogen af. Men det har sin helt naturlige forklaring, da der ikke er særlig mange isbjørne på Svalbard om sommeren. Det skyldes at is-

bjørnen er afhængig af havis til at jage, og da havet omkring Svalbard er isfrit om sommeren, trækker Isbjørnen længere nord på. Det er dog stadigvæk muligt at støde på isbjørne på Svalbard i sommerperioden, og Arved Fuchs fortalte, at der den først morgen efter vores ankomst, havde været en isbjørn nede ved havnen, som de måtte jage væk. Selv om isbjørne på afstand ser fredelige ud, er de sultne om sommeren. De kan derfor være nærgående og aggressive. Derfor skal mindst en have riffel med hvis man er uden for byen.

Noget meget specielt ved at være på Svalbard om sommeren var, at vi fik oplevet midnatssol, hvilket vil sige at solen i en periode midt på sommeren slet ikke går ned. Det var meget mærkeligt at selv klokken 24.00

om natten skinnede solen. Det gjorde det næsten umuligt for mig at sove den første nat. Jeg blev ved med at vågne, og da jeg for fjerde gang var vågnet på grund af lyset var jeg næsten overbevist om at klokken mindst måtte være 7. Men jeg kunne konstatere at klokken ikke var mere end 02.00.

Ugens program var en vekslen mellem ture rundt omkring Longyearbyen og undervisning, som foregik på universitetet. Undervisningen bestod i at se på konsekvenserne af den globale opvarmning og hvad der kan gøres for at forhindre eller formindske de ændringer som opvarmningen forårsager. Der var især fokus på hvordan det øgede CO₂-indhold i atmosfæren vil føre til en opvarmning af kloden. Det vil give højere

vandstand i havene og medføre store ændringer i økosystemerne såvel i havet som på land. Vi så på modeller for, hvor meget energiforbruget i Verden skal formindskes, for at CO₂-indholdet i atmosfæren ikke skal stige så meget som forudsagt. Klimamodellerne viser forskellige ændringer alt efter hvem der har lavet dem, men ens for alle er at middeltemperaturen vil stige, om det så bliver 4 eller 8°C er svært at sige. I dag udleder en europæer i gennemsnit 10 ton CO₂ om året, det skal reduceres til 3 ton, hvis stigningen i middeltemperaturen skal holdes omkring 2°C, som man mener er det højst acceptable.

Selvom undervisningen selvfølgelig var i højsædet, så var ture, hvor vi rigtig kunne opleve Svalbard, mindst lige så vigtige. Vi havde dagligt ture til forskellige steder omkring byen. I løbet af ugen fik vi både oplevet nedlagte kulminer, forladte minebyer, en farm med slædehunde samt ikke mindst turene op til de smeltende gletschere. De sidstnævnte ture var de mest fantastiske. Her kom vi op til sneen og isen, og vi fik det mest fantastiske udsyn over hele Longyearbyen.

Det var også en meget stor oplevelse at møde Arved Fuchs og høre ham fortælle om hans ture til Nordpolen. Han har foretaget flere ekspeditioner til Nordpolen og gennem Nordvestpassagen med sit skib Dagmar Aaen,

som er en ombygget fiskekutter, oprindeligt bygget i Esbjerg i 1913. Dagmar Aaen er ikke et særligt stort skib, og det var derfor lidt svært at forestille sig, hvordan skibet kunne klare isen og det barske vejr omkring nordpolen. Men Arved Fuchs viste billeder og forklarede, hvordan et mindre skib kan sejle i de smalle revner mellem isflagerne. Men der var også historier om, hvordan han i flere måneder havde været frosset fast i isen og derfor havde været nødt til at overvintre i sit skib, mens han ventede på at isen tøede igen. Vi kunne tydeligt høre på Arved Fuchs at han virkelig lever og ånder for de arktiske egne. Med sit store engagement er han med til at sætte fokus på de meget drastiske ændringer der sker i det arktiske miljø som følge af den globale opvarmning.

Derfor synes jeg, at jeg skylder Arved Fuchs og hans team en kæmpe tak for, at de har gjort en tur som denne mulig. Det har været en fantastisk mulighed for at lære noget nyt samtidig med, at det har været en oplevelse for livet at møde gymnasieeleverne fra de andre deltagerlande. Jeg kan med sikkerhed sige, at vi alle vil huske vores ophold på Svalbard i al i fremtid.

Liv Toudal Olsen

Læs Liv's opgavebesvarelse her:

http://www.arved-fuchs.de/svalbard/Motorvej/_olsen.pdf

”Ny på job”

I vinterferien blev jeg ringet op, mens vi stod foran domkirken i Firenze. Herfra forandrer mit og min families liv sig. To måneder senere tager jeg toget til Ribe fra Fyn sent om aftenen 2. påskedag. Min nye stilling som vicerector på Ribe Katedralskole venter forude.

Eget kontor var den første oplevelse! Slut med at vandre rundt til møder og undervisning med papirerne i mapper, der blev slæbt med hjemmefra. Jeg kom ind i et nyt arbejdsfællesskab på kontoret, hvor man ikke som underviser ofte er alene om jobbet, men samarbejder.

Til ansættelsessamtalen havde jeg fået en rundvisning, mens ansættelsesudvalget overvejede situationen. I den gamle biologisamling viste sig blæksprutter, hajer og skilpaddeskjold hjemtaget af søfarere fra sejlskibenes tid. Et øjeblik forventer man Ib Michael træde ud af væggen og fortælle om sin fantasifulde ture til Påskeøerne.

Katedralskolens historie går som bekendt langt videre tilbage helt til 1100 tallet, og det giver en dejlig tyngde og en fornemmelse af lærdommens kontinuitet fra middelalderens latinske skole frem til vor tids flimrende strukturelle eksperimenter.

Historien indeholder, for en nyansat leder på en institution, også noget mere og helt nærværende, nemlig forklaringen på en lang række spørgsmål: Hvordan er man nået frem til alle de aftaler og kompromiser, der sikrer motivationen i den daglige indsats? Hvilke emner har der omhyggeligt været forhandlet om, hvilke opgaver bliver blot udført, fordi man aldrig har diskuteret dem? Her er der store forskelle fra skole til skole.

En institution bygger på grundlæggende antagelser om, hvordan skolen er, hvad der gælder og ikke gælder, hvad der er vigtigt eller ikke vigtigt.

Denne selvforståelse eller identitet formuleres som værdier eller strategi, som historier ved festlige lejligheder. Men ofte er den også ubevidst, den er blot en forudsætning, der får institutionen til at fungere

De grundlæggende antagelser er ikke det eneste uformidlede. Det gælder også den tavse viden, alle de fælles vaner, der bygges op og dækker over alt det, man plejer at gøre på en bestemt måde

At overtage den tavse viden, er en hurdle, det er nødvendigt at komme over. Den tavse viden må man arbejde for at nå, den er ukendt for den nyansatte, og den ta-

ges for givet af de gamle ansatte, der jo netop udfører deres arbejde ud fra fælleserfaringer og rutiner, der fungerer fint.

De første tre måneder havde jeg ikke undervisning, men mødte mine udfordringer ved computeren. Skema-administration i Lectio, kommunikation med lærere og elever via mail og fordeling af eleverne til skriftlig eksamen i regneark var blandt de første opgaver.

Det viste sig på paradoksalt vis, at den del af administrationen i høj grad er en blodløs udgave af virkeligheden. Mange beslutninger om, hvad lærere og elever skal, hvornår og hvorhenne, formidles via museklik, udfyldning af underlige felter og lister med anonyme initialer.

Skolen og dens administration kan sammenlignes med et sprog, jeg i første omgang skulle lære udenad, men ikke vidste hvad betød. Som en gammeldags tysktime, hvor man lærer grammatikken og gloserne, men ikke har oplevet Lübeck eller læst Thomas Mann.

Man skal kunne klasserne, lokalerne, studieretningerne, men også alle aftalerne, funktionerne, bekendtgørelserne og vejledningerne. Først når man kan dem, kan man begynde at kombinere elementer, begynde at administrere.

Det næste i denne erfaringsopbygning er så endelig at komme ud i virkeligheden. Som en kollega sagde: Gå dog ind på lærerværelset! Man skal kende mennesket bag navnet.

En ny rolle som leder giver en anden relation til lærerne. Jeg kender rollen som tillidsrepræsentant, hvor man skal formidle bestemte opfattelser. Ansvar som vicerector er større, og rollen mere fastlåst. Men man kan også være kollega; man kan skifte vinkel og tale om problemer, som om man ikke selv er ansvarlig for at løse dem, eller tale om fag. Faglærer i dansk og samfundsfag er jeg stadig, og kollegerne har taget utroligt flot imod mig, trods fejl og underlige skemaer her i begyndelsen.

520 elever har skolen nu. Optimalt tilrettelagte undervisningsforløb er målet for den planlægning, der konkret udfoldes i Lectio. Men hvilke elever går i de enkelte klasser? Hvordan spiller fagene sammen på den enkelte studieretning?

Efter ferien er jeg begyndt at undervise i 1.d, og dermed indgår jeg i undervisningen og ser verden, også som den ser ud fra elevers og læreres synsvinkel.

Så langt så godt: Kontor, computerprogrammer, den aktuelle virkelighed og Ribe Katedralskoles særlige fortid. Alt dette spiller sammen og udgør den kultur, jeg som nyansat lever mig ind i og nu bidrager til.

Jeg har taget skiftet direkte fra lærer og tillidsrepræsentant, via en mastergrad i ledelse og pædagogik, til stillingen som vicerector, så der er nok at tage fat på.

Heldigvis er gymnasieskolen et sted, hvor man netop kan have glæde af erfaringer fra en anden skole. Viden om, hvordan man løste en bestemt udfordring i en anden sammenhæng, kan bidrage til nye løsninger.

Det er en spændende opgave at indgå i ledelsen på Ribe Katedralskole og at være med til at udforme en sammenhængende ungdomsuddannelse, der opfylder gymnasiereformens ambitioner om både faglig fordybelse, tværfagligt samarbejde og studiekompetencer.

Visionen for Ribe Katedralskole de kommende år er en skole, der kan opfylde reformens mål, hvilket kræver en fortsat efteruddannelse af ledelse, lærere og det tekniske og administrative personale. Også en fortsat modernisering af lokaler, IT-faciliteter og undervisningsmidler skal sikres. Vi skal opbygge en HF-afdeling, der kan leve op til vores værdier om tradition, åbenhed og tillid, samtidig med at undervisningen får sin egen profil, der tilgodeser kursisternes behov.

Står man i EDB-lokalet, der ligger i overetagen, kan man se udover marsken, da Ribe Katedralskoles hovedbygningen på to etager rager op over de små huse i byen.

Når man går fra Øster Vedsted, hvor vi nu er flyttet til, så kan man ved Græsgårdsvej gå ud til den gamle Ribe å, der slynger sig gennem marsken mellem enge med køer og får.

Går man ud for at se solnedgangen over diget, får man et smukt syn på turen tilbage mod øst. Månen træder, som en stor orange kugle, frem af disen ved siden

af Mariatårnet. Den svæver over de lave tage. Det gjorde den også da vikingerne stagede sig denne vej. De sejlede med højvandet op ad åen imod strømmen ind til stadepladsen ved øen, hvor domkirken er bygget.

Sammenhængen mellem fortid og nutid er smukt nærværende i Ribe og omegn, og jeg ser frem til at være med til at præge Katedralskolens fremtid.

Henrik Kjar

Fugl, fisk og folk

– tag med på en rejse til Christiansø

"En blæsende og grå januardag på Ertholmene, de aleryderste skær af Østersøens skærgård. Lidt sne, men ingen kontraster, selv granitten ser træet og grå ud. Bevares, den har også oplevet et og andet siden den under voldsom varme blev født for næsten 2000 millioner år siden. Da isen trak sig tilbage for 10.000 år siden, efterlod den skærene til fuglene. Senere kom menneskene: Først som jægere og fiskere, siden med store drømme om fæstninger og magt. Fuglene blev. Og er stadig et iøjnefaldende element i det enestående samspil mellem den mangfoldige natur og kultur som Ertholmene udgør." (Peter Lyngs i "Sommerskær – Christiansø og kunstnerne", 2006).

Har du været på Christiansø?

Hvad enten ja eller nej, så hæng lige på et øjeblik, for Ertholmene, som de rettelig hedder, er mere end blot lejrskoleture fra Bornholm eller 3-timers ture med turistbådene med efterfølgende opkast pga. søsyge.

Christiansø er mit "andet hjem", fordi "øen" og ø-boerne er så uimodståeligt dejlige, når man først har fået den og dem ind under huden. Og sidder i dag og vil nødtigt have været hverken en efterårsstorm på øen eller Puf, Gokke-Hans, Pive-John og Hønse-Kaj foruden.

Christiansø startede for mig ved et tilfælde. Jeg var efter endt gymnasium blevet indkaldt til militæret i starten af firserne. Og da hverken uddannelse og militær stod øverst på min ønskeseddel dengang, blev jeg militærnægter på naturreservatet Vorsø i Horsens Fjord, hvor vi boede 4-5 mand høj på "vores egen" lille ø.

En af beboerne på øen blev om nogen min læremester udi fuglekikkeri og ringmærkning. En dynamisk person, der udover sin ansættelse på Vorsø, var ansat af

Fredningsstyrelsen til at slå Sølvmåger ihjel på bl.a. Christiansø. Men at slå 10.000 par Sølvmåger ihjel kræver mere end to hænder, så jeg blev "inviteret" med som bøddel i 1983.

Vi havde lige været på Hirsholmene ud for Frederikshavn i samme ærinde. Hirsholmene er en gruppe øer med kirke, skole, kro og købmand. Eller rettere var. Øerne var stort set affolket, og tilbage var tre færøske fyrpassere.

Stor var derfor forskellen, da vi med postbåden "Peter" fra Svaneke anløb Christiansø, hvor det summede af liv den dag i april. Her var også kirke, skole, posthus, læge, kro og købmand, men der var liv i det hele. Og en levende havn fyldt med både lokale fiskere og fiskere fra Vestkysten, der fangede torsk i Østersøen i vinterhalvåret. Så når bådene kom ind, blev indbyggertallet på ca. 100 pludseligt mere end fordoblet. Jeg var solgt! Og vendte tilbage i foråret 1985 og tryglede om at komme i lære som ringmærker. Missionen lykkedes, så jeg kom i mesterlære som ringmærker i efteråret 1985, blev ansat året efter og blev til og med 1989. Senere blev jeg fisker på stedet, men det er en anden historie.

Øerne - har du set meterhøje Laurbærtræer i Danmark eller været ved Verdens Ende?

Ertholmene består af tre "større" øer, der ligger ca. 18 km nordøst for Bornholm: Christiansø, Frederikso og Græsholmen, hvoraf den sidste er ubeboet, hvis man ser bort fra tusindvis af ynglende Sølvmåger, Alke og Lomvier. Desuden ligger der skær omkring øerne af større eller mindre størrelse – alle med hver deres navn som alt andet på øerne. Således også Verdens Ende – det nordøstligste punkt på Christiansø. Det lyder måske

Figur 1: Ertholmene set i fugleperspektiv. Fra nederst til øverst ses Østerskær, Christiansø, Frederiksfø, Vesterskær, Græsholmen og Tat (foto: Peter Lyngs).

eksotisk men er faktisk bare stedet, hvor det brændbare affald bliver kørt hen. Og på den måde kan man vel sige, at stedet lever op til sit navn.

De to beboede øer er forbundet af en svingbro over havnen, således at også indbyggerne på "Djævløen" kan komme til købmanden, der ligger på Christiansø.

Øerne var oprindeligt tilholdssted for fiskere fra Bornholm, der benyttede øerne til overnatning, når de fiskede på de gode fiskebanker omkring øerne. Senere, i 1684, besluttede Christian V at omdanne øerne til en militærforlægning med en ydre mur omkring både Christiansø og Frederiksfø af granit i meters højde, hvilket i sig selv er et fantastisk bygningsværk. Der blev bygget soldaterhytter og opført fire store, gulkalkede længer på Christiansø og Frederiksfø – to på hver. Og to tårne: Lille- og Store Tårn, der troner på henholdsvis Frederiks-

Figur 2: Den naturlige havn, der adskiller Christiansø (til venstre) og Frederiksfø. Svingbroen på tværs af havnen samler de to øer (foto: Peter Lyngs).

og Christiansø. Samt smedje og forvalterbolig, der som de eneste blev kalket hvide. Sådan står bygningsværkerne i dag, og det er det syn, der møder dig, når du kommer til øen. Alt er som dengang, det blev opført. Fyrimesteren, der nu har titlen "administrator", huserer stadig i "Det Hvide Hus" og er øverste politimyndighed, forestår vielser, ansætter nye håndværkere osv.

Botanisk er øerne, udover at huse nogle sjældne blomsterplanter, præget af det omgivende havs temperaturdæmpende effekt. Tag en tur op ad den Italienske Sti eller ned ad Videvej og nyd de store Figen-, Morbær- og Laurbærtræer, der alle blomstrer og bærer frugter i lange baner. Og morbærsyltetøj er for både gourmet'er og gourmand'er. For ikke at glemme friske laurbærblade i en god gryderet. Har du prøvet det én gang, er der dømt ude med tørrede for altid.

Ynglefuglene - Ederfugle til morgenkaffen?

Ertholmene huser nogle af Danmarks største bestande af ynglende Sølvmåger og Ederfugle. Mens Sølvmå-

gerne hovedsageligt yngler på den ubeboede ø Græsholmen, yngler Ederfuglene hovedsageligt på de beboede øer. Det sidste betyder, at du om foråret kan sidde og nyde morgenkaffen på din havebænk med en rugende Ederfugl liggende under bænken. Faktisk kan man med den rigtige rutine løfte det ene ben ud for at aflæse en ring på foden. Uden at fuglen flyver. Men det er som sagt forbeholdt de rutinerede! Samtidigt ligger hannerne med deres smukke fjerdragt og højtlydende "ooouuh" tæt omkring øerne og gør sig til for de tilbageværende hunner.

Efter fire uger på reden klækker æggene, og så er det med at komme væk for Ederfuglene og deres afkom – ind til Bornholm. For Sølvmågerne er sultne og kan sagtens fortære en ælling. Så mor Ederfugl går med ællingerne ned til havet. Der allierer hun sig med andre ællinger og mødre samt "tanter" (ikke ynglende hunner) for at svømme til Bornholm og give ællingerne en tryk opvækst. Og jo – så længe kampen varer inden "afgang", kan Ederfuglene forsvare deres ællinger. Har selv set, hvordan voksne Ederfugle druknede Sølvmåger, der forsøgte at snuppe en ælling.

Ellers huser Græsholmen ynglende Alke og Lomviger, der skal tælles i tusinder. Med undtagelse af Hammeren på Bornholm er Græsholmen således Danmarks eneste "fuglefjeld".

Har du skullet gå 200 m for at komme på toilettet? I fem år?

Når vi ringmærkede fugle, var vi 2 ansatte på Fuglestationen. Stationen var "Hertuginde Vaskehus", og det lyder måske fint. Virkeligheden var, at vi boede to personer i køjeseng i et rum på cirka 2 x 4 m med gasvarme. Dertil hørte et lille anneks med køkken. Ja, det vil sige komfur og køleskab. Om vi havde vand? Ja, hvis vi gik over til gavlen på skolen på den anden side af Præstedammen og fyldte vores dunke. Afløbet bestod af andre dunke (heldigvis) under vasken, der blev tømt på

Figur 3: Små "pingviner" (Lomvier) i kjole og hvidt på deres yngleplads på Græsholmen. Tat ses i baggrunden (foto: Peter Lyngs).

"passende steder". Det vil sige nabokrattet. Sådan var det. Ingen piv og vi lærte hinanden at kende. Toilet og bad var i "Vagten", der også husede og huser øernes elektricitetsværk. Små afstande, bevares. Men for at citere Erik Clausen fra filmen "Store Badedag": "Når en mand skal, skal han". Omvendt kunne vi prale med at have Danmarks østligste stereo-anlæg.

Trækfuglene - har du haft en Fuglekonge i håret?

Ertholmene ligger som sagt ca. 18 km. nordøst for Bornholm. Beliggenheden gør, at man, på grund af øernes ringe størrelse (Christiansø = 400 x 800 m), får en "ø-effekt", hvis vejret er diset, og man ikke kan se Bornholm. Når fuglene trækker mod nord (forår) eller syd (efterår) har de brug for at lade batterierne op – "de skal ind på tanken" = Christiansø. Og så var vi som ringmærkere parate, hvor vi så havde et stort antal fugle på et meget lille areal. Havde mellem to stolper spændt 6 eller 12 meter lange spejl-net ud, som fuglene ikke kunne se. Det gjorde vi hver morgen mange steder på Christiansø, fra solopgang og fem timer frem mandag til søndag. Uge

Figur 4: Løvsanger på jagt efter bladlus (de sorte pletter på åkandens blade). Der skal tankes op inden efterårsturen til Afrika (foto: Peter Lyngs).

ind og uge ud, mellem start marts til midt juni og igen slut juli til midt november. År efter år, de samme steder på øen. Det kunne derfor godt være lidt brugte fuglemænd, der klokkede ud sidst i juni. Eet var at skulle tidligt op. Andet var, at man efter nogle måneders cølibat skulle gøre hoserne grønne hos de nys ankomne servitricer, der skulle servere på kroen sommeren over.

Men fangede vi så nogle fugle?

Ja, det gjorde vi da – nogle dage. For eksempel 9. oktober 1989. Kære læser: tallene lyder måske ikke afskrækkende, men nødlandede fugle på øen den dag var: 25.000 Rødhalse, 20.000 Fuglekonger, 5.000 Sangdrosler og dertil det løse udi Løv-, Gran-, Havesanger samt Munk, Solsort osv. Og dem var der også mange af. Husk på størrelsen af øen!

De to ringmærkere var godt klare over, at der var ugler i mosen den dag i oktober. Alle krat på øen lød af småfuglenes kalden, mens vi i mørket spændte nettene

Figur 5: Traner. Det er altid et betagende syn, når de højt snakkende, store vingefang flyver forbi (foto: Peter Lyngs).

op, og så vidste vi godt, hvad dagen ville bringe og åbne derfor ikke flere net end højst nødvendigt, men... Da vi tog første runde blandt vores net, blev vi hurtigt klare over, at vi havde undervurderet situationen.

Det var umuligt! Der var Fuglekonger i håret, mens jeg stod med én i hånden og mindst 50 i hvert net. Nej!!! - det er ikke en lystfiskerhistorie! Og nye fugle blev ved med at flyve ind i nettene, så alle net blev med megen møje og besvær lukket indtil kl. 12. Så prøvede vi igen og ringmærkede ca. 2000 småfugle alligevel den dag i oktober.

Har du set Sort Sol over Østersøen eller højhuse ude i havet?

Selv om Ertholmene hovedsageligt er småfugle rent fuglemæssigt, kan øerne mere. Når den første rigtige efterårskulde blæser fra nordvest og solen skinner fra en skyfri himmel, er man som fuglemænd klar over, at det er på tide at skrue børen godt fast om hovedet og gå på Rantzau's Bastion, for nu kommer der Traner. I deres kileformede mønstre, højt trompeterende. Og det er smukt. Ufatteligt smukt med op til 7500 på en god efterårsdag. Skulle man være heldig, kan man oven i købet se luftspejlinger, hvor højhuse er placeret i havet

ude i horisonten eller skibe, der pludselig sejler på hovedet. Og nej: vi var ikke på stoffer!

Hvis du, kære læser, ikke er til hallucinationer, så prøv 150.000 trækkende Bram- og Knortegæs forbi øen den oktoberdag i 2003. Det er "Sort Sol" i stor størrelse.

Har du kastet med havestole?

Vi ringmærkede som fuglefolk mange fugle dag ud og dag ind. Som regel Fuglekonge, Rødhals, Sangdrossel og Løvsanger. Drivkraften og cremen var hits og, kære læser: hits er sjældne fugle, der som regel kommer fra Sibirien = sibs, eller USA = yanks. Desværre er det sådan, at sjældne fugle er – nårh ja: sjældne. Så der var langt imellem de sjældne. 1987 skulle blive året, hvor vi kastede "sjælden" i grams. Ud over ny art for landet, fangede vi mange fugle og et hav af hits. Det første rigtige hit det år, var en Brun Løvsanger (2. gang for Danmark). Det kan for udenforstående måske være svært at forstå, men det var for mig den suverænt bedste fugl, jeg nogensinde har fanget og blev den Indian sommerdag i oktober derfor bare nødt til i ren ekstase at kaste med vores nye havemøbler. Samtidigt med at mine besøgende forældre kom gående ind på pladsen. Not nice. Men enten bar de over med mig eller også forstod de min glæde.

Og trods alt i småtingsafdelingen taget i betragtning af, at "hard-hittere" gerne bruger deres hårdt forkromede friværdis på at tage taxa fra Skagen til Blåvand eller charterer privatfly for at se et hit. Som f.eks. for at se Langhalet Tornskade på Skallingen i oktober dette år.

Bliver man så ikke mærkelig, når man dyrker fuglearter som en anden frimærkesamler? Njoe – det kan da godt være. Men det er fanerme sjovt. Mødes med venner man ikke har set længe og står og beundrer en sjælden fugl, der trækker folk til. Og snakker om andre hits, løst og fast fra hjemmefronten osv.

Omvendt har den bedre halvdel ikke altid den store forståelse. Et eksempel: en fuglekikker havde siddet på

Figur 6: Jo. Det er en fugl. En Ørkennatravn, der havde forvildet dig til Ertholmene tilbage i 80'erne, hviler sig på klipperne. Som den eneste i Danmark frem til i dag (foto: Peter Lyngs).

Langli hele efteråret og skulle besøge sin kæreste i København for første gang i tre måneder. Halvvejs inde i toget fra Esbjerg ringer hans mobil, hvor han får at vide, at der er en Dværgtrappe (hit). I Nordjylland! Manden ud af toget og ringer til kæresten for at fortælle, at han desværre bliver nødt til at tage til det nordjyske i stedet. Det faldt ikke i god jord, men som fuglespotteren så smukt sagde: "Hør nu her skat: der er masser af kvinder i Danmark, men kun én Dværgtrappe".

Har du ikke haft ø-kuller?

- er et af de mest hyppige spørgsmål fra folk, der ikke er hjemmевante på øer. Men hvad er det egentlig? At man ikke kan komme i biografen, ud at spise, i teater? Jeg har boet mange år i både København og Århus og de kulturelle besøg var til at overse, selv om muligheden var lige inden for rækkevidde. Men vi fyldte på Christiansø da gerne er par fiskerbåde og sejlede til Bornholm for at høre Johnny Madsen. Og glædede os hvert år til TV2, der gav koncert på Månen (forsamlingshuset) – billetterne var i år udsolgt på 10 minutter! Eller Kim Larsen, Tue West, Lasse & Mathilde osv., der også har spillet for os.

Om sommeren, ja. Om vinteren står den på korsang, strikkeklub og kortspil. Og det er alt sammen forskrækeligt hyggeligt, skulle jeg hilse og sige.

Er du med endnu, og har jeg fristet?

Hvis du er nået til vejs ende og er blevet fanget, så et par ord til slut. Ertholmene skal opleves før og efter, de sidste turistbåde er sejlet. Ca. 80.000 turister besøger i sommerperioden Ertholmene, og når tre-timers turisterne kommer, forsvinder ø-boerne. Ind i deres huse, eller

ud på havet. Og dermed øens sjæl. Så det kræver en overnatning at se og først og fremmest at ”mærke” Christiansø. Der er to muligheder: en primitiv og lille teltslagningsplads, samt Gæstgiveriet med 6 dobbeltværelser med mulighed for opredning i de to. Bestil i rigtig god tid begge steder. Og god tur!

Til Flems. Der viste mig fuglene og Øens lyksaligheder.

Jens Bagger

Skolen, Museet og Samlingerne

Ribe Katedralskole, Danmarks ældste skole, har med sine mere end 850 år på bagen en lang og spændende historie, som er beskrevet i bl.a. de to jubilæumsudgivelser fra 1947 og 1995. Den har til alle tider spillet sin væsentlige rolle i byens liv. Den antikvariske Samling, Danmarks ældste provinsmuseum, har bl.a. til opgave at arbejde med alle aspekter af Ribe bys historie, og museet beskæftiger sig dermed med Katedralskolen ligesom med Domkirken, Klosteret, Rådhuset, gaderne m.m.m.

Udover at beskæftige sig med historien indsamler museet dele af 'den materielle kulturarv' – genstande, der fortæller om livet i forgangne tider. De indsamles på forskellig vis, nogle kommer fra arkæologiske udgravninger, andre foræres til Samlingen, andre igen kommer som følge af Museets aktive indsamling.

På Samlingen har vi erkendt, at vi så langt fra er de eneste, der tager vare på genstande, der kan betragtes som værende af museal karakter, og som er bærere af væsentlige dele af Ribe og Ribeområdets historie. En række institutioner som Katedralskolen og Domkirken har en lang tradition for at passe på deres egen kulturarv, nogle institutioner har endda skabt deres eget museum, eksempelvis Amtssygehuset i Hviding, Ribelund og Ribe Jernindustri. På Samlingen ser vi det som meget positivt, at der er opmærksomhed og interesse for kulturarven - at der passes på den på de steder, hvor disse dele af kulturarven altid har hørt til.

For nogle år siden begyndte vi at tage konsekvensen af denne situation. Den antikvariske Samling er et statsanerkendt museum, der skal leve op til Museumslovens bestemmelser, og vi har en professionel tilgangsvinkel til forhold som bevaring, konservering og registrering. Vores viden blev der spurgt ind til fra flere af

de nævnte institutioner, og i stedet for 'kun' at give råd i den enkelte situation, begyndte vi at indgå deciderede samarbejdsaftaler – foreløbigt med Katedralskolen, Domkirken og Mandøhuset (det selvstændige, foreningsdrevne museum på Mandø).

Formålet med disse samarbejdsaftaler er først og fremmest at sikre en museal registrering i Samlingens registreringssystem af de genstande, der betragtes som museale. Derved fåes et overblik over disse genstande, og de kendte historiske oplysninger knyttes til genstanden for tid og evighed. Dernæst sker der en vurdering af genstanden i forhold til den fremtidige bevaring: bør den konserveres, hvordan bør den opbevares, har den skånebehov m.v. Med tiden bliver oplysningerne om genstandene gjort tilgængelige på Internettet sammen med Samlingens egne genstande. Desuden kan en evt. formidling komme på tale.

Fordelen for Samlingen er den faglige: en række historiebærende genstande og den eksisterende viden om dem sikres bedst muligt for eftertiden. Vores samarbejdspartnere har tilkendegivet, at de ser fordelen ved overblikket over genstandene af museal karakter, ved at den kendte information bliver tilgængelig, og i det hele taget ved at der tages vare på og skabes opmærksomhed om disse genstande.

Når det gælder Katedralskolens genstande har Torkil Funder bl.a. med udstillingen i 1995 gjort et kæmpe-mæssigt forarbejde. Der er styr på en lang række genstande, der er indsamlet viden om en lang række genstande, og der er taget hånd om en lang række genstande. Da arbejdet med registreringen i Den antikvariske Samlings system skulle sættes i værk, valgte vi at begynde med den etnografiske samling. Her forelå der nemlig en registrering på kort foretaget gennem tiderne

af Lennart Edelberg og Torkil Funder. Denne registrering kunne overføres til EDB på Samlingen, og senere kunne den suppleres på skolen.

Selve registreringen foregik på den måde, at samtlige tilgængelige etnografika samledes i et klasselokale. Herefter gik vi i gang med at parre nummer og genstand. Arbejdet fik således karakter af både registrering og kontrol af samlingens genstande. Til trods for at kartoteket var blevet til over en meget lang periode og af mange gange, var der en forbavsende god overensstemmelse mellem genstand og nummer. Af samlingens 627 genstande var der kun problemer med ca. 50 numre. En del heraf erklæredes "ikke fundet", andre blev klaret ved Torkil Funders gode hukommelse. Side-løbende med registreringen foretoges en fotoregist- ring af genstandene. Tilbage står nu kun korrekturlæs- ning og en eventuel suppling af registreringens be- skrivelsesdel.

Nedenfor et eksempel på en registrering, der er rime- lig repræsentativ for vores arbejde.

Tepotte. (12x00605)

En blåglaseret tepotte med hvid hank og tud. Påtrykt orna- mentik med potteplanter på borde i ovaler samt anden deko- ration i gult og grønt. Låget med trådholder til pyntekvast har mangefarvede glasperler. Spidsen af tuden limet. Revne langs bund. Købt af Torkil Funder i Afghanistan 1967 eller 1970. Er blevet anvendt mange år i Ribe. Mål: højde 13 cm.

Vi er i øjeblikket i gang med registrering af den bio- logiske samling. Da der ikke på dette område eksisterer et traditionelt kartotek, må arbejdet her bygges op fra bunden. Det sværeste bliver at fastslå genstandenes provinens. En mulig løsning kunne ifølge Torkil Fun- der være at gennemgå Katedralskolens årsskrifter. Mu- seet vil tage initiativ til en sådan undersøgelse. En del vides at være skænket af Danmarks naturhistoriske Museum. Et andet problem bliver registreringens be- skrivelsesdel. Museet har desværre ikke nogen synder- lig biologisk kompetence. Her har Katedralskolens bio- logilærere lovet at være behjælpelige.

Der er lang vej endnu. I horisonten venter fysiksam- lingen og samlingen af gamle skolemøbler.

Eksempler på registreringen:

Murstensthe (12x00334)

Murstens-the.

Nepal.

Murstensformet

klump i nummereret cigarkasse.

Original emballage i bunden. Torkil Funder, 1967.

Theen presset til den gamle transport enhed, "murstenen", som karavanerne bragte den fra Kina til Centralasien. Thé- en grov, ufermenteret (grøn). Drikkes af trækoppper med smør svømmende i evt. tilsat salt. Købt i Nepal af tibetaner, der handlede for sine landflygtige landsmænd. Original embal- lagen mrk. "India".er antagelig produceret for det indiske marked. Pris for dette produkt ca. 13 kroner (høj pris). Købt i Basaren i Pokhara. Nepal. 1967.

Mål: 9 x 17 cm.

Jacob Kieffer Olsen og Ejnar Vilstrup

To uddannelser, to profiler, et lærerkorps, en skole og et ungdomsmiljø. Ribe Katedralskole overtager hf-kurset i Ribe

Ribe Katedralskoles bestyrelse har enstemmigt besluttet at søge Undervisningsministeriets godkendelse af, at hf-kurset ved Ribe Seminarium overdrages til Katedralskolen fra 1. januar 2008.

Baggrunden herfor er, at CVU Vest flytter læreruddannelsen til Esbjerg. Samtidig har CVU Vest besluttet, at den kommende professionshøjskole, som CVU Vest er omdannet til pr. 1. januar 2008, ikke skal udbyde hf. Bestyrelsen for CVU Vest har derfor rettet henvendelse til Ribe Katedralskole om overtagelse af hf-kurset i Ribe. Denne henvendelse har nu fået som resultat, at de 2 institutioner har aftalt vilkårene for overførslen af Seminariets hf-kursus til Katedralskolen og fået Undervisningsministeriets godkendelse heraf.

For bestyrelsen ved Ribe Katedralskole har det været afgørende, at hf-kurset forbliver i Ribe. Særligt i denne periode, hvor så meget (amtet, statsamtet, kommunen, domstolen, politimesterembedet) er forsvundet fra byen som følge af strukturreformen, er det vigtigt for Ribe, at den fortsat kan tilbyde tre gymnasiale ungdomsuddannelser – gymnasiet, hf og hhx. Ribe har ikke længere en videregående uddannelse i form af læreruddannelsen ved Seminariet, men den er fortsat en uddannelsesby med to store institutioner for ungdomsuddannelser.

Overførslen af hf til Katedralskolen er naturlig, fordi både gymnasiet og hf er almindelige uddannelser. De har fælles fag og lærere, og Ribe Katedralskole har de nødvendige faglokaler. Hertil kommer, at aldersprofilen for hf-kurserne ikke er anderledes end gymna-

sieelevernes. HF i Ribe er først og fremmest en ungdomsuddannelse, og den skal nu dele skole, lærere og lokaler med en anden ungdomsuddannelse.

Overførslen af hf til Ribe Katedralskole skyldes ikke faldende elevgrundlag. Skolen optog således i dette skoleår 218 gymnasieelever. Det er det største elevtal i skolens historie. Det betyder imidlertid, at der ikke er overskydende plads inden for skolens nuværende rammer til at rumme hf-kurset.

Det problem er skolen i fuld gang med at løse ved at inddrage dele af Bispegade Skole. Der er således ved at blive indgået en lejeaftale mellem staten, Esbjerg Kommune, der ejer Bispegade Skole, og Ungdomsskolen, der disponerer over den. Resultatet forventes at blive, at vi får 4 klasselokaler og rum til gruppearbejde m.v., og at disse lokaler indrettes med for eksempel edb, så de kan leve op til de krav, som undervisning af i dag stiller. Det er imidlertid ikke hensigten, at Bispegade Skole skal omdannes til et hf-kursus. Lokalerne kan ligeså godt anvendes af gymnasieklasser eller af gymnasieklasser og hf-klasser i fællesskab. Målet er, at hf-kurserne kommer til at indgå i ungdomsmiljøet på Katedralskolen.

Formelt har Ribe Katedralskole overtaget hf-kurset den 1. januar 2008. HF-undervisningen fortsætter imidlertid resten af skoleåret 2007/2008 i seminariets bygninger og med de nuværende lærere. Det bliver således først fra 1. august 2008, at hf-undervisningen flytter til skolens bygninger, der så også omfatter Bispegade Skole.

Sammen med overtagelsen af hf-kurset har 7 medarbejderne fra seminariet fået ansættelse ved Ribe Kate-dralskole. Det svarer til den undervisning, der flyttes. Det betyder også, at skolen samtidig med overførslen af hf-klasser henter ekspertise og erfaring med hf. De nye lærere vil blive en del af et lærerkorps, der er fælles for gymnasiet og hf.

Baggrunden for hf

Højere Forberedelseseksamen blev vedtaget som lov i 1966 og undervisningen oprettet i 1967. Forud var gået en lang drøftelse af indhold og tilrettelæggelse og navnlig af, hvad eksamen skulle give adgang til. Den erstattede de gamle præparandklasser, der gav adgang til seminariet og stort set kun det. De, der ikke blev optaget på seminariet, stod derfor med en eksamen, der ikke kunne bruges. Det skulle ændres med hf. Som der stod i bemærkningerne til hf-loven, "HF skal være en ny vej i uddannelsessystemet, dels med henblik på læreruddannelsen, dels som indgang til andre videregående uddannelser....

Det er en grundlæggende intention bag loven, at hf-eksamen skal føre frem til et felt af videregående uddannelser, der er så bredt som muligt. HF må ikke blive en uddannelsesmæssig blindgyde, men skal give mulighed for et virkeligt valg."

Således er det også gået. En undersøgelse af de 3 første årgange viste, at 78 % søgte seminarierne, 12 % universiteterne. I dag har - om ikke seminarierne - så dog mellemlange uddannelser den største søgning blandt de studerende med hf-eksamen.

Det andet stor diskussionsemne var optagelseskravene til hf. "HF skulle karakteriseres af, at selve eksamen ikke blot er tilgængelig for unge, der kommer direkte fra skolen, men for alle, der har skaffet sig de nødvendige kvalifikationer" ifølge lovbemærkningerne. I praksis har det gennem hele perioden været således, at op mod halvdelen - og nogle steder måske flere af kursisterne - kom direkte fra folkeskolens 10. klasse. Den andel af hf-kursisterne, der ikke kom direkte fra folkeskolen, er gennem årene blevet mindre, og består nu typisk af unge, der efter et år går i gang med deres ungdomsuddannelse, heraf flere der skifter fra en anden ungdomsuddannelse til hf. Det 2-årige hf-kursus er således over årene blevet en ungdomsuddannelse, og det gælder også hf i Ribe. Denne udvikling er også blevet fremmet af oprettelsen af enkeltfagskurserne fra 1970 og nu voksenuddannelses-centrene.

Ribe har haft hf-kursus gennem hele perioden. Da hf blev oprettet i 1967, var Ribe Statsseminarium med fra starten sammen med 10 andre seminarier og 4 gymnasieskoler. Herudover oprettedes et selvstændigt statsligt hf-kursus i København. Uddannelsen voksede markant i de første år, og vægten skiftede efterhånden til, at det var hovedreglen, at et 2-årigt hf-kursus var placeret ved et gymnasium. Det er således i god overensstemmelse med denne udvikling og med kursisternes aldersfordeling, at hf nu overgår til Ribe Kate-dralskole.

Fremtiden for hf i Ribe

Da hf skulle have sit navn, var der 30 forslag til, hvad uddannelsen skulle kaldes. Det blev højere, fordi gymnasiet dengang hed højere almenskole. Det blev forberedelseseksamen, fordi præliminæreksamen tidligere havde heddet almindelig forberedelseseksamen. Navngivningen viser noget om gymnasiets og hf's forhold til hinanden. Der er meget fælles, men der er flere A-niveauer i gymnasiet end i hf. I dag kalder vi begge uddannelser - stx og hf - almengymnasiale uddannelser. De har samme formålsparagraf i lovgivning og i bekendtgørelse, "blandt andet at formålet med uddannelsen er at forberede eleverne/kursisterne til videregående uddannelser, herunder at de tilegner sig almindelig viden og kompetencer gennem uddannelsens kombination af faglig brede og dybde."

Der er dog forskel på den måde, de 2 uddannelser skal gennemføres på. I gymnasiet skal der være "fokus på det almindeligdannede og studieforberedende, og fagligheden skal være nært forbundet med sider af videnskabsfagene." I hf skal undervisningen gennemføres "med vægt på såvel det teoretiske som det anvendelsesorienterede". Der kan komme synergieffekt ud af de 2 tilgange. Det har der tidligere været i kraft af, at gymnasiet har hentet inspiration fra hf ved eksempelvis stu-

dievejledning og større skriftlige opgaver. Måske giver hf's tutorordninger inspiration til gymnasiet i fremtiden.

Allerede fra næste skoleår får hf glæde af et væsentligt større udbud af valgfag i kraft af, at der kan dannes hold i en række valgfag fælles for hf'ere og gymnasieelever. Det kan også være, at det bliver muligt med de flere elever at oprette valgfag, det tidligere har været svært at oprette med gymnasieelever alene. Derved kan overførelsen af hf fra Ribe Seminarium til Ribe Katedralskole vise sig at være frugtbar både for gymnasiet og hf hver for sig, og for ungdomsuddannelsen i Ribe.

Bent Karsdal

Ny vejrstation

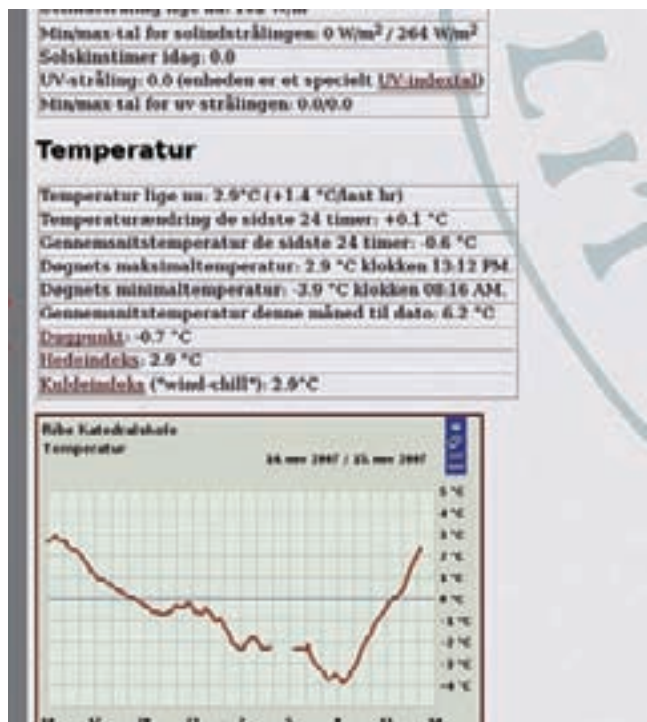
Opmærksomme sjæle har nok opdaget, at der på taget af cykelskuret ved Asylet er blevet placeret et stativ. Nærmere inspektion afslører, at der på stativet er placeret en sort plasticpand og en lille kasse med antenne på, samt længere oppe på stativet en pil og tre kopper - det er skolens nye vejrstation.

Vejrstationen er blevet anskaffet af geografi, fysik og biologi i fællesskab til at måle relevante fysiske størrelser. I geografi kunne det f.eks. være tryk, temperatur, nedbør og vind, i fysik f.eks. solindstråling og UV-stråling og i biologi for eksempel temperatur og fugtighed

i luften og i forskellige jorddybder. Derudover vil stationen selvfølgelig også kunne tilfredsstille almindelig nysgerrighed om det aktuelle vejr i Ribe.

For at øge anvendeligheden af vejrstationen, er den model vi har fået, en type, der vha. radiosignaler kan overføre vejrdataene til en computer, så dataene kan præsenteres på skolens hjemmeside. Fra hjemmesiden kan man så dels holde øje med det aktuelle vejr, men også se udviklingen i for eksempel temperaturen over den sidste uge. Senere vil vi også forsøge at få statistikker over længere perioder (for eksempel årsbasis) med.

Skolens hjemmeside med data fra vejrstationen. Man kommer frem til denne side ved at klikke på "Flere nyheder" fra hjemmesidens forside.

De målinger, som man tidligere skulle ud i felten for at foretage, kan man nu umiddelbart få serveret inde i klasseværelset via en computer og skolens hjemmeside. Men udfordringen ligger naturligvis i bearbejdningen af disse målinger. Her kan de enkelte fag (fysik, biologi, geografi) inddrage relevante aktuelle målinger, men disse kan også inddrages i forskellige tværfaglige

sammenhænge, f.eks. i naturvidenskabeligt grundforløb. Måske kunne man også forestille sig et projekt i almen studieforberedelse med emnet "vejr og klima", hvor også ikke-naturvidenskabelige fag blev inddraget. Mulighederne er mange.

Lad os tage et eksempel. Inden for geografi har en del af kernestoffet altid været læren om vejr og klima både lokalt og globalt. Med et lokalt udgangspunkt kan man beskæftige sig med temperatur, nedbør, vind, vindretning, luftfugtighed, solindstråling m.v. Disse data kan kombineres, tegnes ud i grafer over en given tidsperiode og sammenhængen mellem dataene kan analyseres. Fysik kan forklare de fysiske processer, der udspilles. Med dette som udgangspunkt kan man gå videre med aktuelle satellitbilleder fra DMI's hjemmeside og forklare vejruviklingen såvel i Ribe som i Danmark.

Endelig kan man på dette grundlag bevæge sig op på det globale niveau og forklare klimatiske ekstremer (orkaner, oversvømmelser, tørke m.v.) og behandle et meget aktuelt internationalt problem, klimaændringer og konsekvenserne heraf forskellige steder på kloden. Samfundsfag kunne komme på banen og forklare, hvorfor den globale opvarmning er kommet så højt op på den politiske dagsorden både nationalt og internationalt.

På den måde kan man hurtigt komme fra cykelskuret ved Asylet ud i den store verden – og der er måske heller ikke så langt endda når det kommer til stykket.

Morten Høyrup
 Jacob Bastholm

Ripenser-Samfundets Jubilæumslegat

Nedenfor følger 2 rapporter, som legatmodtagerne har sendt til skolen.

Forår i Paris

Undertegnede modtog i december 2006 Ripenser-Samfundets Jubilæumslegat til et studieophold ved Université de Paris 7, Denis Diderot, i forårssemesteret 2007. Opholdet er netop afsluttet, og jeg kan se tilbage på nogle dejlige måneder i byernes by. Måneder der har budt på udfordringer og oplevelser fagligt, sprogligt såvel som socialt.

Jeg læser historie ved Syddansk Universitet i Odense og søgte i den forbindelse ud via en eksisterende udvekslingsaftale. Jeg fulgte kurser i amerikansk og britisk moderne historie og filosofi ved Université de Paris 7, samt derudover også sprogkurser ved La Sorbonne. Med adskillige ophold i det franske som en del af bagagen, var jeg ved afrejse forberedt på at skulle bruge mange dage på at blive indskrevet. Jeg havde derfor pakket mængder af kopier af alt fra dåbsattest til eksamensbeviser – forberedt på mødet med bureaukratiet og

tour de indskrivning. Det skulle dog vise sig at blive lettere end jeg havde hørt andre udvekslingsstuderende berette om. Takket være god hjælp fra min franske vejleder på studiet i Paris gik alt meget let og smertefrit. Hun tog sig af mine fag-tilmeldinger og havde ved min ankomst sørget for, at en vejleder på det internationale kontor sad klar til indskrivning. Det resulterede naturligvis i et positivt førstehåndsindtryk.

Selve undervisningen var tilrettelagt som seminarer med diskussioner og oplæg fra både undervisere og studerende. Vi var ved alle kurser flere udvekslingsstuderende, hvilket gav god mulighed for at inddrage perspektiver fra flere forskellige lande i undervisningen. Fagligt set vil jeg ikke sige, at jeg har foretaget kvantespring hverken metodisk eller teoretisk i løbet af foråret. Opholdet har derimod været et interessant indblik i en fransk undervisningstradition, hvor jeg mest af alt følte mig som skoleelev, der lavede en smule lektier og ikke skulle bryde mig om at stille spørgsmålstejn ved min lærers kapacitet og kompetence. Således oplevede jeg bl.a. at blive venligt, men bestemt irettesat af en underviser, da jeg kritiserede en række historikers arbejde inden for en bestemt problemstilling. Min underviser mente ikke, at jeg som studerende havde de nødvendige forudsætninger for gå i rette med "de store"....

Denne oplevelse var dog enkeltstående. Det samlede indtryk her efter endt ophold forbliver positivt i erkendelse af, at der er forskelle i pædagogisk tilgang til undervisningssituationen og dermed synet på, hvad den studerende skal kunne afhængigt af, hvor i verden man befinder sig.

Gennem Det danske Studenterhus i Paris var jeg blevet optaget i den internationale universitetsby, Cité Universitaire. Jeg fik her mulighed for at blive udvekslet til det argentinske hus og takkede straks ja. Min tanke var, at det ville være en god mulighed for at få talt en masse fransk og samtidigt stifte bekendtskab med en bid af Sydamerika. Den beslutning kom jeg bestemt

ikke til at fortryde, selvom forholdene i "Argentina" nok var en anelse mere beskedne end i "Danmark".

For en historiestuderende og ikke at forglemme, beundrer, af det franske sprog udgør Paris et overflødighedshorn af muligheder. Arkitektur, kunst, museer, koncerter, foredrag, film, teater etc. Byen er fascinerende, fordi den formår at favne bevidstheden om en fortid, men samtidigt også nutiden, det multikulturelle og multietniske. Det giver rum for alle typer af mennesker og mulighed for at udvælge lige netop det, som man selv er interesseret i at fordybe sig i. Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til at takke mange gange for legatet og dermed den hjælp, som jeg fik til at gennemføre mit ophold.

Heidi Eskelund Knudsen

Studieophold på University at Buffalo, USA

Jeg er matematisk student fra Ribe Katedralskole i 2002 og siden sommeren 2004 har jeg læst til civilingeniør på linjen Produktion & Konstruktion ved Danmarks Tekniske Universitet. I efteråret 2006 var jeg gæstestuderende på University at Buffalo i staten New York i USA.

Hvis man googler Buffalo er noget af det første, der kommer frem "Barbecue Chicken Wings", som efter sigende stammer fra denne nordamerikanske by. Og når det ypperligste kulturelle, en by kan tilbyde, er fedtet junkfood, ved man, hvilket land man er kommet til. Det blev desværre også hurtigt klart, at byen Buffalo ikke ville blive det mest ophidsende. Hvad der engang var en stor og attraktiv industriby med den laveste kriminalitet i hele USA, var nu præget af stor arbejdsløshed og en metro fyldt med tiggere. Faktisk er Buffalo efter sigende den eneste millionby i USA med en negativ befolkningstilvækst. Men heldigvis er et amerikansk universitet nærmest en by i sig selv med et meget stort antal studerende, blandt andet som følge af at deres gym-

nasielle uddannelse er en del af universitetsuddannelsen. Så det blev der, jeg kom til at tilbringe det meste af min tid.

At flytte til et nyt land indebærer utvivlsomt visse startvanskeligheder, og min historie er ingen undtagelse. Ud for min lejlighed var der 3 parkeringspladser. En til min bofælle, en til gæster og så en til mig. Til at starte med grinte jeg lidt af det, men da jeg så blev sulten og ville købe ind, indså jeg bilens klokkeklare formål i dette land. Hele infrastrukturen er bygget op om det at have en bil. Helst en stor én. Alt ligger langt væk, og man kan kun købe ind i kingsize størrelser. Dvs. det er helt umuligt at købe ind til fods, da man i så fald kun kan bære 5 liters mælken og en 24 pakkers toiletpapir. Men jeg var heldigvis ikke den eneste tilkomne udlænding, der var sulten, så der blev snart etableret en acceptabel indkøbsordning.

Skolegangen og undervisningsformen i USA er også noget anderledes end den danske. Og efter at have tilbragt en tid på et amerikansk universitet, forstod jeg hurtigt behovet for at reformere den danske karakter-skala. At sidestille et dansk 13-tal med et amerikansk A, er særdeles misvisende, men ikke desto mindre er det topkarakteren på de to skalaer, hvorfor mange amerikanske undervisere ikke forstod den sjældne forekomst af 13-taller. Det forventes tilmed af mange studerende, at man kan opnå straight-A's, hvis man skal ind på de eftertragtede overbygningsuddannelser. Dette krav må betragtes som en umulighed for en dansk studerende, så længe 13-tallet sidestilles med A'et. Så selvom det bliver underligt at omstille sig, så er jeg overbevist om, at det vil gavne i det lange løb.

Måden hvorpå karaktererne opnås er også forskellig fra danske universiteter. Typisk har man 3 eksaminer per fag per semester, som sammen med en række rapporter danner grundlag for ens karakter. Det høje antal eksaminer fungerer nærmest som en slags sikkerheds-net, da der er plads til at træde ved siden af en enkelt

gang, uden at man brager igennem. Men det har også klart en begrænsende effekt. Man føler sig lidt sat tilbage til gymnasietiden, hvor man hele tiden bliver holdt til ilden med afleveringer og andet. Herved minimeres naturligvis risikoen for, at man undervejs taber studerende, men som 25-årig burde man efter min mening kunne tage ansvar for egen læring, som det også forventes på danske universiteter. Så det var interessant nok at prøve, men ikke just at foretrække.

En ting som danske universitetsundervisere dog klart kunne lære af deres amerikanske kollegaer, er en øget interesse for deres studerende. Der gik kun knapt en uge, før jeg sad på kontoret hos en af mine amerikanske forelæsere med en kop kaffe i hånden og snakkede om perspektiverne for det pågældende fag og mine forventninger til det. Herhjemme har jeg nu gået på samme universitet i 3 år, og stadig har jeg følelsen af, at hvis jeg stoppede på DTU i morgen, ville størstedelen af mine undervisere ikke opdage det. Det er utilfredsstillende.

Den største og mest betydningsfulde forskel på at uddanne sig i Danmark og USA er dog stadig tilbage: Brugerbetalingen. At tage en seksårig kandidatuddannelse i USA kan nemt koste i omegnen af en til halvanden million kroner. Og det er vel at mærke på et state-university, som er noget billigere end de store private. Det er et beløb, som den studerende og vedkommendes familie selv skal finde, hvilket er overordentlig vanskeligt i et land med en latterlig lav mindsteløn, som især mange immigrantfamilier lever med. Min bofælle var fra Taiwan, hvorfra hans forældre var flyttet, da han var ganske lille. Nu var han ganske stor takket være den stærkt forføjlede amerikanske madkultur, hvor meget er godt, og for meget er utænkeligt. På samtlige menukort i byen findes der burgervarianter, som skriger blodprop, men ikke desto mindre bliver de fabrikeret på samle-bånd i stordrift. Sådanne kaloriebomber var min bofælle en trofast forbruger af, så på den vis var han skræm-

mende godt integreret. Men tilbage til brugerbetalingen. En aften kom faderen på besøg, og jeg fik en lille snak med ham i køkkenet. Som far til tre stod han nu med en milliongæld til op over begge ører, som følge af at han skulle finansiere sine børns uddannelse. Og det at være grønthandler i Brooklyn er ikke nogen guldgrube. Der kunne jeg så fortælle ham, at hvor jeg kom fra, får man penge for at gå i skole! Det fik den lille asiat til at spile øjnene op, og til trods for at manden slog over i taiwanesisk, havde jeg ikke vanskeligt ved at forstå, hvad han mente om den sag. Det gav perspektiv, og jeg gik derfra med en mærkelig smag i munden over, at jeg få måneder forinden havde klaget over SU'ens utiltrækkelighed i forhold til mit forbrug.

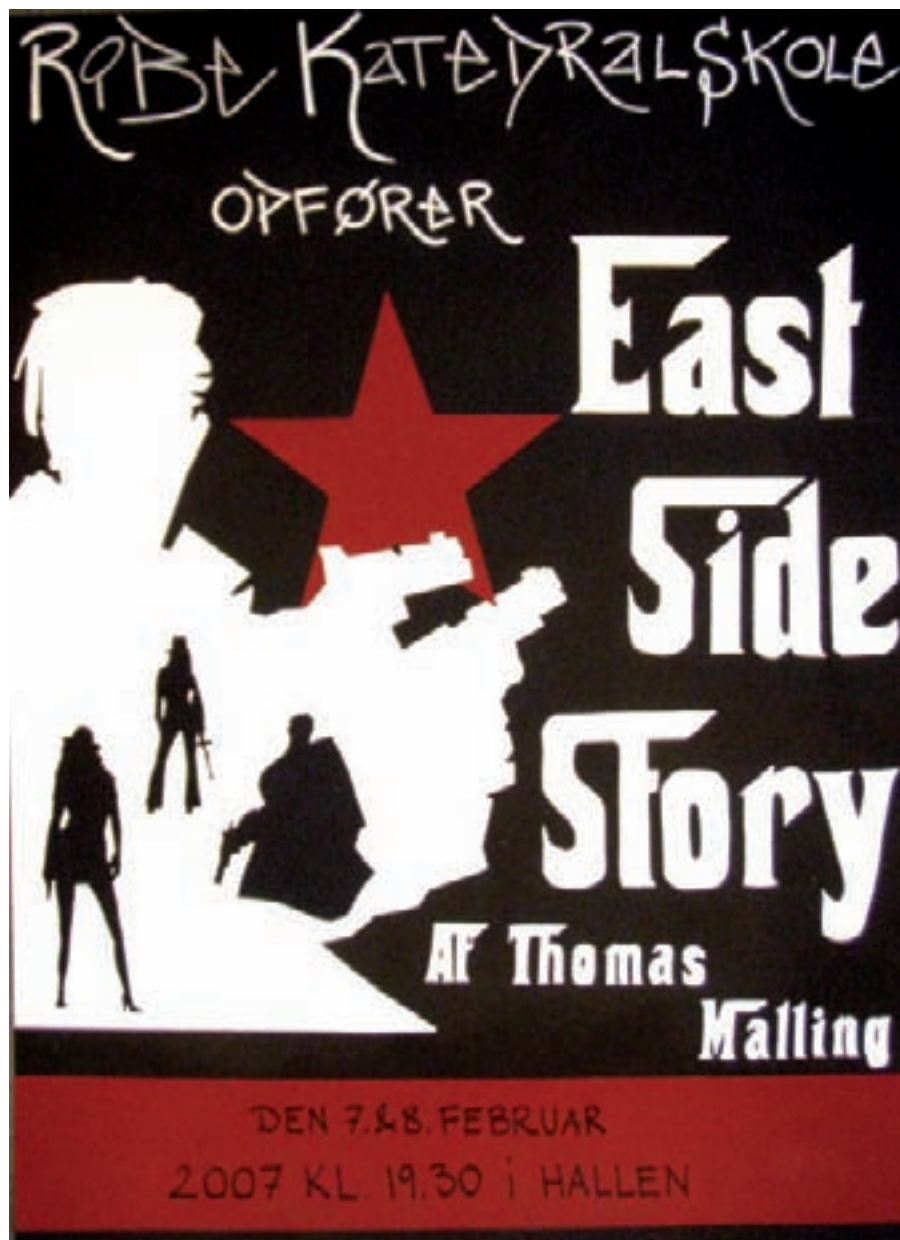
Da Buffalo ikke viste sig at være en by, der havde det store at byde på, gik turen i stedet flere gange til alle ti-

ders metropol; New York City. Et slaraffenland med udtømmelige tilbud af enhver art. En by præget af så mange nationaliteter, at selv Københavns Nørrebro i sammenligning kommer til at virke homogent. Det er virkelig byen, der aldrig sover, og hvis man keder sig her, er man selv ude om det.

At min historie muligvis antyder en følelse af "*Ude godt, men hjemme bedst*" bør ikke opfattes som et udtryk for, at det ikke var en givende oplevelse. Tværtimod. Udbyttet og perspektivet ved at studere i et andet land har været af et omfang, hvis lige jeg ikke vil kunne opnå herhjemme. Jeg vil derfor gerne takke legatbestyrelsen for at have tildelt mig Ripenser-Samfundets Jubilæumslegat. Sådanne legater er essentielle for, at udvekslingsophold som mit kan gennemføres.

Jeppe Bjerrum Nielsen

*Ribe Katedralskoles officielle skolekomedieplakat anno 2007.
Udført af Andreas Borring og Hanne Juel Christiansen fra 3b.*

Frode Schöns legat

Nedenfor følger 5 rapporter, som legatmodtagerne har sendt til skolen

Redegørelse for studieophold i forbindelse med modtagelse af Frode Schön og hustru Valborg, født Windfelds Fond.

Praktikforløb på forlaget Farrar Strauss & Giroux, New York, foråret 2006

New York er en fantastisk by. Det er vi mange, der mener. Derfor er det heller ikke så ligetil at finde noget at bo i. Der er mange, der søger, og priserne er nærmest absurde. De sidste par uger i Danmark, inden jeg skul-

le flyve til New York og starte på forlaget, var jeg således ikke helt ovenpå. Det nærmeste jeg var kommet en løsning på min boligsituation under opholdet var nemlig at se på lurvede værelser, nogle uden vinduer, annonceret på internettet.

Lige inden lukketid blev jeg reddet af et tip om en hjemmeside med det kosmopolitisk klingende navn www.danesabroad.dk, hvor Sarah, en dansk pige, der læser på University of New York, søgte en sambo. Skæbnen - eller hvad det nu var - ville, at jeg kom til at bo i gå-afstand fra forlaget i det hyggelige og lidt gøglertagte universitetskvarter omkring Washington Square Park på det sydlige Manhattan. De 7000 kroner, mit værelse på blot 18 kvadrat meter kostede mig om måneden, føltes som ingenting, da det løskøbte mig fra spekulationer om værelser uden vinduer, skumle hostels og deslige. Sammenlignet med de andre muligheder, jeg havde, var denne faktisk både optimal og billig – eller, der var jo ikke så meget valg over det, da det var det eneste tilbud, jeg havde fået. I forhold til det sociale, var værelset hos Sarah også min redning – jeg ved ikke, hvor fantastisk et socialt liv jeg havde fået i værelset uden vinduer – symbolikken taler vist for sig selv.

Kosmopolitisk – sådan følte jeg mig om morgenen på Broadway, på vej ”på job” omgivet af forskelligt udseende mennesker, med Starbucks kaffe i hånden og med det fortravlede og målrettede tilfælles. Forlaget på Union Square var i tre etager, med gange beklædt med bøger af diverse nobelpristagere og andre knap så heldige. I receptionen på tredje etage, der rummede redaktionen, hvor jeg brugte det meste af min tid, sad en venlig dame af indisk afstamning.

Bag hende var væggen fyldt til bristepunktet af diverse diplomer og anerkendelser, som forlagets forfattere havde fået. Farrar Strauss & Giroux, FSG, er stadig et højt estimeret forlag, fordi det er et af de få forlag i New York, der stadig fokuserer på det redaktionelle frem for markedsføringssiden, eller jagten på den næste bestseller. Det vil sige, at man stadig primært overlader det til nørdede litterære redaktører og ikke til jakkesætfolkene i marketingafdelingen at afgøre, hvilke bøger, der skal udgives. Men den tilsyneladende idealisme er ikke ganske rosenrød. Forlaget er opkøbt af et kæmpe konglomerat, der dog i nogen grad lader forlaget køre videre som før overtaget. Måske det skyldes, at FSG er blevet et brand, hvorved idealismen på paradoksalt vis bliver profitabel.

Vi var fem praktikanter på forlaget, og praktikanterne bruges til aflastning i forhold til forefaldende arbejde. Til gengæld giver forlaget praktikanterne lov til at indgå i arbejdet med mere interessante ting - det er sådan, byttehandlen fungerer. Jeg brugte mest tid på at læse de indsendte manuskripter fra håbefulde forfattere og skrive rapporter om dem, så redaktørerne kunne se, om det var noget, de skulle bruge tid på. Ellers lavede jeg research på forskellige udgivelser og havde også nogle timer i *subrights og foreign rights*.

Opholdet på FSG har givet mig indblik i arbejdsgangene indenfor forlagets vægge, men jeg fik også blik for situationen for forlagsbranchen generelt, forholdene i New York gør sig - om end på en mindre skala - også gældende i Danmark. Alt det har givet mig en god ballast i forhold til mit nuværende studiejob på et forlag i København, ja, det har måske givet mig mit studiejob på forlaget. Derudover skal man ikke undervurdere dannelsesaspektet af rejsen.

I hvert fald, en stor tak til Frode Schöns legat for alt det, og for at min gæld ikke blev bundløs.

Stine Dahlgren

Delvist selvfinansieret PhD ophold ved Laboratory of Molecular Biology (LMB), Cambridge

Jeg er, efter i sommers at være blevet færdig som Cand. Scient. i molekylær biologi fra Aarhus Universitet, endt i Cambridge, hvor jeg er startet på min PhD ved LMB.

PhD-opholdet er delvist selvfinansieret (jeg får mine *fees* betalt), men får ikke som PhD-studerende i Danmark en egentlig løn, og er derfor nødsaget til selv at skulle ud at rejse penge fra nær og fjern. Jeg er derfor meget taknemmelig over at have modtaget et legat fra Frode Schön og hustru Valborg, født Windfelds Fond.

LMB er en verdenskendt institution indenfor molekylær- biologien, og nogle går endda så langt som til at sige, at stedet er molekylærbiologiens vugge. Det er måske en overdrivelse, men ikke desto mindre har LMB siden 50'erne (en meget lang tidshorisont indenfor molekylær- biologien) haft en helt central betydning for forståelsen af de basale processer indenfor biologien. Det var bl.a. her Watson og Crick proklamerede, at de havde "discovered the secret of life" og var i stand til for første gang at beskrive strukturen af DNA'et, der er snoet i en dobbelt helical struktur. Dette betød ikke kun et gennembrud for forståelsen af opbygningen af DNA'et, men lagde også grundstenen for vores forståelse af evolutionen og den biologiske diversitet.

Cambridge University er et af de ældste universiteter i den engelsktalende del af verden og er samtidig meget anerkendt på verdensplan. Universitetet startede omkring 1209, efter at nogle studerende fra Oxford var flygtet ud af byen på grund af uroligheder med de lokale. Universitetet har fostret en lang række nobelpristagere (81 i alt), og endvidere er Cambridge et af de få *college universities*. Alle studerende ved universitetet har nemlig samtidig et tilhørsforhold til et af de 31 *colleges* beliggende i Cambridge. Her bor de studerende, dyrker sport og går til formelle *college dinners*, men det

Kings College.

er også stedet, hvor *undergraduates* har "en til en" supervision med en ældre studerende eller en professor på ugentlig basis. En hel del forskelligt fra systemet i Danmark, hvor man mest af alt må klare sig selv. Ikke at det danske system er dårligt, for det giver helt klart hår på brystet, men man kan godt være lidt jaloux over de faciliteter, der bliver stillet til rådighed for *undergraduates* herovre. Jeg er selv medlem af Trinity Hall, et af de gamle traditionsbundne *colleges* beliggende på River Cam, men det er langt fra et af de mest kendte. Kings College, Trinity College og St. Johns har alle Alumnilister, der ved en sammenligning ville få nytårskuren i Danmark til at blegne.

Det er også *collegelivet*, der præger bybilledet. De gamle colleges er helt klar de mest iøjnefaldende bygninger, og nede på floden møder man konstant robåde fra de forskellige *colleges*, og om morgenen er der faktisk nærmest trafikkaos. Om aftenen ses folk komme gående i små grupper i deres gowns klar til *formal dinner* på deres *college*. Selvom det nogle gange godt kan føles som lidt af et kostume, man tager på for at være (selv)højtidelig, så har det da den morsomme konse-

kvens, at de japanske turister stimler sammen for at tage billeder af de "autentiske" studerende, sikkert ligesom tilfældet ville have været i Ribe, hvis turisterne kunne se, hvem der var elever på Kate-dralskolen.

Endvidere er Cambridge en dejlig, smuk og forholdsvis sikker by, hvor Darwins teori (han studerede også i Cambridge) om survival of the fittest dog stadig i høj grad gør sig gældende, for der er helt klar en negativ selektion rettet mod folk, der har købt en cykel og ikke passer på i trafikken. Den største fare i Cambridge er helt klart at færdes på cyklen lige omkring semesterstart, hvor mange nye studerende fra hele verden skal lære at færdes på cykel i en ny by med venstre-kørsel!

At bo og studere i Cambridge er helt klart en fantastisk mulighed og meget stimulerende. Hele byen emmer af akademisk kvalitet, men når det er sagt, så kunne jeg gerne undvære nogle af de ikke altid logiske britiske traditionsbundne ritualer, der i ny og næ godt kunne trænge til en dansk rationaliseringsrunde.

Men ingen tvivl om, at Cambridge ikke ville være det, den er, uden disse traditioner.

Carsten Gram Hansen

Klar i pingvinkostume til College dinner.

Fra Slotsbanken i Ribe til Mont Royal

Jeg har været så heldig at få tildelt en udvekslingsplads hos McGill University i Montreal, Quebec, Canada. Dette udvekslingsophold er blevet realiseret via mit universitet i København; det biovidenskabelige univer-

sitet (tidligere kaldt KVL), hvor jeg er ved at uddanne mig til kandidat i bioteknologi. Udvekslingsopholdet varede fra januar 2007 til april 2007, hvilket svarer til et semester på McGill University.

Jeg valgte McGill University pga. dets gode ry indenfor biokemi/biologi og pga. dets beliggenhed i den fransktalende provins Quebec i Canada. Jeg havde dog en forventning om, at alle ville være i stand til at tale både engelsk og fransk i Montreal, hvilket har vist sig at være naivt. Desværre kan jeg næsten ikke et ord fransk, hvilket til tider udmønter sig i erindringsværdige misforståelser. Heldigvis får jeg dem altid forklaret, at jeg er fra Danmark, hvilket gør forståelsen for det manglende franske intellekt større. Jeg er dog meget glad for Montreal og synes, det er yderst interessant at opleve det canadiske/amerikanske og franske kulturmøde.

Den geografiske beliggenhed af Montreal bevirker meget kolde vintre, hvor minus 30 grader celsius ikke er usædvanligt. Selvom vi danskere har en tendens til at mene, at det er meget koldt i Danmark, må det jo siges at være pebernødder i forhold til klimaet her. En pudsig forskel her i forhold til Danmark er, at man eksempelvis gør købet af en varm drik strategisk, således at den købes umiddelbart før man går udenfor, hvilket kan holde kulden ude for en stund. Det skal dog siges at jeg har nydt kulden og sneen og har taget det som en sjov oplevelse.

Jeg følger fire kurser på McGill University, som kan overføres til min kandidatuddannelse i bioteknologi. Jeg er ret overrasket over variationen af undervisningsniveauet og over undervisningsformen. Eksempelvis har jeg ingen tekstbøger i mine fire kurser, da undervisningsmaterialet består af powerpoint-præsentationer og i nogle kurser også af noter skrevet af professorerne. Det betyder, at undervisningen afhænger næsten udelukkende af professorerne, hvilket i nogle tilfælde er godt og i andre tilfælde mindre heldigt. Desuden foku-

Et billede af mig på bjerget Mont Royal, som rejser sig i midten af Montreal. Den runde bygning til højre for mig er "McIntyre bygningen", hvor de fleste af mine forelæsninger foregår.

seres der også generelt mere på udenadslære end i Danmark, hvilket til tider synes uhensigtsmæssigt, da forståelsen efter min mening burde være i højsædet. Dog følger jeg stadig, at jeg lærer en masse, og meget af min undren skyldes sikkert over tre års danske studievaner.

Selvom det vil lyde bedst i denne beretning kun at beskrive studiet, vælger jeg dog alligevel at indrømme, at tiden også bliver brugt på ikke studierelaterede oplevelser eller med klogere ord indirekte studierelaterede oplevelser. Det har dog vist sig at være svært at socialisere sig med de canadiske studerende, så mine bekendte er mest andre udvekslingsstuderende. Eksempelvis har jeg været i provinsen Quebecs hovedstad Quebec City til vinterkarneval, hvilket involverede folkedansende cowboys i sne og minus 20 grader. Desuden har jeg også været med til at etablere et indendørs fodboldhold for udvekslingsstuderende som meget passende fik navnet Internazionale.

Tre af de fire måneders ophold er allerede forløbet. Tiden er fløjet af sted, og rigtig mange af mine forventninger er blevet opfyldt. Jeg er meget taknemmelig for at have fået tildelt et legat fra Frode Schön og hustru Valborg, født Windfelds Fond, som har bidraget til denne unikke mulighed for at studere i og opleve Canada. Min plan efter mine eksamener er at rejse rundt tre uger i Canada, hvilket forhåbentlig bevirker, at jeg får et mere fuldstændigt billede af Canada.

Henning Gram Hansen

Studieophold i Wellington, New Zealand

Mens jeg færdiggjorde min bachelor-grad i geografi på Københavns Universitet, tænkte jeg nok mest på at sætte det sidste punktum i den afsluttende eksamensopgave og knappe en kold øl op. Men det lå mig da også på sinde at fortsætte studierne på overbygningen efter et mindre intermezzo med uakademisk løssluppenhed i det danske sommerland. Nu, to år efter, bakser jeg med at få sat punktum i det, man betragter som finalen efter

5 års studier: specialet. I mellemtiden har jeg gennemført 2 års kandidatuddannelse, som har budt på rigtig mange spændende fag og kurser, der hver især har givet nye faglige kompetencer og udvidet den mentale horisont. En af de faglige og personlige oplevelser, som jeg mindes med smil på læben, er mit studieophold i første halvår af 2006 ved universitetet i Wellington, New Zealand. Jeg får udlængsel, når jeg mindes min tur om til den anden side af jorden.

Jeg ankom til Wellington i februar 2006 efter et par dages rejse, hvor jeg havde forsøgt at forestille mig livet med hovedet nedad. Mellemlandingen i byen Auckland på New Zealands nordligste ø (der er to!) var blot endnu et stop på vejen, men også min første berøring med kiwi-kulturen – *kiwi* er betegnelsen for New Zealands befolkning. Efter et par timer i Auckland følte jeg mig rent faktisk næsten hjemme – en følelse, der primært skyldtes den lokale mentalitet, der er meget lig den danske (*laid back attitude*). Naturen ligner til gengæld langtfra den danske, og flyveturen fra Auckland til Wellington gav et indtryk af den store forskellighed, som landet byder på. Fra de nordlige sandstrande, over store naturområder med synlige vulkanske kratere, til den bjergrige sydspids af nordøen, hvor hovedstaden Wellington – *the windy city* – er beliggende.

På universitetet havde jeg valgt at følge to kurser, der supplerede mine fag herhjemme på nogenlunde fornuftig vis. Faget *Conservation Ecology* var dog anderledes end forventet og egentlig mest egnet for biologer, men jeg lærte en masse nyt om truede dyrearter, adfærdsbiologi og andet spændende. Det andet fag, med overskriften *Maori Ressource Management*, drejede sig om, hvordan de første samfund på New Zealand, maorierne, havde forvaltet miljø og naturressourcer i fortiden, samt om de problemer, der opstod i forbindelse med europæernes ankomst til landet, og om hvordan situationen har udviklet sig frem til i dag. Udover den normale undervisning var gruppearbejde også en del af forløbet. I den forbindelse lærte jeg en masse af de andre studerende at kende - både folk fra Australien, Canada, England, Kina, Spanien, Thailand, USA og selvfølgelig New Zealand. Mødet med fagfæller, der kom fra forskellige kulturer og havde forskellige interesseområder, gav et spændende og anderledes studieforløb, som jeg har haft stor gavn af siden hen. Øvelsen i at diskutere og skrive på et fremmedsprog - i det her tilfælde engelsk - er også helt klart værd at tage med på plussiden over erfaringer fra studieopholdet.

Ud over det faglige var der selvfølgelig også en væsentlig sidegevinst ved at være afsted. Efter 5 måneders studier havde jeg en måneds ferie inden afgang mod de nordlige breddegrader. Her fik jeg mulighed for at opleve New Zealands sydø, der bedst kan beskrives som et sammensurium af regnskove, gletschere, bjerge, sletter og det eventyrlige landskab, som blandt andet kan nydes i filmatiseringen af *Lord of the Rings*. I New Zealand kan man sagtens bruge 3 måneder på at rejse rundt, så det er helt klart et af de steder, der står på top-10 listen over fremtidige rejsedestinationer.

Sidst, men ikke mindst, er et udlandsophold jo en fantastisk affære, og derfor var jeg meget taknemmelig for, at Ribe Katedralskole med Frode Schön legatet valgte at støtte turen. Som afsluttende bemærkning vil jeg ønske held og lykke til de fremtidige studerende, der ønsker at gøre brug af ordningen ”studier i udlandet”. Det kan helt klart anbefales!

Thomas Birk

Praktik-beretning fra Genève, foråret 2006

I januar måned 2006, mens jeg gik og surmulede over det danske vejr, vintereksaminer og ikke mindst de 120 afslag på praktikstillinger, jeg havde modtaget gennem de seneste måneder, fik jeg pludselig besked om, at jeg – ad omveje og gennem bagdøren – havde fået en stilling som praktikant ved Den Danske FN-mission i Genève i den fransktalende del af Schweiz. For at være helt præcis var det i WTO-afdelingen på benævnte repræsentation.

I modsætning til almindelig opfattelse, undertegnedes inklusiv (altså før jeg tog afsted), er World Trade Organisation, Verdenshandelsorganisationen, ikke en formel del af FN. Det skulle den have været, men det er en længere historie.

Med udgangspunkt i min venstresnoede fortid, som Ribe Katedralskole i høj grad er en del af, forsøgte visse såkaldte venner at komme malurt i mit bæger med beske kommentarer angående mit forestående engagement i kapitalismens højborg. De blev dog hurtigt affejet med mumlen i skægget om nødvendigheden af at kende sin fjende indefra og den slags. I den forbindelse var den stolthed og den ydmyghed, men dog præsentere bevidsthed om egne evner, som enhver student fra Ribe Katedralskole er udstyret med, til stor gavn.

Mens jeg befandt mig i 10.000 fods højde nippende til en Bloody Mary, blev jeg således gradvist mere overbevist om, at det der internationale diplomati lige var noget for mig. Grebet af stemningen sad jeg sågar, min fortid til trods, og blev helt opløftet ved tanken om seks måneder med jakke, slips og pindemadder. Det gik så vidt, at jeg uden blusel greb til kataloget med de udi ubrugelig ekstravagance velassorterede in-flight shopping-muligheder og erhvervede mig en herreduft-serie. I kampens hede var endda et herreur i rustfrit stål tæt på at ryge med på kortet, men mine vestjyske aner kom mig heldigvis til undsætning i tide.

Nu kan det måske forekomme mærkværdigt, at en beretning om et praktikophold, der blev gjort mulig via økonomisk støtte fra den gamle Katedralskole, allerede i indledningen handler om overdreven vellevned, men her må man forstå, at i diplomatiets verden er det alfa og omega at følge trop ikke blot fagligt, men i ligeså høj grad socialt. Ellers ryger man slet og ret bagud af dansen, og som praktikant har man ikke fingrene i repræsentationskontoen, der ellers kan være behjælpelig på den front.

Som det ofte er med noget, man ved meget lidt om, men har ganske mange forestillinger om, var arbejdet i WTO i begyndelsen overvældende - bonede gulve, rent faktisk, og alvorlige mænd - primært - i mørke jakkesæt og med gråt hår, der talte om toldnedsættelser og særligt følsomme produkter. Men samtidig var det noget

man hurtigt vænnede sig til. Så for mit eget vedkommende var det seks spændende og lærerige måneder. Knap så godt gik det, og går det, for det jeg beskæftigede mig med (på praktikantplan, forstås): nemlig forhandlingerne om en ny multilateral handelsaftale i WTO-regi, som skal afslutte den nu syv år gamle Doha-forhandlingsrunde. Som det vil være næsten ingen bekendt, idet WTO - når ikke lige den afstedkommer gadekampe mellem politi og demonstranter - ikke er det mest sexede nyhedsemne i verden, så gik forhandlingerne i Doha-runden ikke specielt godt for nu at formulere det diplomatisk, ja, til sidst gik de faktisk i stå. Hvad det er, de ikke kan blive enige om, er en speget affære, som folk, der ved en frygtelig masse om handelsjura og dets lige, kan bruge endda meget lang tid på at udrede. Men det har blandt andet at gøre med europæisk landbrugsstøtte, amerikansk bomuldsditto og ulandenes krav om særbehandling. Rent faktisk var man mod slutningen af mit ophold i Genève så lidt enige, at WTO's generaldirektør, franskmænden Pascal Lamy, på det sidste møde, jeg deltog i, suspenderede forhandlingerne på ubestemt tid. Spændende for mig, knap så spændende for Doha-runden. Forhandlingerne er siden blevet genoptaget, men kører stadig mest i tomgang.

Retfærdigvis bør det nævnes, at Genève er en fantastisk by og klart et besøg værd. Den ligger helt igennem idyllisk ned til Lac Lemman, eller Genfersøen på tysk/dansk, og den har et rigt socialt liv – med fokus på rigt. Folk dernede er godt ved muffen, og priserne er derefter, men som danskere er vi jo vant lidt af hvert på den front. Som det - grundet skattefordele og bankvæsenets kodeks om hemmeligholdelse af kundeoplysninger - er tilfældet i de fleste store Schweiziske byer, er Genève et virksomheds- og finanscentrum. Således kan man opleve Matt Damon i filmen 'Syriana' sidde i Den

Engelske Have i Genèves midtby og angre sine lyssky olieforetagender, der blandt andet inkluderer en række (virkelige) banker, der ligger med umiddelbar udsigt over søen. Vi konspirerede en del, min medpraktikant og jeg, efter at have set filmen dernede.

For ikke at afslutte i så dystert en tone, skal det siges, at Genève mest af alt er lys og frimodig. Jeg nåede eksempelvis at være på diplomat-party cruise udklædt som kaptajn med min gode ven Pol – heavyrock-hørende og stærkt tatoveret FN-diplomat for Andorra. Jo, det var seks gode måneder!

Hvis nogen, trods vægt og tone i denne lille beretning, finder sig ansporet til at dykke længere ned i de i(tom)gangværende Doha-forhandlinger i stedet for at nyde de lystigere sider af Genève, kan speciale herom rekvireres hos undertegnede via kontakt til Ribe Kate-dralskole.

Jakob Willum Slot

Julelegater 2006

P. Schmitz og hustrus Legat

Bjarke Vognstrup Fog, 1a

Lektor C. Amorsens Legat

Katrine Nielsen, 1h

Susan Guldberg Graungaard, 3b

Øllgårds Legat

Jens Emil Holm, 2x

Anne Kyster Hvelplund, 2i

Nis Nissens Legat

Julia Sonne Volsgaard, 1e

Esben Obeling, 3x

Marianne Skalborg Jensen, 3y

Mikkel Andersen, 2h

Stipendiefonden

Kathrine Nørrelund Sørensen, 1f

Mads Bundsgaard, 3a

Anna Maj Bundsgaard, 2k

Sommerlegater 2007

Ripensersamfundet

Christian Adelhardt, 3x

Thorsens Legat

Rikke Ebsen, 3b

Helene Albinus Søgaard, 3y

Brock Iversen og Jens Thue Jensens Legat

Johanne Vejrup Nielsen, 3a

Haunstrup Andresens legat, Ellen Reinckes Legat og Søløjtnant Grønbæks mindelegat

Susan Guldberg Graungaard Petersen, 3b

Sechers Legat

Jeppe Beier Berndsen, 3a

Greisens Mindelegat

Maja Sandal Rasmussen, 3z

Jens Chr. Petersens Legat

Marianne Skalborg Jensen, 3y

Jubilæums legatet

Uffe Vind, 3b

Laura Lynggaard Nielsen, 3a

Alexander Aslak Clausen, 3x

Camille Roth, 1m

Anders Hjorth Fogh, 1x

Kristine Schmidt, 1z

Mikael Madsen, 2x

Jonas Kristensen, 2h

Mai-Britt Holden Thomsen, 2y

Moltkes Legat

Christian Toft Ramsbøl, 3x

Sydbanks Legat

Christian Toft Ramsbøl, 3x

Frøs Herreds Sparekasses Legat

Esben Obeling, 3x

Kamilla Sodborg Vinther, 3a

Jyske Banks Legat

Gitte Øllgaard Larsen, 3y

Andreas Borring, 3b

Danske Banks Legat

Katrine Wind, 3z

Sanne Lisby Eriksen, 3z

Nordea's Legat

Anne Gry Friis Kristensen, 3a

Skjern Banks Legat

Anne Sophie Boisen, 3z

Andelskassen's Legat

Mette Agerskov Smith, 3b

Konkurrencer

Hvert år holder forskellige fag konkurrencer for gymnasieelever.

For flere af konkurrencerne gælder, at eleverne deltager i en første runde på egen skole. Hvis de klarer sig godt, inviteres de til en national finalerunde og sluttelig inviteres vinderne af den nationale konkurrence til en finale i udlandet.

Georg Mohr (matematik):

Fra 2x deltog: Malene Manniche Hansen, Marie Amstrup Jensen, Knud Robert Jespersen, Tom Larsen, Mikkel Nielsen, Anne Hedegaard Rasmussen, Eske Roth, Freja Sine Straarup-Jensen, Kris Wesselink
Fra 3MA2 deltog: Marina Rasmussen

Fysikolympiade:

Fra 3FY deltog: Marck Præstiin Hausted Hansen 3x, Chris Dohrmann Morratz Kjærsig 3y, Anne Staal Nielsen 3x, Esben Obeling 3x, Marina Rasmussen 3x, Nikolai Iver Kooper Straarup 3z

Biologiolympiade:

Fra 3BI deltog: Kia Beyer 3a, Petar Durdevic 3b, Anders Jesper Holt Paulsen 3x, Stine Thyssen 3x
Fra 2yBI deltog 3 elever

Ice Climate Education-konkurrence (biologi):

Jesper Kristensen 1z, Kristian Mark Turner 1z, Kristine Fabicius Lorenzen 1z, Mark Nørsgaard Hansen 1z, Kristine Thomsen 1y, Liv Toudal Olsen 2y deltog.
Kristine Thomsen vandt en tur med polarskibet Dagmar, og Liv Toudal Olsen vandt en rejse til Svalbard. *Se artikel.*

The Sixth Annual Competition in Exploring Ancient Greek Language and Culture

Fra 3GR deltog: Jeppe Beier Berndsen 3a, Susan Guldberg Graungaard 3b, Lotte Andersen Juel 3b, Anne Gry Friis Kristensen 3a, Mia Midtgaard Kolmos 3a.
Jeppe Beier Berndsen blev bedst placerede danske deltager i den europæiske konkurrence og vandt en uges rundrejse i Grækenland. *Se artikel.*

Studenter 2007

3a

Nanna Andersson, Jeppe Beier Berndsen, Kia Beyer, Christina Høiberg Boesen, Mads Bundsgaard, Ditte Rosendal Flyvbjerg, Oskar Franch, Niels Ole Frederiksen, Ida Østergaard Granhøj, Rosanna Nordahl Hallgreen, Dorthe Hansen, Maja Brandenhoff Hansen, Bastian Ægidius Koch, Mia Midtgaard Kolmos, Anne Gry Friis Kristensen, Inge Margrethe Schouenborg Lolk, Tanja Lücking, Johanne Vejrup Nielsen, Laura Lynggaard Nielsen, Ditte Mousing Smith Olsen, Helle Lyndgaard Schmidt, Samah Shalha, Malene Dall Sørensen, Laila Nadine Villadsen, Kamilla Sodborg Vinther, Hjalte Laursen Würtz, Jonas Oliver von Domarus.

3b

Anne Mette Bleshøj Andersen, Bjørn Wismann Andersen, Charlotte Lykke Baun, Anne Bertramsen, Pernille Borggaard, Andreas Borring, Jeanne Stagaard Christensen, Hanne Juel Christiansen, Jeppe Sunddal Conradsen, Petar Durdevic, Rikke Ebsen, Maria Britt Hansen, Maia Sofie Nørskov Højgaard, Lotte Andersen Juel, Michael Julius, Ditte Kjær, Cecilie Blomgren Knudsen, Sanne Ravn Lorenzen, Sara Bruun Nielsen, Susan Guldberg Graungaard Petersen, Tobias Rosenvind Rieck, Emil Keller Skousen, Mette Agerskov Smith, Mia Tobiasen, Mathias Jeffers Toftdal, Uffe Vind.

3x

Kathrine I. R. K. Abel, Christian Brink, Stine Buchholt, Alexander Aslak Clausen, Jens Hjorth Fogh, Lasse Forum, Ingrid Buhl Frederiksen, Ingrid Graver, Karin Lykke Kaae Hansen, Marck Præstiin Hausted Hansen,

Emil Haahr Holm, Mie Louise Post Iversen, Christian Horton Beksgaard Jensen, Pia Lørup Jepsen, Anne Staal Nielsen, Christian Adelhardt, Esben Obeling, Anders Jesper Holt Paulsen, Anne-Louise Hundahl Poulsen, Rasmus Rabjerg, Christian Toft Ramsbøl, Marina Rasmussen, Peter Tejlgaard Uhre Regel, Vivi Damkjær Sørensen, Helle Thorsted, Stine Thyssen.

3y

Anne Fjord, Kristina Bjerg Appel, Jakob Aarøe Bjørn, Katrine Byriel Bjørn, Søren Chrestensen, Liane Jahn Christiansen, Nadia Farup, Majken Bergmann Gerken, Sisse Gram, Mikael Hansen, Kamilla Hermansen, Marianne Skalborg Jensen, Sanne Ea Jørgensen, Stine Toft Kjer, Chris Dohrmann Morratz Kjærsig, Martin Knudsen, Lene Barsballe Krog, Gitte Øllgaard Larsen, Marie Engelbrekt Nielsen, Nicoline Kistine Brink Nielsen, Winnie Jacqueline Mølvad Skov, Helene Albinus Søgaard, Morten Sørensen, Trine Lykke Sørensen, Peter Thinggaard.

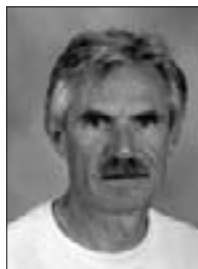
3z

Anne Sophie Boisen, Kamma Skjøth Bruun, Rasmus Søe Christensen, Sanne Lisby Eriksen, Karina Kloster Hansen, Sédin Keric, Kristian Kjærgaard, Bettina Louise Lynghede, Alf Thorbjørn Bendix Magnussen, Charlotte Hedvig Nielsen, Sara Nielsen, Marie Lene Aalund Balle, Morten Fredensborg Petermann, Ragnhild Petersen, Maja Sandal Rasmussen, Lene Schøler, Anne Storgaard, Nikolai Iver Kooper Straarup, Lise Kjær Sørensen, Anette Broholm Vejrup, Dorthe Hansen Warming, Katrine Wind, Thomas Kyhl Winther.

Hanne Aagaard (HA)
Lektor
fransk, engelsk
Vibevænget 1, 6760 Ribe
75 42 30 92
ha@ribekatedralskole.dk

Jacob Bastholm (JB)
Lektor
historie, geografi, samfundsfag
formand for Pædagogisk Råd
Damvej 20, 6760 Ribe
75 42 07 08
bastholm@ribekatedralskole.dk

Elisabeth Abrahamsen (EA)
Lektor
historie, engelsk
Grøvlingetoften 15, 6760 Ribe
75 44 52 84
elisabeth@ribekatedralskole.dk

Kirsten Beck (KB)
Lektor
engelsk, dansk
Hans Jacobsvej 49, 6760 Ribe
75 41 07 01
beck@ribekatedralskole.dk

Bente Ramkov Andersen (BR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag
Sønderportsgade 20 A, 1.tv., 6760 Ribe
75 41 18 16
bente@ribekatedralskole.dk

Helle Berndt
Biblioteksassistent
Gl. Åbølvej 4, Ørderup, 6520 Toftlund
74 83 16 05
helle@ribekatedralskole.dk

Jens Bagger (BA)
Pædagogikumkandidat
biologi
Tangevej 6, 1. sal, vær. 2, 6760 Ribe
27 57 28 87
ba@ribekatedralskole.dk

Poul René Bertelsen (PR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag, filosofi
Engdraget 16, 6760 Ribe
75 41 01 72
prb@ribekatedralskole.dk

Jonna Øllgaard Bloch
Sekretær
Søndergade 14, 6690 Gørding
75 17 86 21
jonna@ribekatedralskole.dk

Per Bøgeholdt (PB)
Lektor
fysik, kemi, naturfag, datalogi
Daneng 7, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 22 28
pb@ribekatedralskole.dk

Birgit Bro (BB)
Lektor
biologi, kemi, inspektor
Sct. Laurentiigade 11, 6760 Ribe
75 42 45 20
bb@ribekatedralskole.dk

Eva Lundbek Egelund (EE)
Adjunkt
matematik, kemi
Klostergade 2, 6760 Ribe
75 44 38 48
ee@ribekatedralskole.dk

Camilla Darling Bunk (CB)
Lektor
musik, matematik
Klirevænget 2, 6760 Ribe
75 42 55 38
tibbe@ribekatedralskole.dk

Lis Annie Gjølrup (LG)
Lektor
musik, fransk, billedkunst
Sct. Laurentiigade 4, 6760 Ribe
75 41 19 97
lis.a.gjolrup@ribekatedralskole.dk

Jesper Bunk (JE)
Lektor
dansk, billedkunst
Klirevænget 2, 6760 Ribe
75 42 55 38
je@ribekatedralskole.dk

Petur Glerfoss (PG)
Lektor
fysik, naturfag, matematik
Saltgade 5, 1., 6760 Ribe
75 41 01 94
glerfoss@ribekatedralskole.dk

Anne Granum-Jensen (AG)
Lektor
græsk, oldtidskundskab, matematik,
inspektør
Engdraget 47, 6760 Ribe
75 53 05 89
anneg@ribekatedralskole.dk

Steen Hansen (SH)
Lektor
musik, tysk
Sønderportsgade 13, 1., 6760 Ribe
75 42 24 27
sh@ribekatedralskole.dk

Dorte Simonsen Gunge (DG)
Lektor
dansk, musik
Varming Vesterby 35, 6760 Ribe
75 42 00 62
dgunge@ribekatedralskole.dk

Søren Hansen (SØ)
Lektor
matematik, fysik, kemi, naturfag
Tangevej 94 A, 6760 Ribe
75 42 21 26
soeren@ribekatedralskole.dk

Helle Aagaard-Hansen (HH)
Lektor
matematik, biologi
Kjærgårdsvej 48, Hunderup,
6740 Bramming
hh@ribekatedralskole.dk

Morten Høyrup (MH)
Lektor
fysik, matematik, naturfag, datavejleder,
tillidsrepræsentant
Skovgade 2B, 1.tv., 6760 Ribe
75 41 13 05
hoeyrup@ribekatedralskole.dk

Jørgen Baungaard Hansen (BH)
Lektor
biologi, studievejleder
Sortebrødregade 11, 6760 Ribe
75 42 40 91
baungaard@ribekatedralskole.dk

Lars Ilsøe (LI)
Lektor
dansk, tysk,
Tangevej 49, 6760 Ribe
75 42 38 05
ilsoe@ribekatedralskole.dk

Allan Gade Jacobsen (AJ)
Adjunkt
samfundsfag, idræt
Stages Allé 17, 6760 Ribe
98 12 77 03
aj@ribekatedralskole.dk

Carl Christian Jespersen (CJ)
Lektor
samfundsfag, dansk, erhvervsøkonomi
Daneng 10, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 47 55
christian@ribekatedralskole.dk

Hanne Skalborg Jensen (HS)
Lektor
biologi, kemi
Tangevej 94A, 6760 Ribe
75 42 21 26
hs@ribekatedralskole.dk

Benni Johanson (BJ)
Lektor
engelsk, idræt
Albert Skeelsgade 6, 6760 Ribe
75 42 52 00
bj@ribekatedralskole.dk

Ole Hedegaard Jensen (OH)
Vicerektor
dansk, samfundsfag, vicerektor,
skemalægger
Midtfenner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66
oh@ribekatedralskole.dk

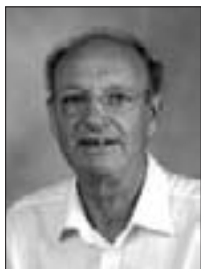
Line Overmark Juul (LO)
Adjunkt
latin, græsk, oldtidskundskab
Tangevej 101, 6760 Ribe
41 35 08 04
lo@ribekatedralskole.dk

Peter Jensen (PJ)
Adjunkt
historie, religion
Sct. Laurentii Gade 9, 1., 6760 Ribe
25 21 21 90
pj@ribekatedralskole.dk

Katrine Lund Jørgensen (KL)
Lektor
historie, dramatik
Tørresager 4, Øster Vedsted, 6760 Ribe
76 88 06 05
katrine@ribekatedralskole.dk

Bent Karsdal (BK)
Rektor
historie, samfundsfag
Tangevej 9, 6760 Ribe
75 41 03 33
karsdal@ribekatedralskole.dk

Villy Heide Langvad
IT-medarbejder
Thulevej 292, 6715 Esbjerg N
23 65 43 76
villy@ribekatedralskole.dk

Kirsten Kinkelund (KK)
Lektor
fransk, idræt, spansk
Havedal 10, 6760 Ribe
75 41 06 24
kk@ribekatedralskole.dk

Finn Nørgaard Laursen (FL)
Lektor
historie, idræt
Lundgårdsvej 41, 6760 Ribe
75 42 13 70
fl@ribekatedralskole.dk

Grethe K. Kjær
Sekretær
Jasminparken 51, 6760 Ribe
75 42 08 17
grethe@ribekatedralskole.dk

Simon Laursen (SL)
Lektor
latin, græsk, oldtidskundskab, bibliotekar
Heimdalsvej 31, 6000 Kolding
75 53 22 53
sl@ribekatedralskole.dk

Henrik Kjar (HK)
Vicerektor
dansk, samfundsfag
Broager 18, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
64 72 23 03
henrik@ribekatedralskole.dk

Kaj Lorenzen
Pedelmedhjælper
Sviegade 2B, 1. sal, 6760 Ribe
20 32 75 58

Gunnar Lundsgaard (GL)
Lektor
religion, dansk
Kongevej 59, 6100 Haderslev
74 53 57 00
gunnar@ribekatedralskole.dk

Marleen Müller (MM)
Lektor
historie, tysk
Kongensgade 4, 6760 Ribe
75 42 50 82
mm@ribekatedralskole.dk

Dorte Stig Madsen (DM)
Lektor
fransk, russisk, spansk
Damvej 4, 6760 Ribe
75 41 03 49
dortesm@ribekatedralskole.dk

Gitte Møller (GI)
Lektor
engelsk, idræt
Sct. Laurentiigade 3, 6760 Ribe
75 42 44 62
gm@ribekatedralskole.dk

Bent Bækgaard Mortensen (BM)
Lektor
russisk, latin, oldtidskundskab, dansk
Sct. Laurentiigade 11, 6760 Ribe
75 42 45 20
bm@ribekatedralskole.dk

Henning Skov Nielsen
Pedel
Puggårdsgade 20, 6760 Ribe
75 42 36 41 / 30 52 44 22

Joakim Mortensen (JM)
Pædagogikumkandidat
engelsk, matematik
Sortebrødregade 13, 1.th., 6760 Ribe
86 13 66 78
jm@ribekatedralskole.dk

Peter Martin Nielsen (PN)
Adjunkt
tysk, italiensk
Slagtergade 5, 1.tv., 6100 Haderslev
61 30 91 78
pn@ribekatedralskole.dk

Sussi Olesen
Kantinemedarbejder
Munkevej 21, 6760 Ribe
75 44 11 38

Trine Ryhave (TR)
Lektor
religion, historie
Bellisvej 3, 6760 Ribe
75 41 18 38
tr@ribekatedralskole.dk

Anna Margrethe Paludan (AP)
Lektor
historie, dansk
Sviegade 12, 6760 Ribe
75 42 26 09
ap@ribekatedralskole.dk

Dorthe Fischer Seerup (DS)
Adjunkt
biologi
Lokesvej 2, 6840 Oksbøl
75 27 70 20
dfs@ribekatedralskole.dk

Lise Vind Petersen (LP)
Lektor
dansk, oldtidskundskab, studievejleder
Midtfenner 10, 6760 Ribe
75 42 28 66
lp@ribekatedralskole.dk

Susanne Stender (ST)
Lektor
idræt, matematik
Østerfenner 9, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 42 42 02
st@ribekatedralskole.dk

Pia Rusborg (RU)
Lektor
engelsk, psykologi
Grønnegade 14, 1. sal, 6760 Ribe
75 41 13 49
ru@ribekatedralskole.dk

Ane Sofie Stokholm (AN)
Årsvikar
idræt
Peder Skramsgade 11, 2. th., 6700 Esbjerg
28 70 41 61
anesofie@ribekatedralskole.dk

Anne Marie Strøm (AS)
Lektor
tysk, idræt
Glentevænget 55, 6760 Ribe
22 99 40 04
astr@ribekatedralskole.dk

Mette M. Sørensen
Sekretær
Sennepsmarken 33, 6771 Gredstedbro
75 43 11 90
mette@ribekatedralskole.dk

Lene Sørensen (LS)
Lektor
fransk, engelsk
Bredkjærtøft 15, Hviding, 6760 Ribe
75 44 58 50
lenes@ribekatedralskole.dk

Annemette Vestergaard Witt (AM)
Lektor
biologi
Lustrupvej 18, 6760 Ribe
75 42 59 49
am@ribekatedralskole.dk

Personalia

I slutningen af september 2007 tog skolen afsked med lektor Anna Margrethe Paludan, der gik på pension efter at have været ansat ved Ribe Katedralskole siden 1973. Anna Margrethe Paludans fag har været historie og dansk, og hun har i begge disse fag spillet en væsentlig rolle med sin fond af viden og sin hjælpsomhed over for kolleger og elever, der for eksempel havde brug for råd og ideer til litteratur i forbindelse med opgaveskrivning. Faglighed har været et nøgleord for Anna Margrethe, og glæde over bøger og litteratur samt pointering af bogens betydning har været et væsentligt træk ved Anna Margrethes virke ved skolen.

Anna Margrethe Paludan har gennem årene deltaget aktivt i talrige af skolens aktiviteter. Helt fra sin ansættelse har hun arrangeret lejrskoler for 1.g.'ere og studierejser i 2. og 3.g. Hun har også i en årrække været en dygtig og kompetent bibliotekar. Skolen har i særlig grad haft glæde af hendes indsats, da biblioteket blev bygget om, og alting skulle indrettes på ny. Resultatet er blevet et flot, og også funktionelt bibliotek.

Skolen siger tak for de 34 år i skolens og gymnasiets tjeneste og ønsker et godt og velfortjent otium.

Fra august 2007 er Søren Andersen flyttet til Kolding Gymnasium nærmere bopælen i Fredericia. Søren Andersen har været ansat her i 2 omgange; først som pædagogikumkandidat, dernæst som årsvikar og senest som fast ansat. Skolen takker for årene her og ønsker held og lykke i Kolding.

Skolen takker også for den indsats, Lisbeth Thygesen har ydet som årsvikar i græsk og oldtidskundskab.

Pr. 1. april 2007 har skolen ansat Henrik Kjar som vicerektor. Henrik Kjar kommer fra en stilling ved Vestfyns Gymnasium i Glamsbjerg. Skolens tidligere vice-

rektor Ole Hedegaard Jensen er samtidig efter eget ønske vendt tilbage til sin tidligere stilling som lærer i samfundsfag og dansk. Skolen takker for hans indsats i de forløbne år, navnlig det store arbejde, der har ligget i at igangsætte gymnasiereformen.

Ved det ny skoleårs begyndelse er Helle Aagaard-Hansen med matematik og biologi og Birgitte Jastrup med matematik og fysik ansat i faste stillinger. De kommer fra tilsvarende stillinger ved henholdsvis Mulernes Legatskole i Odense og Ribe Seminarium. Derudover er Peter Jensen med historie og religion, Dorte Fischer Serup med biologi, Ane Sofie Stockholm med idræt og Line Overmark Juul med klassiske fag ansat som årsvikarer.

I forbindelse med overgangen fra amtskommunal skole til selvejende institution pr. 1. januar 2007 har skolen ansat Grethe Kjær som kontorfuldmægtig. Grethe Kjær kommer fra en stilling i Ribe Amt.

Som nævnt andetsteds overtager Ribe Katedralskole seminariets hf-kursus i 2008. Samtidig ansætter skolen 5 lærere og en administrativ medarbejder fra Seminariet. Den administrative medarbejder er Mette Bolding og for lærernes vedkommende drejer det sig om Karin Abildgaard og Bjørn Paulsen begge med dansk og religion, Vita Nielsen med biologi, Hanne Albinus med engelsk samt Anne Marie Gammelgaard med samfundsfag. De ansættes fra 1. januar 2008, men har først fra skoleåret 2008/2009 deres daglige arbejdsplads på Katedralskolen sammen med de hf-kursister, der kommer på det tidspunkt. Skolen vil uden tvivl få stor glæde af den erfaring med hensyn til hf, de kommer med.

Skolen har også uddannet lærerkandidater i det forløbne år. Således har Sara Engfred og Flemming Madsen gennemført pædagogikumuddannelsen i 2006/2007 her ved skolen. Skolen ønsker til lykke. Sara Engfred har fået ansættelse ved Skive Gymnasium og Flemming Madsen ved Lemvig Gymnasium.

Bent Karsdal

Bestyrelse

Bestyrelsen for Ribe Katedralskole har den overordnede ledelse af skolen og er over for undervisningsministeren ansvarlig for skolens drift. Bestyrelsen fastlægger skolens målsætning og strategi for uddannelserne og godkender budget og regnskab.

Der holdes 4 møder om året.

Udpeget af Ribe Stift og Den Antikvariske Samling:
Biskop Elisabeth Dons Christensen,
formand for bestyrelsen

Udpeget af bestyrelsen:
Direktør Jørn Henriksen, Esbjerg Kommune,
næstformand

Udpeget af Ålborg og Syddansk Universitet:
Afdelingsleder Jens Bo Holm-Nielsen,
Ålborg Universitet Esbjerg

Udpeget af Ribe Handelsstandsforening:
Filioldirektør Henning Balle, Den Danske Bank

*Udpeget af børne- og familieforvaltningen,
Esbjerg Kommune:*
Skoleinspektør Ina Krarup Nielsen, Bakkevejens Skole

Udpeget af Esbjerg Byråd:
Byrådsmedlem Kurt Jakobsen

Udpeget af personalet:
Lektor Morten Høyrup
Lektor Jacob Bastholm

Udpeget af eleverne:

Kamilla Vinther
Ragnhild Petersen

Institutionsleder:
Rektor Bent Karsdal

Sekretær:
Vicerektor Henrik Kjar

Råd og udvalg

Pædagogisk råd:

Jacob Bastholm, formand
Elisabeth Abrahamsen, næstformand
Christian Jespersen, sekretær

Årsskriftsudvalg:

Kirsten Beck
Jesper Bunk
Anne Granum-Jensen
Jørgen Baungaard Hansen
Pia Rusborg
Ane Friis Nielsen, 1.c

Aktivitetsudvalg:

Allan Gade Jacobsen
Henrik Kjar
Finn Nørgaard Laursen
Lise Vind Petersen
Susanne Stender
Jesper Julius, 1.a

Økonomiudvalget:

Per Bøgeholdt
Anne Granum-Jensen
Carl Christian Jespersen
Jørgen Baungaard Hansen
Anne Marie Strøm
Søren Nielsen Skov, 3.x

Bestyrelsen for Støttefonden:

Bent Karsdal
Lars Ilsøe
Trine Ryhave

Samarbejdsudvalg:

Bent Karsdal, formand
Morten Høyrup, næstformand
Jacob Bastholm
Jonna Bloch
Birgit Bro
Henrik Kjar

Sikkerhedsudvalg:

Birgit Bro
Simon Laursen

AT-udvalg

Anne Granum-Jensen
Dorte Simonsen Gunge
Allan Gade Jacobsen
Hanne Skalborg Jensen
Benni Johanson
Marleen Müller
Trine Ryhave

Redaktion

Kirsten Beck
Jesper Bunk
Anne Granum-Jensen
Jørgen Baungaard Hansen
Pia Rusborg
Mette M. Sørensen

Foto

Anne Granum-Jensen
Carsten Gram Hansen
Dansk Skolefoto
Det græske undervisnings- og religionsministerium
Dorte Simonsen Gunge
Heidi Eskelund Knudsen
Henning Gram Hansen
Henrik Kjar
Jeppe Berndsen
Jakob Willum Slot

Jens Bagger
Jeppe Berndsen
Jeppe Bjerrum Nielsen
Jesper Bunk
Jørgen Baungaard Hansen
Karsten Eskildsen
Kastrup Luftfoto
Kim Fabricius Pedersen
Kristine Schmidt
Liv Toudal Olsen
Morten Høyrup
Simon Laursen
Thomas Birk

Teknisk tilrettelæggelse/produktion:
detlevsen fotografik ribe · detlevsen.dk

ISSN: 1901-4139

